

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. การสอนที่เน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลาง. กรุงเทพมหานคร. 2539.
- คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. เอกสารชุดประกันคุณภาพการศึกษา เล่ม 4 การพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศ. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว. 2543.
- คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. เอกสารชุดประกันคุณภาพการศึกษา เล่ม 5 การพัฒนาระบบการประเมินตนเอง. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว. 2543.
- คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. เอกสารชุดประกันคุณภาพการศึกษา เล่ม 6 การพัฒนาระบบสารสนเทศเชิงคุณภาพในโรงเรียน. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว. 2543.
- คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ,สำนักงาน. แขนงหลักแนวคิดการปฏิรูปการเรียนรู้และเกณฑ์ประเมินโรงเรียนปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้การศึกษา. กรุงเทพมหานคร: การศาสนา, 2544.
- คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ,สำนักงาน. การนำมาตรฐานสู่โรงเรียนและห้องเรียน. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์การศาสนา, 2544.
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. การปฏิรูปการเรียนรู้ตามแนวคิด 5 ทฤษฎี. กรุงเทพมหานคร : ห้างหุ้นส่วนจำกัด ไอเดียสแควร์, 2541.
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน.พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. กรุงเทพมหานคร: บริษัทพริกหวานกราฟฟิคจำกัด, 2542.
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. การวิจัยและพัฒนาระบบการประเมินผลภายในของสถานศึกษา. กรุงเทพมหานคร: ห้างหุ้นส่วนจำกัด บางกอกบล๊อค, 2543.
- คำหมาน คนไค. ความก้าวหน้าของครุมีอาชีพ: การพัฒนาวิชาชีพครู ตามแนวทางของ พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์วิญญูชน จำกัด, 2543.
- ชาญชัย อินทรประวัตติ และพวงเพ็ญ อินทรประวัตติ. รูปแบบการสอน. เอกสารคำสอนมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒสงขลา, 2543
- ณรงค์ บุญมี. แนวคิดเกี่ยวกับระบบสารสนเทศ. เอกสารประกอบการสัมมนาเชิงปฏิบัติการ เรื่องสารสนเทศเพื่อการวางแผนและพัฒนาการศึกษา. 2528 (เอกสารอัดสำเนา)
- ทิสนา เขมมณี. เอกสารประกอบการสอนวิชา 410 837 ระบบการสอน. ม.ป.ป. (อัดสำเนา).
- บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์. การวัดและการประเมินผลการเรียนการสอน. กรุงเทพมหานคร: บีและ

- บีพลับบลิซซิง, 2535.
- ปทีป เมธาคุณวุฒิ. การจัดการระบบสารสนเทศในระดับอุดมศึกษา. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2538.
- ปทีป เมธาคุณวุฒิ. การจัดการเรียนการสอนที่ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2538.
- พระเทพเวที (ประยุทธ์ ปยุตโต) จะพัฒนาคนกันได้อย่างไร. กรุงเทพมหานคร: บริษัทสหธรรมิก จำกัด, 2536.
- พระธรรมปิฎก (ป.อ.ปยุตโต) อมฤตพจนาน. กรุงเทพมหานคร: บริษัทสหธรรมิก จำกัด, 2541.
- พระธรรมปิฎก (ป.อ.ปยุตโต). การศึกษาเครื่องมือพัฒนาที่ยังต้องพัฒนา. กรุงเทพมหานคร: บริษัทสหธรรมิก จำกัด, 2541.
- พระธรรมปิฎก (ป.อ.ปยุตโต) . ธรรมบุญชีวิต. กรุงเทพมหานคร: บริษัทสหธรรมิก จำกัด, 2541.
- พิชิต ฤทธิจิรบุญ. การพัฒนาระบบการประเมินตนเองในการใช้หลักสูตรสำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษา. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร, กรุงเทพมหานคร. 2538.
- มนูญ ศิวารมย์. การพัฒนาระบบการประเมินแบบ 360 องศาเพื่อพัฒนาการสอนของครูสังกัดกรมสามัญศึกษากระทรวงศึกษาธิการ. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร, กรุงเทพมหานคร. 2543.
- เยาวดี วิบูลย์ศรี. การประเมินโครงการ แนวคิด และแนวปฏิบัติ. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2544
- วัฒนาพร ระงับทุกข์. แผนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง. กรุงเทพมหานคร: บริษัท แอล ที เพรส จำกัด, 2542.
- วันเพ็ญ ปิ่นแก้ว และธนาวรรณ จันทร์ตนไพบูลย์. คอมพิวเตอร์และการพัฒนาระบบสารสนเทศ. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2538.
- วัฒนาพร ระงับทุกข์. เทคนิคและกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544. กรุงเทพมหานคร: พรินทวานกราฟฟิค, 2545.
- วัลลภ กันทรัพย์. การประเมินผลตนเองเพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาของโรงเรียน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2535.
- วิจิตร ศรีสอ้าน. เอกสารประกอบการประชุมเพื่อปรับปรุงระบบคลังข้อมูลทบวงมหาวิทยาลัยเรื่องระบบงานวิจัยสถาบันและสารสนเทศ. ทบวงมหาวิทยาลัย 2520.
- วิจิตร ศรีสอ้าน. การยกสถานสภาพของครูในกระแสโลกาภิวัตน์. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2539.

- วิทยา คู่วิรัตน์. **การพัฒนากระบวนการประเมินผลการปฏิบัติงานของครู โรงเรียนคาทอลิค์อัครสังฆมณฑลกรุงเทพมหานคร.** วิทยานิพนธ์ปริญญาคุุณศึกษบัณฑิต ภาควิชาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพมหานคร. 2539.
- วิชาการ, กรม. **คู่มือประเมินการใช้หลักสูตรด้วยตนเองของโรงเรียน.** กรุงเทพฯ: สำนักงานทดสอบทางการศึกษา กรมวิชาการ, 2543.
- วิชาการ, กรม. **แนวดำเนินการส่งเสริมการประเมินเพื่อพัฒนาตนเองของโรงเรียนโครงการพัฒนาการประเมินผลการใช้หลักสูตรของโรงเรียน.** กรุงเทพฯ: สำนักงานทดสอบทางการศึกษา กรมวิชาการ, 2535.
- วิชาการ, กรม. **การประเมินตนเองเพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาของโรงเรียน.** สำนักงานทดสอบทางการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว. 2535.
- วิไล ตั้งจิตสมคิด. **การศึกษาและความเป็นครูไทย.** สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์, กรุงเทพมหานคร. 2544.
- ศิริชัย กาญจนวาสี. **เอกสารการสอนชุดวิชาจิตวิทยาและสังคมวิทยาพื้นฐานเพื่อการวัดและประเมินผลการศึกษา.** นนทบุรี: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2534.
- ศิริชัย กาญจนวาสี. **การประเมินการสอนระดับอุดมศึกษา.** ทบวงมหาวิทยาลัย, 2543.
- ศิริชัย กาญจนวาสี. **ทฤษฎีการประเมิน.** กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2537.
- ศิริชัย กาญจนวาสี. **เอกสารปฏิรูปการศึกษา การวัดและประเมินผลการเรียนรู้: หลักการและแนวปฏิบัติ.** เอกสารเข้บเล่ม กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2546.
- สมคิด พรหมจ้อย. **การพัฒนากระบวนการประเมินตนเองสำหรับศูนย์ประสานการศึกษานอกโรงเรียนระดับอำเภอ.** วิทยานิพนธ์ปริญญาคุุณศึกษบัณฑิต ภาควิชาวิจัย บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2535.
- สมชาย ทยานอง. **ระบบการดำเนินงานสารสนเทศทางการศึกษาในประเทศไทย.** กรุงเทพมหานคร. 2531.
- สมหวัง พิธิยานุวัฒน์. **วิธีวิทยาการประเมินทางการศึกษา** กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2541.
- सनานจิตร สุคนธ์ทรัพย์. **การวางแผนงานและการทำงานอย่างเป็นระบบ.** เอกสารประกอบการสอนวิชาวางแผนการศึกษา ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2530.
- สุนันทา ลีประกอบบุญ. **การเสนอรูปแบบของการจัดระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารของมหาวิทยาลัยขอนแก่น.** วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาอุดมศึกษา

- บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพมหานคร. 2530.
- สุรางค์ ณรงค์ศักดิ์สกุล. **การพัฒนากระบวนบริหารงานด้านบุคลากรด้วยคอมพิวเตอร์เพื่อใช้ในการบริหารบุคคลของ มสธ.** วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาอุดมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพมหานคร. 2535.
- สุวิมล ว่องวานิช. **รายงานวิจัยเรื่องการวิจัยและพัฒนาระบบการประเมินผลภายในของสถานศึกษา.** กรุงเทพมหานคร.,2543.
- อำไพ พรประเสริฐกุล. **การวิเคราะห์และออกแบบระบบ.** กรุงเทพมหานคร: ออฟเซทเพรส จำกัด, 2544.

ภาษาอังกฤษ

- Adelman, Clem and Robin J. Alexander, **The Self-Evaluating Institutional : Practice and Principles in the Management of Educational Change.** London : Cambrigde University Press, 1982.
- Airasian, P.W., & Gullickson, A. Examination of teacher self-assessment. **Journal of Personnel Evaluation in Education**, 8(1994): 195-203.
- Airasian, P.W., & Gullickson, A. **Teacher self-evaluation tool kit.** Report submitted to the Office of Research, Office of Educational Research and Improvement, U.S. Department of Education. Washington, DC, 1995.
- Airasian W., Peter, Gullickson R. Arlen. And Farland. Dale **Teacher Self-Evaluation : The Literature In Perspective.** Western Michigan University. U.S. 1996.
- Anderson, L.W. **The Effective Teacher.** Singapore : McGraw-Hill, 1989.
- Antonioni, D. Designing an effective 360 degree appraisal feedback process. **Organizational Dynamic** 25(Autumn 1996): 24-38.
- Arends, R.I. **Learning to Teacher.** 3rd ed. New York : McGraw-Hill, 1994
- Aronld, J.L. **Developing Effective Internal Evaluation : New Directions for Program Evaluation.** San Francisco : Jossey – Bass, 1983.
- Bandura, A. Self-efficacy : Toward a unifying theory of behavioral change. **Psychological Review.** 84(1977): 191-215.
- Bandura, A. The self-system in reciprocal determinism. **American Psychologist.** 33(1978): 344 – 358.
- Bandura, A. **Social foundations of thought and action : A social cognitive theory.**

- Englewood Cliffs : Prentice Hall, 1986.
- Bandura, A Cervone, D. Self-evaluative and self-efficacy mechanisms governing the motivational effects of goal system. **Journal of Personality and Social Psychology**, 45(1983): 1017-102
- Berrett, Helen Christine. Adult self-directed learning, personal computer competency, and learning style: Models for mol Effective Learning. Doctoral Dissertation, The Fielding Institute, 1991. **Dissertation Abstracts International**. 52/03: 778. 1991.
- Bertalanffy, Lduwig Von. **General Systems Theory**. New York: George Braziller, 1968.
- Bhagia, N.M. and Fellow. **Personal and Institutional Evaluation**. NewDelhi : NIEPA, 1982.
- Bell-Gredler, M.E. **Learning and Instruction Theory into Practice**. New York: Macmillan Publishing, 1986.
- Birchenovgh M. "School Self Evaluaton," **The Journal of Evalustion in Education**. Issues 9/10 ; April. 1986. om, B.S. editor. **Taxonomy of Educational Objectives**. New York :1986
- Brown, Frederick G. **Principal of Educational and Psychological Testing**. 2 nd ed. New York: Holt R' nehart and Winston, 1976.
- Buckley, K. **Modern Systems Research for the Behavioral Scientist**. Chicago: Aldine Publishing, 1968.
- Burry-Stock, Judith A. and Other. (1996). "Rater Agreement Indexes for Performance Assessment," **Educational and Psychological Measurement**. 56. 2, (April 1996): 251 – 262.
- Campbell, D.J. and Lee, C. Self-Appraisal in Performance Evaluation: Development Versus Evaluation. **Acadamy of Management Review**. 13, (1988): 302-314.
- Centra, John A. Self Ratings of College Teachers: Acomparison with Student Rating. **Jurnal of Educational Measurement** 10, (Winter 1973): 278-295.
- Chen, Weiyun, Burry-Stock A. Judith and Rovegno, Inez. Self-Evaluation of Expertise in Teaching Elementary Physical Education from Constructivist Perspectives. **Journal of Personnel Evaluation** 14, (2000): 25-45
- Chrode, William A. and Voich, Dan Jr. **Organization and Management: Basic Systems Concepts**. Malaysia: Irwin Book, 1974.

- Cohn, M.M., Robert B.K., and Eugene, F.P. **To Be a Teacher : Cases, Concepts, Observation Guides**. New York : Random House, 1987.
- Cole, Peter G. and Chan, Lorna. **Teaching Principles and Practice**. Sidney : Prentice Hall of Australia Pty , 1994.
- Collins, J. Self-efficacy and ability in achievement behavior. Doctoral dissertation, Stanford University, 1981. **Dissertation Abstracts International** 45: 720-A. 1982.
- Couger, J. Daniel and Knapp, Robert W. **System Analysis Techniques**. Toronto: John Willey & Son, 1974.
- Devid McKay, 1956. Bressel, P.L. **Handbook of Academic Evaluation**. San Francisco : Jossey- Day, C., W. Patrick and J. David. **Managing Primary School is in 1990's : A Professional Development Approach**. 2nd ed. London : Paul Champman Publishing ., 1990.
- Dick, W. and Carey, L. **The Systematic Design of Instruction 3rd ed.** (n.p.):Harper Collins, 1990.
- Diffory C., James. **Self-Evaluavion : Concept and Studies**. USA. John Wiley & Sons, 1966.
- Filbeck, Robert. **Systems in Teaching and Learning**. Lincoln, Nebrasksa, Professional Educators Publications. 1974.
- Gagne, R.M. and Briggs, L.J. **Principle of Instructional Design**. 2nd ed. (n.p.): Holt, Rinehart and Winston, 1974.
- Gagne, R.M. **The condition of Learning and Theory of Instruction**. 4th ed. Florida: Holt, Rinehart and Winston, 1985.
- Hall, A.D. and Fagen R.E. "Definition of System" **General Systems Yearbook 1**. Chicago: Aldine Publishing, 1956.
- Hicks, Herbert G. **The Management of Organization : System and Human Resources Approach**. 2 nd ed. New York: Mc Graw-Hill, 1972.
- Higgins, J.C. **Information System for Planning and Control System: Conceptual**. London: Edgard Arnold Publishers Ltd. 1976.
- Holly, P. Making it Count: Evaluation for the Developing Primary School, **Reading in Primary School Management**. P. 208-237. New York: The Falmer Press, 1987.
- Hopkins D. and C. Vickers. "Process Consultation in School Self Evaluation," **Cambridge**

- Journal of Education.** 16(2): 116-125; Summer, 1986.
- Hopkins D. **Evaluation for School Development.** Philadelphia : Open University Press, 1989.
- Hosfort, P.L. **An Instructional Theory: A Beginning** . New Jersey: Prentice-Hall, 1973.
- Jones, Jean Ellen. Self-confidence and self-directed learning : An overview from social-cognitive psychology. In Long, Huey B. and Associates. **New Ideas About Self-Directed Learning.** Oklahoma : Oklahoma Research Center for Continuing Professional and Higher Education of the University of Oklahoma, 1994.
- Joyce, B, and Weil, M. **Model of Teaching.** Toronto : Allyn & Bacon, 1996.
- Kanjanawasee, S. **Alternative strategies for policy analysis: An assessment of school effects on students' cognitive and affective mathematics outcomes in lower secondary school in Thailand** . Doctoral Dissertation. Los Angeles: University of California, 1989.
- Kells, H.R. "Some Theoretical and Practical Suggestions for Institutional Assessment," in **Institutional Assessment for Self-Assessment : New Directions for Institutional Research.** Edited by Miller, R.I. pp. 15-25. London : Jossey-Bass , 1980.
- Kindred, Alton R. **Data System and Management: Introduction to System Analysis and Design.** 2 nd ed. New Jersey: Prentice- Hall, 1980.
- Kremer-Hayon, L. **Teacher Self-Evaluation : Teachers in Their Own Mirror.** Haifa: Universit of Haifa, Center of Educational Admines-trators and Evaluator. 1993.
- Lewin, K. **A dynamic teory of personality.** New York: McGraw-Hill, 1935.
- Little, J.W. **Teachers as colleagues: Schools as collaborative culture.** New York: The Falmer Press. 1990.
- Lucus, Henry C. Jr. **The Analysis Design and Implementation of information Systems.** 3 rd ed. New York : McGraw-Hill, 1985.
- Lucus, Henry C. Jr. **Information Systems Concepts for Management.** 4 th. New York: Mitchell McGraw-Hill, 1990.
- Luft, Joseph. **Group Process : An Introduction to Groups.** Dynamics. 3rd ed., California : Mayfield Publishing Company, 1984.
- Lunenburg, Fred C. and Ornstein, Allan C. **Educational Administration: Concepts and Practices** California: Wadsworth ., 1991.

- Maker, Robert F. **Making Instruction Work**. California : Lake Publishing Company, 1988.
- Mager, R.F. **Preparing Instructional Objective**. 2nd ed. California : Fearon Publishers, 1975.
- Murphy, Kevin R. and Cleveland Jeanette N. **Performance Appraisal: An Organizational Perspective**. Massachusetts: Allyn and Bacon, 1991.
- Nevo, David. The Conceptualization of Education : An Analytical Review of the literature, **Review of Educational Research**. 53(Spring, 1987) : 117-128 .
- Nuttal Cliff , P.S. and R. McCormick . **Studies in School Self – Evaluation** . New York : The Falmer Press , 1987.
- O’ Brien, James A. **Introduction to Information System**. 7 th. Boston: Richard D. Irwin, 1994.
- Orsmond, Paul, Merry, Stephen and Reiling A Study in Self-Assessment : tutor and students Preceptions of performance criteria. **Assessment & Evaluation in Higher Education**, 22, 4, (1997).
- Parkay, F.W. **Becoming A Teacher**. 2 nd ed. Allyn and Bacon, 1992.
- Parkin J.B. **School Self Evaluation and the Management of Change**. Sheffield Papers in Education Management, Sheffield City Polytechnic, 1984.
- Peterson, M.W. Self-Assessment : Balancing Perspectives for Improved Institutional Valibility, **In Handbook for Self-Assessment**. Albany: University of the State of New York, 1979.
- Ramsay W. and E. Clark., **New Ideas for Effective School Improvement : Vision. Social Capital** : Evaluation. New York : The Falmer Press, 1990.
- Richardson, E. **The Environment of Learning**. London : Heinemann Education Books, 1977.
- Richey, R. **The Theoretical and Conceptual Bases of Instructional Design**. 2 nd ed. New York: Nichols Publishing, 1986
- Roger, Carl R. **Freedom to learn**. Columbus,Chris: C.E. Merrill, 1969.
- Saylor, John Galen, William, M. A. and Arthur, J. L. **Curriculum Planning for Better Teaching and Learning**. 4th ed. New Your: Holt, Rinehart and Winston, 1981.
- Schoderbek, Peter P., Schoderbek, Charies G. and Kefalas, Asterios G. **Management Systems: Conceptual Considerations**. Boston, UA.: Richad D. Irwin, 1990.
- Scriven, Michale. **Evaluation third edition Thesaurus**. California : United State of America, 1981.
- Senn, Jame A **Information Systems in Management**. 4 th. Belmont: Wadsworth Publishing,

- 1978.
- Simons, H., "Against the Rules: Procedural Problems in School Self Evaluation," **Curriculum Perspectives**, 5(2): (October): 1985. 1-6
- Simpson, H. Ray **Teacher Self-Evaluation** New York: Macmillan. 1968.
- Smith, August W. **Management System: Analysis and Application**. New York: The Dryden Press, 1982.
- TenBrink, T.D. **Evaluation : A Practical Guide for Teachers**. New York: Mc Graw-Hill, 1974.
- Tritscher, D. "Strategies for Assessing Performance at Your Own Institution," in **Institutional Assessment for Self-Improvement : New Directions for Institutional Research**. Edited by Miller, R.I. pp. 27-42. London : Jossey – Bass., 1981.
- Turner, G. "Two Solihull Secondary Schools," in **Studies in School Self – Evaluation**. Edited by Nuttall Cliff , P.S. and McCormick R. pp. 54-71. New York : The Falmer Press, 1987.
- Tyler, R.W. **Basic Principles of Curriculum and Instruction**. Chicago : The University of Chicago Press, 1949.
- Woolfolk, Anita E. **Educational Psychology**. Toronto : Allyn & Bacon, 1993.
- Worthen, B.R. and Sanders, J.R. **Educational Evaluation: Alternative Approaches and Practical Guidelines**. New York: Longman ,1987.
- Zimmerman, Barry J. and Bandura, Albert, Impact of self-regulatory influences on writing course attainment. **American Educational Research Journal**. 31,4 (1994).

ภาคผนวก

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ก

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

(ฉบับย่อ)

เอกสารประกอบการพัฒนาระบบ
การประเมินตนเองของครูสำหรับ
พัฒนาการเรียนการสอน

คู่มือการประเมินตนเองของครู สำหรับพัฒนาการเรียนการสอน
(Teacher Self-Evaluation for an Instructional Development Manual)

น.ส.บุญทอง บุญทวี

ผู้จัดทำ

อาจารย์ที่ปรึกษา

รศ.ดร.ศิริชัย กาญจนวาที

รศ.ดร.ทวีวัฒน์ ปิตยานนท์

ผศ.ดร.สุวัฒนา สุวรรณเขตนิกม

(เอกสารฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการทำวิจัยในการทำวิทยานิพนธ์ โปรดอย่านำไปใช้ อ้างอิง หรือเผยแพร่)

คำนำ

คู่มือการประเมินตนเองของครูสำหรับพัฒนาการเรียนการสอน ฉบับนี้ เป็นเอกสารส่วนหนึ่งของการวิจัยเพื่อทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การพัฒนาระบบการประเมินตนเองของครูเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนที่เพิ่มความถูกต้องโดยใช้สารสนเทศจากผู้มีส่วนได้เสีย (Development of Teacher Self-Evaluation System for Instructional Development Enhancing Accuracy Audit Using Stakeholders' Information) โดยมีเนื้อหาที่อธิบายเกี่ยวกับ การประเมินตนเองของครูสำหรับพัฒนาการเรียนการสอน ประกอบด้วย ปรัชญาการประเมินตนเอง ความหมาย วัตถุประสงค์ ขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้ แนวทางปฏิบัติในการประเมินตนเองของครูสำหรับพัฒนาการเรียนการสอน ตลอดจนการวิเคราะห์ข้อมูลหรือสารสนเทศและการใช้สารสนเทศเพื่อเพิ่มความถูกต้องในการประเมินตนเอง รวมทั้งการประเมินเพื่อตัดสินคุณค่าของตนเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน

ผู้วิจัยหวังว่า เอกสารฉบับนี้จะสามารถช่วยครูที่มีความสนใจในการประเมินตนเองของครูเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนที่เพิ่มความถูกต้องโดยใช้สารสนเทศจากผู้มีส่วนได้เสียได้เป็นอย่างดี หากครูได้ศึกษาคู่มือให้เข้าใจก่อน หรือหากมีปัญหาระหว่างดำเนินการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการใช้เครื่องมือ และการวิเคราะห์ข้อมูลหรือสารสนเทศ ก็สามารถศึกษาจากคู่มือฉบับนี้ได้

นอกจากนี้ ผู้วิจัยขอขอบคุณทุกท่านเป็นอย่างยิ่ง ที่มีความสนใจและให้ความร่วมมือในการดำเนินงานวิจัยเพื่อทำวิทยานิพนธ์ ในเรื่องดังกล่าว

น.ส.บุญทอง บุญทวี

นิสิตปริญญาเอก สาขาการวัดและประเมินผลการศึกษา

ภาควิชาวิจัย คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
ความสำคัญและความเป็นมา	229
ปรัชญาการประเมินตนเอง	232
ความหมาย	232
วัตถุประสงค์	232
ขั้นตอนการประเมินตนเองของครูสำหรับการเรียนการสอน	233
เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินตนเองของครูสำหรับการเรียนการสอน	234
แนวทางปฏิบัติในการใช้เครื่องมือประเมินตนเองของครูสำหรับการเรียนการสอน	235
ลักษณะเครื่องมือและการใช้เครื่องมือประเมินตนเองของครูสำหรับการเรียนการสอน	236
การตรวจสอบผลการประเมินตนเองของครูสำหรับการเรียนการสอน	242
การใช้ผลการประเมินตนเองของครูสำหรับการเรียนการสอน	256
รายการอ้างอิง	258
ภาคผนวก	
ตัวอย่างเครื่องมือประเมินตนเองและการบันทึก	

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การประเมินตนเองของครูสำหรับพัฒนาการเรียนการสอน

ความสำคัญและความเป็นมา

ครูเป็นบุคลากรที่สำคัญทางการศึกษา เพราะภารกิจและบทบาทหน้าที่ของครู เกี่ยวข้องกับการพัฒนาผู้เรียนโดยตรง ครูจึงต้องพัฒนาตนให้เป็นผู้รอบรู้และเรียนรู้ที่จะพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้มีคุณภาพ ครูมีบทบาททั้งในการจัดกระบวนการเรียนรู้ และการประเมินผู้เรียน รวมทั้งต้องพัฒนาตนและปฏิบัติงานในหน้าที่ให้ผ่านเกณฑ์การประเมินความรู้และทักษะพื้นฐานการเป็นครู เพื่อรับใบประกอบวิชาชีพตามมาตรฐานวิชาชีพครู นอกจากนี้ รัฐบาลยังได้มีนโยบายสนับสนุนและส่งเสริมให้ครูพัฒนาการเรียนการสอนจนเกิดเป็นผลงานทางวิชาการส่งให้คณะกรรมการประเมินหลายขั้นตอน เพื่อให้เข้าสู่ตำแหน่งทางวิชาการที่มีเงินประจำตำแหน่งไว้สำหรับครูใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอนของตนให้ก้าวหน้าต่อไป แต่ผลงานทางวิชาการของครูดังกล่าวเกิดจากการวิเคราะห์และสังเคราะห์ ข้อมูลหรือสารสนเทศเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่ครูรวบรวมไว้ ดังนั้นครูจำเป็นต้องมีการพัฒนาการเรียนการสอนของตนตลอดเวลา เพื่อให้ได้สารสนเทศเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนของตน ซึ่งสารสนเทศที่หาได้ง่ายและสะดวกที่สุดก็คือสารสนเทศที่ได้จากการประเมินตนเองของครูเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน และการที่ครูจะจัดการเรียนการสอนได้ดีนั้น ครูต้องมีสารสนเทศจากการประเมินตนเองของครูเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน

นอกจากนี้ ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 หมวดที่ 6 ว่าด้วย มาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา ครูจะต้องถูกประเมินตามเกณฑ์มาตรฐาน 14 ข้อ ของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา ซึ่งระบุเกณฑ์มาตรฐานการประเมินครูไว้ในข้อ 22 คือครูมีความสามารถในการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพและเน้นผู้เรียนสำคัญที่สุด โดยมีตัวบ่งชี้ข้อที่ 3 ระบุว่า ครูมีความรู้ความสามารถทำการประเมินผลการเรียนการสอนและการนำผลการประเมินมาใช้พัฒนาคุณภาพ อนึ่งการประเมินผลการเรียนการสอนตามแนวปฏิรูปการศึกษานั้น ต้องเปิดโอกาสให้ผู้เรียนทำการประเมินตนเองและเพื่อน ทำให้ครูต้องมีความรู้ ความสามารถเกี่ยวกับเทคนิควิธีการประเมินตนเองของครูก่อน จึงจะสามารถพัฒนานักเรียนให้ดำเนินการประเมินตนเองได้อย่างถูกต้อง

การประเมินตนเองที่ดีนั้น ทำได้โดยบุคคลแต่ละคนจะต้องเป็นผู้สังเกต อธิบาย และประเมินพฤติกรรมของตนได้ดีที่สุดในทุกสถานการณ์และบุคคลจำเป็นต้องประเมินตนเองอย่างตรงไปตรงมา โดยปราศจากอคติ (Brown, 1976: 355) การประเมินตนเองเป็นวิธีการที่สะดวก ประหยัดเวลาและทรัพยากร ที่สำคัญคือเป็นประโยชน์ต่อตนเอง ในการเพิ่มพูนและพัฒนาประ

สิทธิภาพการทำงานได้ดีขึ้น (Campbell and Lee, 1988: 307) ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ พระเทพเวที เย็นใจ เลหาภณิก (อ้างใน สมคิด พรหมจ้อย, 2535) สมคิด พรหมจ้อย (2535) และ พิชิต ฤทธิจรูญ (2538) ที่กล่าวว่า การประเมินตนเองเป็นวิธีการที่ทำให้ผู้ปฏิบัติงานได้ตรวจสอบและพิจารณาผลการทำงานของตนเองเพื่อให้ทราบถึงจุดเด่นและข้อบกพร่องของการดำเนินงานของตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ และนำผลการพิจารณาและการตรวจสอบมาใช้ในการปรับปรุงและพัฒนางานให้มีประสิทธิภาพ

สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (2541) ได้นำแนวคิดที่เสนอโดย วอเททน และแซนเดอร์ (Worthen and Sanders, 1987) มาแบ่งเป็นกระบวนการประเมินได้ 8 กระบวนการ ซึ่งมี กระบวนการประเมินตนเอง เป็นกระบวนการหนึ่งที่น่าสนใจมาก เพราะการประเมินตนเอง เป็นหัวใจของการประเมิน เป็นหลักการที่สำคัญของการประเมิน ตามแนวพุทธศาสตร์ (สมหวัง พิธิยานุวัฒน์, 2541) และจากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 หมวดที่ 6 ว่าด้วย มาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา ได้กำหนดให้สถานศึกษามีระบบการประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษา และให้ถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการ อย่างต่อเนื่อง ทั้งต้องรับการประเมินภายนอก เพื่อรับรองมาตรฐานจากสำนักงานรับรอง มาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา ตามข้อกำหนดดังกล่าว สถานศึกษาหรือโรงเรียนต้อง ดำเนินการประเมินตนเองของสถานศึกษาหรือประเมินตนเองของโรงเรียน ในการนี้ บุคลากร ภายในสถานศึกษาหรือโรงเรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ครู ต้องมีส่วนร่วมในการประเมิน การ ประเมินครูทั้งในอดีตและปัจจุบัน จะมีวิธีการประเมินในรูปแบบต่าง ๆ ตามวัตถุประสงค์ของ หน่วยงาน หรือองค์กรที่ประเมิน เช่น การประเมินโดยผู้บริหารจะเป็นไป เพื่อการเลื่อน ตำแหน่ง เลื่อนขั้นเงินเดือน หรือเพื่อการคัดเลือก และมีการประเมินครูเพื่อ ต้องการข้อมูลในการ พัฒนางานทางการศึกษาหรือพัฒนาครู ข้อมูลส่วนใหญ่ไม่ได้นำมาใช้เพื่อการพัฒนาการสอนของ ครู ซึ่งเป็นสิ่งที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพครูโดยตรง การประเมินวิชาชีพนี้ สต๊ฟเฟิลบีม และชินคฟิลด์ (Stufflebeam and Shinkfield, 1985 อ้างใน Airasian and Gullickson, 1996: 4) ได้ให้ข้อสังเกตว่า การประเมินที่สำคัญที่สุดของวิชาชีพคือ การดำเนินการโดย ตัวผู้ประกอบอาชีพเอง ดังนั้นเมื่อ ครูได้รับการสนับสนุนให้สะท้อนความเชื่อและการปฏิบัติแล้ว ย่อมเกิดความเข้าใจ ความก้าวหน้า การให้โอกาสครูสำรวจ ความเชื่อ ความรู้ และได้ปฏิบัติ ทำให้ข้อสงสัยของครูที่คาดว่าจะตกลง กันได้ก็จะเป็นไปตามความคาดหมายของกลุ่ม

สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (2541) ได้ให้ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการประเมินตนเองของครู มี ข้อดี ดังนี้

1. จุดแข็งในการนำผลการประเมินไปใช้ เพื่อการปรับปรุงและพัฒนางานซึ่งสอดคล้องกับ ปรัชญาของการประเมิน

2. เป็นกระบวนการของการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบครบวงจร ของการทำงานอย่างมีคุณภาพ

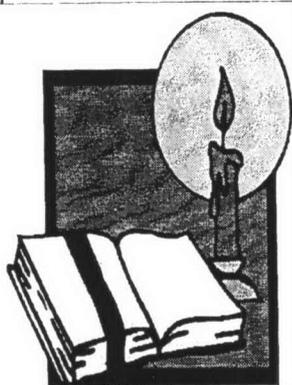
3. เป็นกระบวนการพัฒนาคน พัฒนางานตลอดจนพัฒนาองค์กรอย่างเป็นระบบ

4. มีบทบาทสำคัญในการประกันคุณภาพการศึกษา

การประเมินตนเองเป็นสิ่งที่ทำได้ยากแต่ความจริงมนุษย์ก็ทำอยู่แล้วถ้าอยากจะพัฒนาตนเอง คนที่ประเมินตนเองได้ดีต้องลดอคติให้มากและเพิ่มปัญญาในการวิเคราะห์ตนเอง เย็นใจ เลหาพาณิชย์ (อ้างในสมคิด พรหมจู้, 2535) ข้อจำกัดในการประเมินตนเองคือเป็นการยากที่จะขจัดอคติของการประเมินตนเอง โดยเฉพาะอย่างยิ่งผลการประเมินตนเองในเชิงการประเมินรวมสรุป ถ้าจะสร้างความเชื่อถือในผลการประเมินตนเอง ผู้ประเมินก็จำเป็นต้องสร้างระบบการประเมินตนเอง โดยการพัฒนาเกณฑ์และตัวบ่งชี้ (สมหวัง พิธิยานุวัฒน์, 2541) พระเทพเวที (ประยุทธ์ ปยุตโต อ้างใน สมคิด พรหมจู้, 2535 : 67-68) ให้ระวังความเป็นกลางของผู้ประเมินและต้องลดอคติโดยใช้หลักธรรมในพระพุทธศาสนาช่วยลด อคติ 4 ได้แก่ ฉันทาคติ ลำเอียงเพราะรัก โทสาคติ ลำเอียงเพราะชัง โมหาคติ ลำเอียงเพราะหลง และภยาคติ ลำเอียงเพราะกลัว

การประเมินตนเองแม้จะมีข้อจำกัดดังกล่าว แต่หากศึกษาหาวิธีการควบคุมอคติหรือลดอคติดังกล่าวได้ เช่น การให้ผู้ประเมินตนเองตรวจสอบอคติของตนด้วยเครื่องมือหรือวิธีการที่เชื่อถือได้อย่างต่อเนื่อง จะทำให้ผู้ประเมินเข้าใจตนเองและสามารถปรับปรุงตนหรือพัฒนาตนเองได้ การใช้สารสนเทศจากผู้ที่มีส่วนได้เสียซึ่งเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของตนเป็นสิ่งสะท้อนให้เห็นตนเองในจุดที่ตนไม่สามารถสังเกตพบได้ ดังเช่นการประเมินแบบ 360 องศา ทุกคนในหน่วยงานเป็นผู้ประเมินและเป็นผู้ได้รับผลการประเมิน โดยได้รับข้อมูลที่ตรงกับความเป็นจริงของชีวิตการทำงาน ทำให้สามารถช่วยลดอคติในการประเมินจากแหล่งเดียวได้ รวมทั้งต้องทำการควบคุมความคลาดเคลื่อนอื่นที่ส่งผลต่อการประเมินตนเองของครู จะทำให้การประเมินตนเองเป็นที่ยอมรับและลดข้อจำกัดดังกล่าวได้

ดังนั้น การประเมินตนเองของครูเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน จึงมีความจำเป็นสำหรับครู และ การมีสารสนเทศที่ดีของตน หรือได้จากผู้ที่เกี่ยวข้องหรือผู้มีส่วนได้เสีย ได้แก่ ศึกษานิเทศก์ ผู้บริหารเพื่อนครู ก็ช่วยครูประเมินตนได้ถูกต้อง ทำให้ครูสามารถนำผลการประเมินไปพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของตนได้

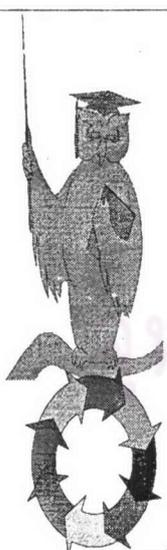

ปรัชญาการประเมินตนเอง

การประเมินตนเอง เป็นการประเมินเพื่อปรับปรุงและพัฒนาตน โดยผู้ถูกประเมินต้องยอมรับผลการประเมินและนำผลการประเมินไปใช้เพื่อ การปรับปรุงและพัฒนาให้ทุกอย่างดีขึ้นเรื่อยๆ จนได้มาตรฐานการประเมิน ผู้ปฏิบัติงานจึงเป็นผู้ประเมินตนเอง ไม่ต้องการให้ผู้อื่นมาเป็นผู้ประเมิน ซึ่ง สอดคล้องกับปรัชญาของการประเมินคือ ประเมินเพื่อการปรับปรุงและพัฒนา

ความหมาย

การประเมินตนเองของครูสำหรับพัฒนาการเรียนการสอน หมายถึง กระบวนการที่ครูตัดสินคุณค่าของตนเองเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน ตามเกณฑ์ที่ตนกำหนด และนำผลการประเมินไปใช้ในการปรับปรุงหรือพัฒนา การจัดการเรียนการสอนของตน

วัตถุประสงค์

การประเมินตนเองของครูสำหรับพัฒนาการเรียนการสอน เป็นกระบวนการที่มุ่งให้ครู

1. รู้จักตนว่ามีความสามารถหรือมีข้อบกพร่องที่ต้องปรับปรุงแก้ไข เกี่ยวกับการนำความรู้ ความคิด และทักษะไปใช้ในการปฏิบัติงานของตน และการควบคุมอารมณ์ ที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนการสอน ในด้านใด (What) อย่างไร (How)
2. นำผลที่ได้จากการประเมินตนเองไปใช้ในการพัฒนาตน หรือปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องของตนในการทำงานของตนให้ดียิ่งขึ้น

ขั้นตอนการประเมินตนเองของครู สำหรับพัฒนาการเรียนการสอน

จากภาพที่ 1 การประเมินตนเองของครูสำหรับพัฒนาการเรียนการสอนมีขั้นตอนที่ครูดำเนินการโดยเริ่มจาก ครูกำหนดเป้าหมายและเกณฑ์ในการประเมินตนเอง แล้วแสวงหาและรวบรวมข้อมูลสารสนเทศทั้งภายในภายนอก เกี่ยวกับตนเองและการปฏิบัติงานของตนจากผู้ที่เกี่ยวข้องหรือผู้มีส่วนได้เสียเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนของตน เมื่อคิดว่าเพียงพอแล้วก็ดำเนินการ วิเคราะห์ข้อมูลหรือสารสนเทศ เพื่อพิจารณาตรวจสอบตนและการปฏิบัติงาน แล้วจึงตัดสินคุณค่าของตน ตามเกณฑ์ที่ตนกำหนด ต่อจากนั้นจึงนำผลที่ได้จากการประเมินไปใช้ในการตัดสินใจปรับปรุงหรือพัฒนางานของตนให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้

เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินตนเองของครูสำหรับพัฒนาการเรียนการสอนประกอบด้วย

1. คู่มือการประเมินตนเองของครูสำหรับพัฒนาการเรียนการสอน

2. เอกสารเสริมความรู้เกี่ยวกับการประเมินตนเองของครูสำหรับ

พัฒนาการเรียนการสอน (เอกสาร ๑ ฉบับที่ 1)

3. บันทึกการนิเทศเพื่อเป็นข้อมูลและสารสนเทศให้แก่ครู (เอกสาร ๑ ฉบับที่ 2)

4. แบบสอบถามความความคิดเห็นของ คีษานิเทศก์ ผู้บริหาร และเพื่อนครู

5. แบบสอบถามความความคิดเห็นของนักเรียนชั้น ป.5-6 และ ม.1-3

6. แบบสอบถามความความคิดเห็นของนักเรียนชั้น ป.3-4

7. แบบสอบถามความความคิดเห็นของนักเรียนชั้น ป.1-2

5. แบบบันทึกของ คีษานิเทศก์ ผู้บริหาร โรงเรียนและเพื่อนครู เพื่อใช้การประเมิน

ตนเองของครูสำหรับพัฒนาการเรียนการสอน

6. แบบวัดคอดีในการประเมินตนเองของครู ๑ เอกสาร ๑ ฉบับที่ 5

7. แบบประเมินตนเองของครู ๑ เอกสาร ๑ ฉบับที่ 6

หมายเหตุ แบบสอบถามข้อ 5 -7 ให้นักเรียนตอบแยกตามชั้นเรียนที่ครูต้องการประเมินการสอนของตนเอง

แนวทางปฏิบัติ

ขั้นตอนที่ 1

(ขั้นเตรียม)

ครูและผู้เกี่ยวข้องปฏิบัติตามขั้นตอนดังนี้

ครูศึกษาเอกสารเสริมความรู้เกี่ยวกับการประเมินตนเองของครูสำหรับพัฒนาการเรียนการสอน (เอกสารฉบับที่ 1) และทำแบบทดสอบความรู้ของตน

ครูศึกษาคู่มือการประเมินตนเองของครูสำหรับพัฒนาการเรียนการสอน

ครูนัดหมายศึกษานิเทศก์ ผู้บริหาร เพื่อนครู เพื่อสังเกตการสอนของตนเพื่อให้ข้อมูลและสารสนเทศ เกี่ยวกับการเรียนการสอนแก่ครู จำนวน 3 ครั้ง (ทำตารางนัดหมาย)

ขั้นตอนที่ 2

(ขั้นดำเนินการ)

ครูปฏิบัติการสอน ครั้งที่ 1 ศึกษานิเทศก์ ผู้บริหาร และเพื่อนครู สังเกตการสอนและบันทึกในแบบบันทึกสำหรับ เอกสาร ฯ (ฉบับที่2)

ศึกษานิเทศก์ ผู้บริหาร และเพื่อนครู ตอบแบบสอบถามความความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนจากการสังเกตการสอนใน เอกสาร ฯ ฉบับที่ 1 และนักเรียนที่ได้เรียนรู้อกับครูแต่ละครั้งให้ข้อมูลหรือสารสนเทศแก่ครูของตนในแบบสอบถามตามระดับชั้น คือ

- นักเรียนชั้น ป.5-6 และ ม.1-3 ตอบแบบสอบถามความความคิดเห็นในเอกสาร ฯ ฉบับที่ 3
- นักเรียนชั้น ป.3-4 ตอบแบบสอบถามความความคิดเห็นในเอกสาร ฯ ฉบับที่ 3
- นักเรียนชั้น ป.1-2 ตอบแบบสอบถามความความคิดเห็น ในเอกสาร ฯ ฉบับที่ 3

ครูบันทึกในแบบบันทึกสารสนเทศของครู โดยสรุปสารสนเทศที่ได้จากผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำไปใช้ประเมินตนเองของครูสำหรับพัฒนาการเรียนการสอน(เอกสาร ฯ ฉบับที่ 4) ในแต่ละครั้ง

ครูตรวจสอบอคติในการประเมินตนเองของตนในแบบวัดความคิด ความเชื่อ หรือ การปฏิบัติของตนเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน(เอกสาร ฯ ฉบับที่ 5)แล้วบันทึกลงในเอกสาร ฯ ฉบับที่ 4 หากพบว่าตนมีอคติระดับ ปานกลาง / ค่อนข้างมาก / มาก ต้องทบทวนตนเองต่อไป

ครูทำการประเมินตนเองใน แบบประเมินตนเองของครู ฯ (เอกสารฉบับที่ 6)แล้วบันทึกลงในเอกสารฉบับที่ 4

ขั้นตอนที่ 3

(สรุปผลการประเมิน)

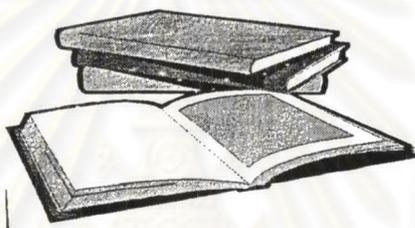
ครูคำนวณหาค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้อง แล้วเปรียบเทียบกับระดับเฉลี่ยในการประเมินตนเอง (ตามในคู่มือดำเนินการ ฯ) แล้วบันทึกเป็นสารสนเทศแต่ละครั้งลงในเอกสารฉบับที่ 4 รวมทั้งวิเคราะห์สรุปความถูกต้องในการประเมินตนเอง

ครูพิจารณาสารสนเทศที่ได้รับและนำไปใช้ปรับปรุงพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของตน

หมายเหตุ ครูดำเนินการครั้งที่ 2 และ 3 ตามขั้นตอนที่ 2 และ 3 ในวันเวลาที่กำหนดไว้ในตาราง ฯ ในภาคผนวก

ลักษณะเครื่องมือและการใช้เครื่องมือ

1. เอกสารเสริมความรู้เกี่ยวกับการประเมินตนเองของครูสำหรับพัฒนาการเรียนการสอน (เอกสาร ฯ ฉบับที่ 1) เป็นเอกสารประกอบด้วยแบบทดสอบตนเองก่อน-หลัง ศึกษา และมีเนื้อหาเกี่ยวกับการประเมินตนเองของครูสำหรับพัฒนาการเรียนการสอน ประกอบด้วย ความหมาย ขั้นตอน วัตถุประสงค์ เป้าหมาย ธรรมชาติการประเมินตนเองของครูสำหรับพัฒนาการเรียนการสอน ความลำเอียงในการประเมิน ลักษณะการประเมินและแนวปฏิบัติในการประเมินตนเองของครูสำหรับพัฒนาการเรียนการสอน ซึ่งครูต้องศึกษาให้เข้าใจก่อนเริ่มดำเนินการประเมิน

2. บันทึกการนิเทศของศึกษานิเทศก์ ผู้บริหาร โรงเรียน และเพื่อนครู (เอกสาร ฯ ฉบับที่ 2) เป็นเอกสารสำหรับเก็บรวบรวมข้อมูลสารสนเทศของครูจากผู้มีส่วนได้เสีย (stakeholders) ประกอบด้วย ศึกษานิเทศก์ ผู้บริหาร โรงเรียน เพื่อนครู โดยผู้มีส่วนได้เสีย สังเกตการสอนของครูผู้สอนพร้อมกัน ตามการนัดหมายของครู และบันทึกข้อคิดเห็นข้อเสนอแนะที่ควรปรับปรุงหรือพัฒนา ในการจัดการเรียนการสอนที่ได้จากการสังเกต ให้แก่ครูผู้สอน เพื่อนำไปใช้เป็นสารสนเทศในการพิจารณาตนเอง เพื่อให้รู้จักตนเองมากยิ่งขึ้น รวมทั้งการตรวจสอบความถูกต้องในการประเมินตนเอง สำหรับพัฒนาการเรียนการสอนของตน บันทึกการนิเทศของบุคคลดังกล่าวแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 การรวบรวมข้อมูลพื้นฐานของนักเรียนและการเตรียมการสอนของครู

ตอนที่ 2 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การใช้สื่อหรืออุปกรณ์การสอน การใช้แหล่งเรียนรู้ การวัดและประเมินผลการเรียนของนักเรียน

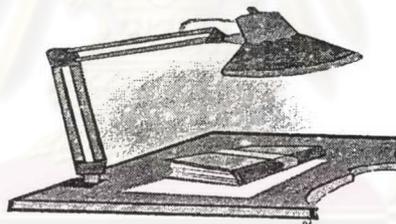
ซึ่งการบันทึกได้ระบุนรายละเอียดไว้ในหน้าที่ 1 – 2 ของ บันทึกการนิเทศ และมีรายการบันทึกอย่างละเอียด ตอนที่ 1 หน้า 3-4 ตอนที่ 2 หน้า 5-11

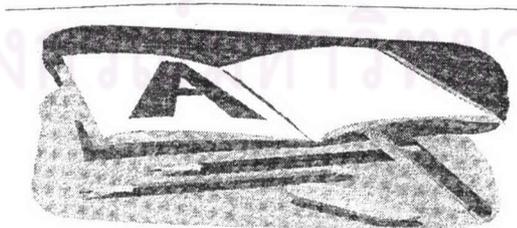
3. แบบสอบถามความคิดเห็นของ คีษยานิเทศก์ ผู้บริหาร และเพื่อนครู (เอกสาร ๑ ฉบับที่ 3(1)) เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนของครู เพื่อครูจะได้นำไปใช้เป็นสารสนเทศในการประเมินตนเองสำหรับการพัฒนาการเรียนการสอน แบบสอบถามดังกล่าวมีลักษณะ เป็นรายการข้อคำถาม จำนวน 45 ข้อ ให้ผู้ตอบแสดงความคิดเห็นพิจารณาแต่ละรายการ 5 ระดับคือ ดีหรือมากที่สุด = 5 ดีหรือมาก = 4 พอใช้หรือปานกลาง = 3 เหมาะสมหรือน้อย = 2 ไม่เหมาะสมหรือน้อยที่สุด = 1

4. แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนชั้น ป. 5 – 6 และ ม. 1 – 3 (เอกสาร ๑ ฉบับที่ 3) เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนของครู เพื่อครูจะได้นำไปใช้เป็นสารสนเทศในการประเมินตนเอง สำหรับการพัฒนาการเรียนการสอน แบบสอบถามดังกล่าวมีลักษณะ เป็นรายการข้อคำถาม จำนวน 35 ข้อ ให้นักเรียนพิจารณาแต่ละรายการ 5 ระดับคือ ดีหรือมากที่สุด = 5 ดีหรือมาก = 4 พอใช้หรือปานกลาง = 3 เหมาะสมหรือน้อย = 2 ไม่เหมาะสมหรือน้อยที่สุด = 1

5. แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนชั้น ป. 3 – 4 (เอกสาร ๑ ฉบับที่ 3 (3)) เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนของครู เพื่อครูจะได้นำไปใช้เป็นสารสนเทศในการประเมินตนเองสำหรับการพัฒนาการเรียนการสอน แบบสอบถามดังกล่าวมีลักษณะ เป็นรายการข้อคำถาม จำนวน 25 ข้อ ให้นักเรียนพิจารณาแต่ละรายการ 3 ระดับคือ จริง ไม่แน่ใจ ไม่จริง แต่ให้ระดับคะแนนเป็น จริง = 1 ไม่แน่ใจ หรือ ไม่จริง = 0

6. แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนชั้น ป. 1 – 2 (เอกสาร ๑ ฉบับที่ 3 (4)) เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนของครู เพื่อครูจะได้นำไปใช้เป็นสารสนเทศในการประเมินตนเองสำหรับการพัฒนาการเรียนการสอน แบบสอบถามดังกล่าวมีลักษณะ เป็นรายการข้อคำถาม จำนวน 25 ข้อ ให้นักเรียนพิจารณาแต่ละรายการ 2 ระดับคือ ใช่ = 1 ไม่ใช่ = 0

อนึ่ง เนื่องจากการให้สารสนเทศของนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 1-4 โดยการตอบแบบสอบถามความคิดเห็นดังกล่าว อาจไม่สมบูรณ์พอ ครูผู้สอนจึงต้องใช้วิธี สทนทนา ซักถาม ประกอบเพื่อให้ได้สารสนเทศเพิ่มขึ้น ทั้งในการวิจัยครั้งนี้ จะใช้สารสนเทศเพื่อการตรวจสอบความถูกต้องในการประเมินตนเองของครู โดยนำค่าเฉลี่ยระดับของนักเรียนตั้งแต่ชั้น ประถมศึกษาปีที่ 5 - มัธยมศึกษาปีที่ 3 พิจารณาร่วมกับ ระดับเฉลี่ยในการตอบแบบสอบถามความคิดเห็นของ ศึกษานิเทศก์ ผู้บริหารโรงเรียน และเพื่อนครู เปรียบเทียบกับระดับการประเมินตนเองของครูเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน ซึ่งจะทำให้ครูรู้จักตนเอง ทั้งนี้เพราะการตอบแบบสอบถามของนักเรียนตั้งแต่ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 สามารถให้สารสนเทศที่ดีแก่ครูได้ จากการพิจารณาการจัดการเรียนการสอนของครูและแสดงความคิดเห็น โดยแบ่งออกเป็น 5 ระดับ เช่นเดียวกับศึกษานิเทศก์ ผู้บริหาร โรงเรียน และเพื่อนครู

6. แบบบันทึกสำหรับครูผู้สอน (เอกสาร ฯ ฉบับที่ 4) ซึ่งเป็นการบันทึกสารสนเทศการจัดการเรียนการสอนของครู แบบบันทึกประกอบด้วยคำชี้แจง และส่วนประกอบของแบบบันทึก 5 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 บันทึกสรุปสารสนเทศของครูเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน(หน้า 1-3) ประกอบด้วย

1.1. การปรับปรุงเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของตน โดยพิจารณาจาก

1.1.1. รายการที่ต้องปรับปรุงแก้ไข หรือพัฒนาที่ผู้มีส่วนได้เสีย(stakeholders)

บันทึกไว้ในบันทึกของ ศึกษานิเทศก์ ผู้บริหาร โรงเรียน เพื่อนครู และครูรวบรวมไว้ในบันทึกสารสนเทศ หน้า 4-8 แล้วนำข้อมูลส่วนสรุปมาบันทึกไว้ในตอนที่ 1 รวมทั้งสรุปผลการปรับปรุงตนเอง

1.1.2. ประเมินพัฒนาการของตน จากการประเมินตนเองครั้งที่ 1, 2 และ 3 เพื่อดูการพัฒนาของตน โดยนำสารสนเทศที่สรุปไว้ ตอนที่ 3.2. หน้า 16 มาบันทึกไว้ แล้วแปลความหมายของ และบันทึกผลการประเมินตนเองของครูสำหรับพัฒนาการเรียนการสอนส่งผลต่อการจัดการเรียนการสอนของตนอย่างไรบ้าง

1.1.3. บันทึกการสังเกตของครูเกี่ยวกับความเปลี่ยนแปลงของนักเรียนและการเรียนรู้ของนักเรียนหลังการทดลองวิจัย โดยการเขียนบันทึกในมุมมองของครู

1.1.4. บันทึกเพิ่มเติมอื่น ๆ ซึ่งครูต้องการบันทึกเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนของตนเพิ่มเติมจากประเด็นที่กำหนดไว้ในบันทึกสารสนเทศ

1.2. ผลการวิเคราะห์อคติในการประเมินตนเองของครู ประกอบด้วย

1.2.1. การพิจารณาฐานนิยม(Mode)หรือระดับที่มีความถี่สูงสุด ของอคติแต่ละด้านเพื่อตัดสินตนเอง ซึ่งค่าฐานนิยมต้องต่ำกว่า 2 จึงสรุปได้ว่า ไม่มีอคติสารสนเทศ ให้นำที่สรุปไว้ใน ตอนที่3.1หน้า 10 มาบันทึก

1.2.2. การวิเคราะห์ผลการประเมินตนเองเปรียบเทียบกับกรอบแบบสอบถามของผู้มีส่วนได้เสีย(stakeholders) ประกอบด้วย ศึกษานิเทศก์ ผู้บริหารโรงเรียน เพื่อนครู และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 – 6 และมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 3 เพราะ นักเรียนชั้น ดังกล่าวสามารถให้สารสนเทศแก่ครูได้ชัดเจน กว่า นักเรียนระดับ ชั้น ป.1 – 4 จึงไม่ใช่สารสนเทศจากการตอบแบบสอบถามของนักเรียนระดับ ชั้น ป.1 – 4 มาวิเคราะห์ แต่ครูผู้สอนก็ต้องพิจารณาตนเองจากการตอบคำถามของนักเรียนระดับ ชั้น ป.1 – 4 ด้วย เพียงแต่วิเคราะห์ในเชิงคุณภาพ ไม่วิเคราะห์เชิงปริมาณ การบันทึกในข้อ 1.2.2. นี้สามารถนำสารสนเทศมาจาก ส่วนสรุป ตอนที่ 3.2.หน้า 15

ตอนที่ 2 สารสนเทศที่ได้จากบันทึกการนิเทศของของผู้มีส่วนได้เสีย (stakeholders) ประกอบด้วย ศึกษานิเทศก์ ผู้บริหารโรงเรียน และเพื่อนครู (หน้า 4–8) มีลักษณะเป็น จำนวนรายการเพื่อสรุปเป็นสารสนเทศ จำนวน 40 รายการ ที่ครูบันทึกเป็นสารสนเทศในการประเมินตนเองของครูสำหรับพัฒนาการเรียนการสอน ทั้งนี้ ผู้มีส่วนได้เสีย บันทึก จำนวน 3 ครั้ง ครู บันทึกลงในสารสนเทศของตน 3 ครั้ง โดยบันทึกความถี่ของรายการที่ต้องปรับปรุงแก้ไข หรือพัฒนา หรือจำนวนที่ได้รับการเสนอแนะให้ปรับปรุง คิดเป็นร้อยละความถี่ ของรายการทั้งหมดในแบบบันทึกนิเทศ เช่น ได้รับข้อเสนอแนะจากศึกษานิเทศก์ ในแบบบันทึกนิเทศให้ปรับปรุง 4 รายการ จึงคิดเป็นสารสนเทศที่ต้องปรับปรุง ร้อยละ 10 และสรุปประเด็นข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่ระบุในบันทึกนิเทศ

ตอนที่ 3 สารสนเทศจากการตอบแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้เสีย (stakeholders) ประกอบด้วย ศึกษานิเทศก์ ผู้บริหารโรงเรียน เพื่อนครู นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 – 6 และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนของครู รวมทั้งสารสนเทศที่ได้จากการตรวจสอบอคติในการประเมินตนเองของครู และผลการประเมินตนเองของครู ทั้งนี้มีการสรุปเป็นสารสนเทศ หน้า 9 – 16 ดังนี้

3.1. บันทึกสารสนเทศที่ได้จากการตรวจสอบอคติในการประเมินตนเองของครู ในแบบสอบถามความคิด ความเชื่อและการปฏิบัติงานของครู (หน้า 9-10) ซึ่งเป็นตารางสำหรับบันทึกระดับที่ตอบทั้งตารางสำหรับพิจารณาจำนวนความถี่สูงสุดเทียบกับความหมายของอคติและเกณฑ์ที่ตั้งไว้ เพื่อตรวจสอบตนเองว่ามีอคติในการประเมินตนเองในทิศทาง บวก หรือ ลบ มากน้อย เพียงใด หรือไม่มีอคติ แล้วคำนวณความถี่ของอคติแต่ละด้าน สรุป เป็นค่าร้อยละ

อนึ่ง การพิจารณาค่าฐานนิยมนี้ อาจเกิดกรณีที่มิฐานนิยม มากกว่า 1 ตัว ต้องคำนวณ

หาค่ามัธยฐาน (Median) ของ ค่าฐานนิยม ตัวอย่างเช่น ประเมินในรายการหลงตน พบว่า ในระดับ 0, 1, 2 มีความถี่สูงสุด หรือมีค่าฐานนิยม เท่ากัน คือ 3 ดังนั้น ต้องหาค่ามัธยฐาน ของระดับดังกล่าว ได้ ตัวแทน คือ 1 มี หมายความว่า มีอคติเกี่ยวกับการหลงตน ก่อนข้างน้อย มีความเข้มในระดับ 1 ตามความถี่ 3 คิดเป็นร้อยละ 30

3.2. บันทึกที่ระดับความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้เสีย(stakeholders) ประกอบด้วยศึกษานิเทศก์ ผู้บริหารโรงเรียน เพื่อนครู และนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 – 6 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 รวมทั้ง บันทึกการประเมินตนเองของครู ในตอนที่ 3.2 หน้า 13 – 15 เป็น ตารางบันทึกที่ระดับความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้เสีย หรือการประเมินตนเองของครูสำหรับพัฒนาการเรียนการสอน เป็นรายชื่อ และสรุประดับเฉลี่ยเป็นสารสนเทศจากการตอบแบบสอบถามความคิดเห็น และการประเมินตนเองของครู สำหรับพัฒนาการเรียนการสอน 3 ส่วน (หน้า 18) คือ

3.2.1. เฉลี่ยระดับความคิดเห็นของกลุ่มครู 10 คน คำนวณโดยนำผลรวมระดับคะแนนความคิดเห็นของกลุ่มครู 10 คน ที่ครูเข้ากลุ่มอยู่ หารด้วยจำนวนครู ได้เป็นคะแนนตัวแทนของครู (TG)

3.2.2. เฉลี่ยระดับความคิดเห็นของกลุ่มผู้มีส่วนได้เสีย 3 คน (กรณีครูสอนชั้น ป.1-4) และเฉลี่ยความคิดเห็นของกลุ่มผู้มีส่วนได้เสีย 4 คน (กรณีครูสอนชั้น ป.5-ม.3 ให้หาค่าเฉลี่ยคะแนนของนักเรียน เป็นระดับความคิดเห็นของนักเรียนทั้งห้อง) โดยนำผลรวมระดับของผู้มีส่วนได้เสียมา หารด้วยระดับเฉลี่ยรวมของกลุ่มผู้มีส่วนได้เสีย (SH)

3.2.3. คะแนนระดับของครู เป็นระดับการประเมินตนเองของครูสำหรับพัฒนาการเรียนการสอน โดยนำผลรวมระดับการประเมิน ตนเองของครูสำหรับพัฒนาการเรียนการสอน(T) มาใช้ สรุป ลักษณะของตนเพื่อให้รู้จักตนเองโดยเทียบระดับความคิดเห็นเฉลี่ยของกลุ่มครูและระดับความคิดเห็นเฉลี่ยของผู้มีส่วนได้เสีย ยึดตามแนวคิดในการแบ่งผู้ถูกประเมินของ Antonioni (อ้างใน มนุญ ศิวารมย์, 2542: 38-39) ซึ่งมีแนวคิดว่าการประเมินตนเองเป็นการกระทำเพื่อการพัฒนาและเตรียมรับข้อมูลย้อนกลับในเชิงสร้างสรรค์จากบุคคลอื่น และเมื่อผู้ถูกประเมินทำการประเมินตนเองสามารถระบุถึงความแตกต่างระหว่างคนอื่นมองตนเองอย่างไรและตนมองตนเองอย่างไร โดยปกติแล้วจะกระทำในทางสร้างสรรค์และจงใจให้ผู้ถูกประเมินตรวจสอบในเรื่องข้อบกพร่องของตนเองเพื่อจะนำไปสู่การปรับปรุง แอน โทนีโอเนียนี (Antonioni, 1996:30) ได้พิจารณาบุคคลจากการประเมินตนเองเมื่อเทียบกับการประเมิน โดยกลุ่มผู้เกี่ยวข้องที่ใกล้ชิดซึ่งผลการประเมินตนเองมีทั้งผู้ประเมินได้ตรง และผู้ที่ประเมินคลาดเคลื่อนหรือไม่สอดคล้องกับกลุ่มจึงแบ่งกลุ่มผู้ประเมินตนเองได้ 4 ประเภทดังนี้

กลุ่มที่ 1. ฉายจุดเด่น(Strengths) คือบุคคลที่มีความสามารถ จึงมีคะแนนประเมินตนเองและคะแนนเฉลี่ยของผู้มีส่วนได้เสียสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มครู (T), (SH) >(XG)

กลุ่มที่ 2 ซ่อนจุดเด่น (Hidden Strengths) คือ บุคคลที่ชอบถ่อมตัว จะมีคะแนนประเมินตนเองน้อยกว่าค่าเฉลี่ยของกลุ่มครู แต่มีคะแนนเฉลี่ยของผู้มีส่วนได้เสียสูงกว่าค่าเฉลี่ยของกลุ่มครู ($T < (TG) < (SH)$)

กลุ่มที่ 3 ต้องการปรับปรุงหรือพัฒนาตน (Improvement Needed) คือ บุคคลที่รู้ตัวเองและต้องการที่จะพัฒนาตัวเอง บุคคลประเภทนี้จะประเมินตนเองและคะแนนเฉลี่ยของผู้มีส่วนได้เสียต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของกลุ่ม ($T, (SH) < (TG)$)

กลุ่มที่ 4 ไม่คาดคิดว่าจะได้ข้อมูลย้อนกลับทางลบ (Unexpected Negative Feedback) คือ บุคคลที่ไม่คิดว่าคนอื่นจะมองตนเองในภาพลบ จึงประเมินตนเองสูงกว่าค่าเฉลี่ยของกลุ่ม แต่คะแนนเฉลี่ยรวมต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของผู้มีส่วนได้เสีย ต่ำกว่าของกลุ่มครู ($(SH) < (TG) < (T)$)

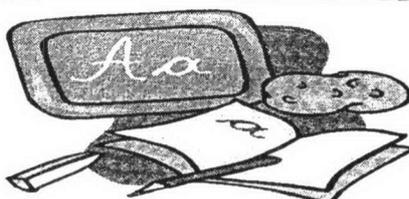
จากการพิจารณากลุ่มผู้ประเมินตนเอง ทั้ง 4 กลุ่ม มีความสอดคล้องกับกลุ่มครูที่มีอคติในการประเมินตนเองคือ กลุ่มที่ 3 ซ่อนจุดเด่น มีลักษณะสอดคล้องกับครูที่มีความซึ้งและความกลัวในตนเอง กลุ่มที่ 4 หลงตัวเอง มีลักษณะสอดคล้องกับครูที่มีความรัก และหลงตน

นอกจากนี้ มีบันทึกสารสนเทศเปรียบเทียบความแตกต่างในการประเมินตนเองของครู สำหรับพัฒนาการเรียนการสอนระหว่าง ครั้งที่ 1 กับครั้งที่ 2 ครั้งที่ 2 กับครั้งที่ 3 และครั้งที่ 1 กับครั้งที่ 3 โดยใช้คะแนนพัฒนาการตามแนวคิดของ สิริชัย กาญจนวาสี (1986)

ตอนที่ 4 สารสนเทศที่ได้จากการประชุม การสนทนา การสอบถาม หรือการสัมภาษณ์ผู้มีส่วนได้เสีย (stake holders) แบบไม่เป็นทางการ แล้วบันทึกไว้หรืออาจทำการบันทึกผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โดยภาพรวม หรือ โดยเฉลี่ย ในเรื่อง หรือหน่วยการเรียนรู้ที่ครูทำการประเมินตนเองแต่ละครั้ง ลงใน หน้า 16

ตอนที่ 5 สารสนเทศเกี่ยวกับ แนวคิดในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของตน การดำเนินการ และผลที่เกิดจากการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของตน ทำการบันทึก 3 ช่องเพื่อให้ครูบันทึกหลังจากที่ได้พิจารณาสารสนเทศของตนและได้ประเมินตนเองแล้วมีแนวคิดจะปรับปรุง หรือพัฒนาเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนอย่างไรในช่องแรก ได้ดำเนินการปรับปรุงหรือพัฒนาอะไรบ้างในช่องกลาง ส่วนช่องหลังสุด บันทึกผลการปรับปรุงหรือพัฒนา เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนของครู

ศึกษาตัวอย่างการบันทึก การวิเคราะห์ข้อมูล/สารสนเทศเพื่อเป็นสารสนเทศใช้ในการประเมินตนเองของครู ฯ ในภาคผนวก

8. แบบวัดอคติในการประเมินตนเองของครูสำหรับพัฒนาการเรียนการสอน (เอกสาร ฯ ฉบับที่ 5) เพื่อตรวจสอบความลำเอียงในการประเมินตนเองของครูสำหรับพัฒนาการเรียนการสอน ซึ่งเป็นลักษณะแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็น ความเชื่อ หรือการปฏิบัติการเรียนการสอนของครู โดยใช้รายการคำถามที่เกี่ยวกับ ภาระหน้าที่ในการจัดการเรียนการสอนดังแสดงในแบบสอบถาม ซึ่งมีคำตอบให้พิจารณาเลือกตอบ เป็นมาตราส่วนประมาณค่าแบบกราฟ เพื่อให้ครูผู้ตอบทำเครื่องหมายบนเส้นกราฟ ณ ตำแหน่งที่มีคำตอบตรงกับคุณลักษณะหรือการปฏิบัติของตน จำนวน 40 ข้อ โดยแบ่งเป็น วัดอคติเพราะรักคน หลงคน ชังคน และกลัวคน อย่างละ 10 ข้อ เรียงลงข้อคำถามคือ ความรัก ข้อ 1,5,9,13,17,21,25,29,33 และข้อ 37 ความหลง ข้อ 2,6,10,14,18,22,26, 30,34 และข้อ 38 ความชัง ข้อ 3,7,11,15,19,23,27,31,35 และข้อ 39 ความกลัว ข้อ 4,8,12,16,20,24,28,32,36 และข้อ 40

9. แบบประเมินตนเองของครูสำหรับพัฒนาการเรียนการสอน (เอกสาร ฯ ฉบับที่ 6) มีลักษณะเป็นรายการข้อคำถามเช่นเดียวกับ แบบสอบถามความคิดเห็นของ ศึกษานิเทศก์ ผู้บริหาร และเพื่อนครู เพื่อให้ครูประเมินตนเอง และสามารถเปรียบเทียบผลการประเมินกับความคิดเห็นเฉลี่ยของตนกับของบุคคลดังกล่าวได้ (ดัง ได้กล่าวไว้แล้วใน หน้า 6 – 7)

การตรวจสอบผลการประเมินตนเองของครูสำหรับพัฒนาการเรียนการสอน

การตรวจสอบผลการประเมินตนเองของครูสำหรับพัฒนาการเรียนการสอน ประกอบด้วย

1. การตรวจสอบความถูกต้องในการประเมินตนเองของครูสำหรับพัฒนาการเรียนการสอน

เนื่องจากการประเมินตนเองมีจุดอ่อนคือ ผู้ประเมินอาจมีความลำเอียงในการประเมินจึงทำให้ผลการประเมินไม่ถูกต้อง ทั้งนี้เพราะผู้ประเมินมีความลำเอียงในตน ความลำเอียงมีทั้งลำเอียงทางบวก และทางลบ การประเมินตนเองของครูสำหรับพัฒนาการเรียนการสอนจะเกิดความลำเอียงขึ้นได้ เมื่อครูผู้ประเมินมีอคติ 4 ได้แก่ ความรัก ความหลง ความชัง และความกลัวในตนหรือเกี่ยวกับตนเอง ดังนั้น จึงมีความจำเป็นต้องแก้ความลำเอียงโดยครูต้องไม่มีอคติในตนเอง ซึ่งในการวิจัยเพื่อทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ มีข้อเสนอแนะให้ครูควรตรวจสอบอคติหรือความลำเอียงในการประเมินตนเองได้ 2 วิธี คือ

1.1. ความสอดคล้องระหว่างผลการประเมินตนเองของครูสำหรับพัฒนาการเรียนการสอน กับผลการแสดงความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้เสีย (stakeholders) ได้แก่ ศึกษานิเทศก์ ผู้บริหารโรงเรียน

เพื่อนครู นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 – 6 และมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 3 โดยเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่าง ระดับเฉลี่ยความคิดเห็นจากการตอบแบบสอบถามของตนเองกับกลุ่มผู้มีส่วนได้เสีย กับ ระดับการประเมินตนเอง ของครูสำหรับพัฒนาการเรียนการสอนกับระดับเฉลี่ยรวมคือ เฉลี่ยระดับการตอบแบบสอบถามของผู้มีส่วน ได้เสียรวมกับระดับการประเมินตนเองของครูสำหรับพัฒนาการเรียนการสอน ตามแนวคิดในการแบ่งกลุ่ม ผู้ประเมินตนเองของ แอน โทนีโอนี (Antonioni, 1996: 30)เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน ซึ่งควรได้ผล การประเมินเป็นกลุ่ม ฉายจุดเด่น (Strengths) หรือเป็นคนที่ต้องการพัฒนา (Improvement Needed) คือบุคคลที่รู้ตัวเองและต้องการพัฒนาตนเอง ส่วนผลการประเมินที่ไม่ถูกต้องครอบคลุมคือ ผลการประเมินได้ลักษณะครูอยู่ในกลุ่มซ่อนจุดเด่น (Hidden Strengths) ซึ่งสอดคล้องกับบุคคลที่ประเมินตนเองโดยมีความลำเอียงในทิศทางลบ หรือผลการประเมินได้ลักษณะครูอยู่ในกลุ่มไม่คาดคิดว่าจะได้ข้อมูลย้อนกลับทางลบ (Unexpected Negative Feedback) ซึ่งสอดคล้องกับบุคคลที่ประเมินตนเองโดยมีความลำเอียงในทิศทางบวก

1.2. พิจารณาจากผลการแสดงความคิดเห็น ความเชื่อ หรือการปฏิบัติของครูเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน ซึ่งเป็นการวัดอคติในการประเมินตนเองของครูสำหรับพัฒนาการเรียนการสอน ดังนั้นเกณฑ์การพิจารณาจึงแยกตามชุดข้อคำถามที่วัดอคติในทิศทางบวกหรือลบ และพิจารณาตามค่าฐานนิยม(Mode) ที่เลือกแต่ละระดับ แล้วคิดร้อยละความถี่ เพื่อพิจารณาความเข้มในระดับฐานนิยมนั้น การพิจารณาอคติ 4 มีดังนี้

ระดับ	ความหมาย
0	มีอคติในการประเมินตนเองสำหรับพัฒนาการเรียนการสอนทางบวก / ลบ น้อยหรือไม่มี
1	มีอคติในการประเมินตนเองสำหรับพัฒนาการเรียนการสอนทางบวก / ลบ ค่อนข้างน้อย
2	มีอคติในการประเมินตนเองสำหรับพัฒนาการเรียนการสอนทางบวก / ลบ ปานกลาง
3	มีอคติในการประเมินตนเองสำหรับพัฒนาการเรียนการสอนทางบวก / ลบ ค่อนข้างมาก
4	มีอคติในการประเมินตนเองสำหรับพัฒนาการเรียนการสอนทางบวก / ลบ มาก

ทั้งนี้ เกณฑ์การตัดสิน คือยอมรับครูที่มีอคติ ระดับ 0,1 ประเมินตนเองถูกต้อง

ดังนั้น ครูผู้สอนต้องตรวจสอบอคติในการประเมินตนเอง หากพบว่าตนมีความลำเอียงในทิศทางบวกหรือลบ หรือเป็นบุคคลที่ซ่อนจุดเด่นหรือหลงตัวเอง ต้องพิจารณาทบทวนตนเองต่อไป

2. การประเมินตนเองของครูสำหรับพัฒนาการเรียนการสอน

การประเมินตนเองของครูสำหรับพัฒนาการเรียนการสอน เป็นการตัดสินคุณค่าของตนเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน การวิจัยครั้งนี้ สามารถประเมินได้จาก ระดับค่าเฉลี่ยจากการตอบแบบประเมินตนเองของครูสำหรับพัฒนาการเรียนการสอน เทียบกับเกณฑ์ที่ครูกำหนดไว้ ดังนี้

2.1. จำนวนรายการสารสนเทศที่ควรปรับปรุง เป็นตัวบ่งชี้แสดงรายการสารสนเทศที่ครูควรปรับปรุงเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน ซึ่งได้จากการบันทึกข้อมูลและสารสนเทศของ

ผู้มีส่วนได้เสีย (ศึกษานิเทศก์ ผู้บริหาร โรงเรียน เพื่อนครู) หลังจากที่ผู้มีส่วนได้เสียสังเกตการสอนของครูแล้วพิจารณาให้ปรับปรุงแต่ละรายการ จากรายการทั้งหมด 40 รายการ หากมีรายการที่ผู้มีส่วนได้เสีย เสนอให้ควรปรับปรุงซ้ำกันในรายการใดรายการหนึ่งนับเป็น 1 รายการ รายการใดไม่ซ้ำกัน นับเป็น 1 รายการ เกณฑ์การตัดสินคือ จำนวนรายการที่เสนอปรับปรุงรวมกันได้ ไม่เกิน 10 ข้อ ($\leq 25\%$) ผ่านเกณฑ์การประเมิน หากมีจำนวนรายการควรปรับปรุงมากกว่า 10 ข้อ ($> 25\%$) ยังไม่ผ่านเกณฑ์

2.2. คะแนนพัฒนาการ (ตามแนวคิดของศิริชัย กาญจนวาสี ,1989) เป็นตัวบ่งชี้ แสดงการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของครู ที่ได้มาจากการตอบแบบประเมินตนเองของครู เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน 3 ครั้ง เปรียบเทียบกันดังนี้

- ก. เทียบคะแนนครั้งที่ 1 กับครั้งที่ 2 เพื่อดูพัฒนาการครั้งแรก (เริ่มดำเนินการวิจัย)
- ข. เทียบคะแนนครั้งที่ 2 กับครั้งที่ 3 เพื่อดูพัฒนาการครั้งที่ 2 (ระหว่างดำเนินการวิจัย)
- ค. เทียบคะแนนครั้งที่ 1 กับครั้งที่ 3 เพื่อดูพัฒนาการภาพรวม (เมื่อสิ้นสุดการดำเนินการวิจัย)

ง. การประเมินแต่ละครั้ง มีเกณฑ์การตัดสินคือ ถ้ามีคะแนนพัฒนาการไม่ต่ำกว่า ร้อยละ 20 แสดงว่ามีการพัฒนา จึงผ่านเกณฑ์การประเมิน ถ้ามีคะแนนการพัฒนาน้อยกว่า ร้อยละ 20 ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน

การประเมินตนเองของครูดังกล่าวพิจารณาจากเกณฑ์และตัวบ่งชี้ สรุปได้ดังตารางที่ 1

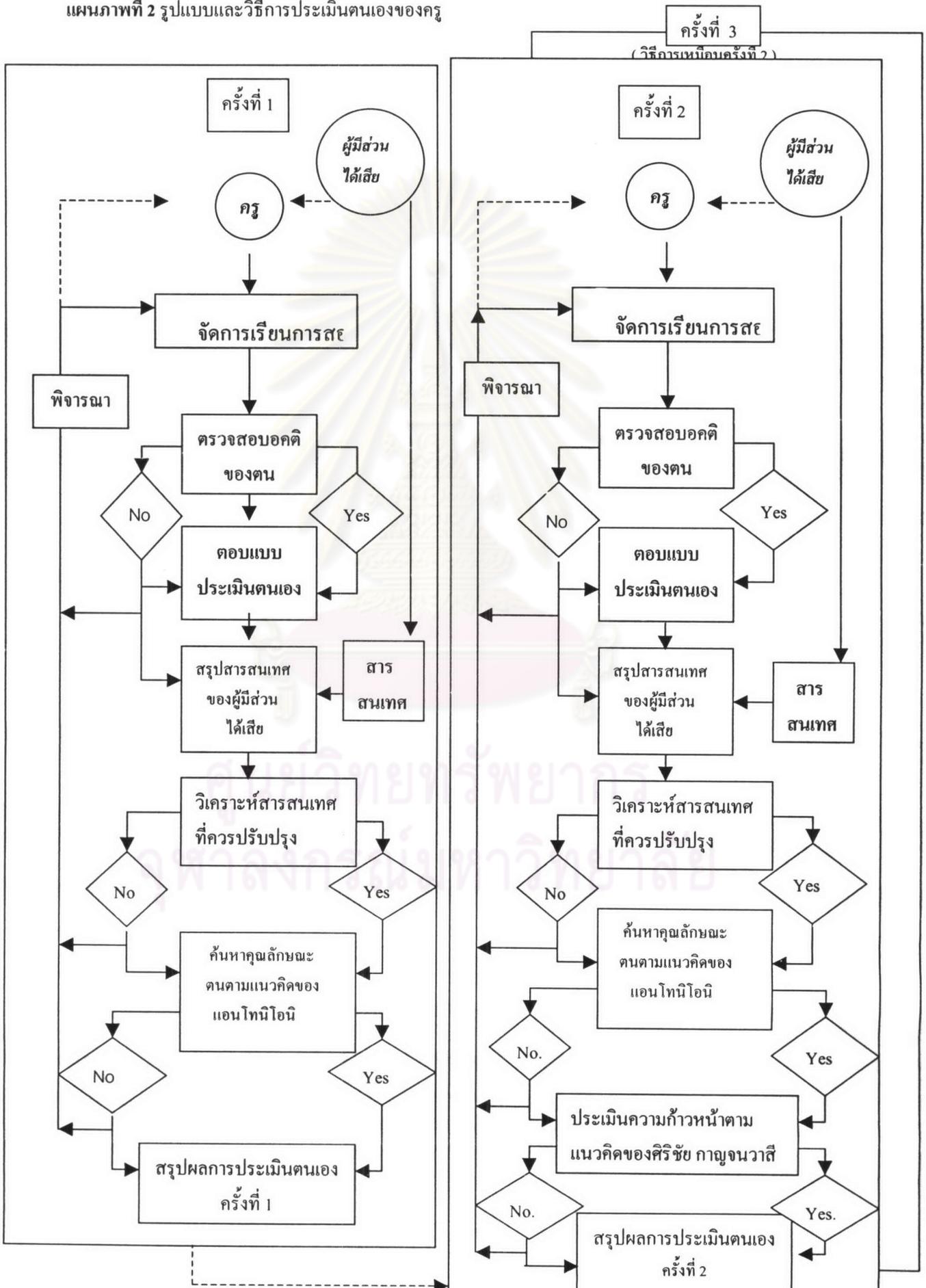
ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 1 เกณฑ์และตัวบ่งชี้ในการประเมินตนเองของครูเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน

ตัวบ่งชี้	เกณฑ์	
	ผ่าน	ไม่ผ่าน
1.ความถูกต้องในการประเมิน 1.1.ระดับอคติในการประเมินตนเอง	ค่าฐานนิยม (Mode) ของอคติ ทั้ง 4 ลักษณะคือ รัก หลง ชัง กลัว อยู่ในระดับ 0 หมายถึง มีน้อย / ไม่มี 1 หมายถึง มีค่อนข้างน้อย	ค่าฐานนิยม (Mode) ของอคติ 4 (รัก หลง ชัง กลัว) ลักษณะใดลักษณะหนึ่งมีระดับ 2 หมายถึง มีปานกลาง 3 หมายถึง มีค่อนข้างมาก 4 หมายถึง มีมาก
1.2.ประเภทของบุคคล (ตามแนวคิดของแอนโทนีโอนิ,1996)	เป็นบุคคลที่มีลักษณะ กลุ่มที่ 1 ฉายจุดเด่น(Strengths) หรือ กลุ่มที่ 3 ต้องการปรับปรุงพัฒนา (Improvement Needed)	เป็นบุคคลที่มีลักษณะ กลุ่มที่ 2 ซ่อนจุดเด่น (Hidden Strengths) หรือ กลุ่มที่ 4 ไม่คาดคิดว่าจะได้ ข้อมูลย้อนกลับทางลบ (Unexpected Negative)
2. การพัฒนาการจัดการเรียนการสอน 2.1.จำนวนรายการสารสนเทศการเรียนการสอนที่ควรปรับปรุง	มีรายการสารสนเทศที่ควรปรับปรุง ไม่เกิน 10 ข้อ (ใน 40 ข้อ) หรือ ไม่เกิน 25% ของรายการทั้งหมด	มีรายการสารสนเทศที่ควรปรับปรุงมากกว่า 10 ข้อ (ใน 40 ข้อ) หรือ มากกว่า 25% ของรายการทั้งหมด
2.2. คะแนนพัฒนาการ (ตามแนวคิดของ สิริชัย กาญจนวาที, 1989)	คะแนนพัฒนาการไม่ต่ำกว่า 20 %	คะแนนพัฒนาการน้อยกว่า 20 %

และมีรูปแบบและวิธีประเมินตามขั้นตอนการประเมินดังแผนภาพที่ 2

แผนภาพที่ 2 รูปแบบและวิธีการประเมินตนเองของครู

จากแผนภาพที่ 2 รูปแบบและวิธีการประเมินตนเองของครูเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนมีดังนี้
ครั้งที่ 1 ดำเนินการตามขั้นตอนต่อไปนี้

1.1 ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้นักเรียนโดยผู้มีส่วนได้เสีย (ศึกษานิเทศก์ ผู้บริหาร โรงเรียนและเพื่อนครู) สังเกตการสอนของครูแล้วบันทึกข้อมูลหรือสารสนเทศเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนของครูตามรายการในแบบบันทึก

1.2 ครูตรวจสอบอคติในการประเมินตนเองเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน โดยตอบแบบสอบถามความเชื่อ ความคิด และการปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน แล้วพิจารณากับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ คือ ค่าฐานนิยม (Md.) ของระดับไม่เกิน 1 จึงผ่าน (ไม่มีอคติ) ผลการตรวจสอบตนเองถ้าไม่มีอคติให้ตอบแบบสอบถามประเมินตนเองถ้ามีอคติให้ปฏิบัติ 2 กรณี คือ (1) พิจารณาหรือทบทวนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของตนเองและการปฏิบัติเกี่ยวกับการเรียนการสอนของตน (2) ตอบแบบสอบถามประเมินตนเองของครูเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน

1.3 ตอบแบบประเมินตนเองของครูเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนแล้วบันทึกคะแนนการตอบลงในสมุดบันทึกของครู

1.4 สรุปและบันทึกสารสนเทศของผู้มีส่วนได้เสีย ได้แก่ คะแนนจากการตอบแบบสอบถามของผู้มีส่วนได้เสีย (ศึกษานิเทศก์ ผู้บริหาร โรงเรียน และเพื่อนครู) เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนของครูส่วนคะแนนการตอบแบบสอบถามของนักเรียนให้บันทึกคะแนนเฉลี่ยลงในสมุดบันทึกของครูและบันทึกรายการสารสนเทศที่ควรปรับปรุงเกี่ยวกับการเรียนการสอน

1.5 วิเคราะห์สารสนเทศการเรียนการสอนที่ควรปรับปรุง ซึ่งเป็นข้อมูลหรือสารสนเทศที่ได้จากผู้มีส่วนได้เสียมีทั้งข้อมูลเชิงปริมาณและข้อมูลเชิงคุณภาพ แล้วบันทึกสรุปลงในสมุดบันทึกของครู ข้อมูลเชิงปริมาณได้แก่ รายการสารสนเทศที่ควรปรับปรุงถ้ามีจำนวนไม่เกิน 10 รายการจึงผ่านการประเมินสารสนเทศ แต่ถ้ามีรายการสารสนเทศเกิน 10 รายการให้พิจารณาทบทวนการจัดการเรียนการสอนของตนเพื่อเตรียมปรับปรุงแก้ไขต่อไป

1.6 หากคุณลักษณะของตนโดยเปรียบเทียบคะแนนการทำแบบสอบถามประเมินตนเองของครูเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนกับคะแนนของผู้มีส่วนได้เสียเพื่อหาคุณลักษณะของตนตามแนวคิดของแอนโทนีโอนิ ถ้ามีคุณลักษณะตาม กลุ่มที่ 1 ฉายจุดเด่น (Strengths) หรือกลุ่ม 3 ต้องการพัฒนา (Improvement Needed) หมายถึงการประเมินของตนเองสอดคล้องกับผู้มีส่วนได้เสีย ถ้าหากพิจารณาแล้วมีคุณลักษณะตามกลุ่มที่ 2 ซ่อนจุดเด่น (Hidden Strengths) หรือ กลุ่มที่ 4 ไม่คาดคิดว่าจะได้ข้อมูลย้อนกลับทางลบ (Unexpected Negative) หมายถึง การประเมินของตนไม่สอดคล้องกับผู้มีส่วนได้เสีย ให้พิจารณาทบทวนการจัดการเรียนการสอนของตนเพื่อปรับปรุงแก้ไขหรือพัฒนาต่อไป

1.7 สรุปผลการประเมินตนเองครั้งที่ 1 เป็นการตรวจสอบความถูกต้องในการประเมินตนเองของครูเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนมี 2 วิธี คือ

1.7.1 ตรวจสอบอคติของตนว่ามีอคติ 4 ของตน ได้แก่ ความรัก ความหลง ความซังหรือความกลัว ในตนเองหรือเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนของตนหรือไม่

1.7.2 ตรวจสอบความสอดคล้องของผลการประเมินตนเองกับความคิดเห็น ของผู้มีส่วนได้เสีย ได้แก่ ศิษยานิเทศก์ ผู้บริหาร โรงเรียน เพื่อนครู และนักเรียน (ชั้นป.5-ม.3)

ครั้งที่ 2 ดำเนินการดังนี้

2.1 ดำเนินการตามขั้นตอนที่ 1.1 – 1.6 ในครั้งที่ 1

2.2 ประเมินความก้าวหน้าหรือผลการพัฒนาตามแนวคิดของ ศิริชัย กาญจนวาสี โดย มีคะแนนพัฒนามากกว่า 0 ถ้าคะแนนพัฒนาการได้ 0 หรือน้อยกว่า 0 หมายถึงไม่มีผลการพัฒนาปรากฏ

2.3 สรุปผลการประเมินตนเองครั้งที่ 2 เป็นการตรวจสอบความถูกต้องในการประเมินตนเองและผลการพัฒนาตนเองจึงสรุป 2 กรณีดังนี้

2.3.1 การตรวจสอบความถูกต้องในการประเมินตนเองของครูเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนมี 2 วิธี คือ

2.3.1.1 ตรวจสอบอคติ 4 ของตนว่ามี ความรัก ความหลง ความขัง หรือ ความกลัวในตนหรือเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนของตนหรือไม่ (ผลจากข้อ 1.2)

2.3.1.2 ตรวจสอบความสอดคล้องของผลการประเมินตนเอง กับความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้เสียได้แก่ ศิษยานิเทศก์ ผู้บริหาร โรงเรียน เพื่อนครูและนักเรียนในท้องที่ครูทำการสอนในระดับชั้น ป.5-ม.3 (ผลจากข้อ 1.6)

2.3.2 ประเมินผลการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของครูมี 2 วิธีคือ

2.3.2.1 ตรวจสอบรายการสารสนเทศที่ควรปรับปรุง (ผลจากข้อ 1.4) เพื่อนำไปวางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนต่อไป

2.3.2.2 ตรวจสอบความก้าวหน้าหรือผลการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน (ผลจากข้อ 1.7) เพื่อให้ทราบถึงผลการจัดการเรียนการสอนของตนและความสามารถของตนเพื่อเป็นข้อมูลในการกำหนดคะแนนที่คาดหวังสูงสุดในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของครูในครั้งต่อไปอย่างต่อเนื่อง

ครั้งที่ 3 ดำเนินการเหมือนครั้งที่ 2

การใช้ผลการประเมินตนเองของครูสำหรับพัฒนาการเรียนการสอน

จากปรัชญาของการประเมินตนเองที่สอดคล้องกับปรัชญาการประเมินคือ ประเมินเพื่อปรับปรุงพัฒนา และจากวัตถุประสงค์ของการประเมินตนเองของครูสำหรับพัฒนาการเรียนการสอนที่มุ่งให้ครูรู้จักตน รวมทั้งนำผลที่ได้จากการประเมินตนไปใช้ในการพัฒนาตนและการทำงานของตนให้ดียิ่งขึ้น การประเมินตนเองของครูต้องนำผลที่ได้จากการประเมินไปพัฒนาการเรียนการสอนดังนี้

1. **ปรับปรุงตนและการปฏิบัติงานของตน** โดยค้นหาปัญหาและสาเหตุที่ทำให้ผลการประเมินตนเองยังไม่เป็นที่น่าพอใจ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะตัวครูเอง ซึ่งสามารถใช้สารสนเทศที่ได้จากผู้มีส่วนได้เสีย

ช่วยพิจารณา แล้วหาวิธีการปรับปรุง แก้ไข ด้วยตนเองหรือขอความร่วมมือจากผู้เกี่ยวข้อง แต่หากมีสาเหตุมาจากนักเรียนครูอาจทำวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน เพื่อช่วยเหลือนักเรียนให้เกิดการเรียนรู้และมีคุณลักษณะที่ดี อันเป็นเป้าหมายสูงสุดของการประเมินตนเองของครูสำหรับพัฒนาการเรียนการสอน

2. พัฒนาการและการปฏิบัติงานของตน หากผลการประเมินตนเองของครูสำหรับพัฒนาการเรียนการสอน ได้ผลเป็นที่น่าพอใจ เช่น มีการจัดทำแผนการสอน การเตรียมการสอนดี การใช้เทคนิควิธีการสอน ทั้งใช้สื่อ อุปกรณ์การสอนได้ดี น่าสนใจ ครูมีวิธีการวัดผลการเรียนรู้ของนักเรียน ตลอดจนมีการเอาใจใส่นักเรียนดี ครูควรดำเนินการต่อไปอย่างต่อเนื่องพร้อมทั้งควรพัฒนาให้ดียิ่งขึ้น หรืออาจตั้งเป้าหมายในการจัดการเรียนการสอนให้สูงขึ้นทั้งนี้ต้องพิจารณาศักยภาพของตนประกอบด้วย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการอ้างอิง

- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. การปฏิรูปการเรียนรู้ตามแนวคิด 5 ทฤษฎี.
กรุงเทพมหานคร : ห้างหุ้นส่วนจำกัดไอเดียสแควร์, 2541.
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน.พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542.
กรุงเทพมหานคร: บริษัทพริกหวานกราฟฟิค จำกัด, 2542.
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน.การวิจัยและพัฒนาระบบการประเมินผลภายในของ
สถานศึกษา. กรุงเทพมหานคร:ห้างหุ้นส่วนจำกัด บางกอกบล็อค, 2543.
- พิชิต ฤทธิ์จรูญ. การพัฒนาระบบการประเมินตนเองในการใช้หลักสูตรสำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษา.วิทยานิพนธ์คุษฎีบัณฑิต สาขาวิจัยและพัฒนาหลักสูตร มหาวิทยาลัยศรีนคริน
ทรวิโรฒ ประสานมิตร, กรุงเทพมหานคร. 2538.
- มณูญ ศิวารมย์. การพัฒนากระบวนการประเมินแบบ 360 องศาเพื่อพัฒนาการสอนของครู
สังกัดกรมสามัญศึกษากระทรวงศึกษาธิการ. วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์คุษฎีบัณฑิต
ภาควิชาวิจัย บัณฑิตวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพมหานคร. 2543.
- เยาวดี วิบูลย์ศรี. การประเมินโครงการ แนวคิด และแนวปฏิบัติ. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แห่ง
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2544
- วันเพ็ญ ปั่นเก่า และธนาวรรณ จันทรัตนไพบูลย์. คอมพิวเตอร์และการพัฒนาระบบสารสนเทศ.
กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2538.
- วัฒนาพร ระงับทุกข์. แผนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง. บริษัท แอล ที เพรส จำกัด,
กรุงเทพมหานคร. 2542.
- วิจิตร ศรีสีอ้าน. เอกสารประกอบการประชุมเพื่อปรับปรุงระบบคลังข้อมูลทบวงมหาวิทยาลัยเรื่อง
ระบบงานวิจัยสถาบันและสารสนเทศ. ทบวงมหาวิทยาลัย 2520.
- วิจิตร ศรีสีอ้าน. การยกสถานสภาพของครูในกระแสโลกาภิวัตน์. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แห่ง
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2539.
- วิทยา คู่วิรัตน์. การพัฒนาระบบการประเมินผลการปฏิบัติงานของครู โรงเรียนคาทอลิก อัครสังฆ
มณฑลกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์คุษฎีบัณฑิต ภาควิชาบริหารการศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพมหานคร. 2539.
- วิชาการ, กรม. คู่มือประเมินการใช้หลักสูตรด้วยตนเองของโรงเรียน. กรุงเทพฯ: สำนักงานทดสอบ
ทางการศึกษา กรมวิชาการ, 2543.
- วิชาการ, กรม. แนวดำเนินการส่งเสริมการประเมินเพื่อพัฒนาตนเองของโรงเรียน โครงการ
พัฒนาการประเมินผลการใช้หลักสูตรของโรงเรียน กรุงเทพฯ : สำนักงานทดสอบ
ทางการศึกษา กรมวิชาการ, 2535.
- วิไล ตั้งจิตสมคิด. การศึกษาและความเป็นครูไทย. สำนักพิมพ์ไอเดียสแควร์, กรุงเทพมหานคร.
2544.

เอกสารประกอบการพัฒนาระบบ
การประเมินตนเองของครูสำหรับ
พัฒนาการเรียนการสอน ฉบับที่ 1

มองเห็นให้รู้

ดูตนเองให้ออก

บอกตนเองให้ได้

ใช้ตนเองให้เป็น

คำสอนของ

หลวงปู่ชา

เอกสารเสริมความรู้เกี่ยวกับ

การประเมินตนเองของครูสำหรับพัฒนาการเรียนการสอน
(Teacher Self-Evaluation for Instructional Development)

น.ส.บุญทอง บุญทวี

ผู้จัดทำ

อาจารย์ที่ปรึกษา

รศ.ดร.ศิริชัย กาญจนวาสี

รศ.ดร.ทวีวัฒน์ ปิตยานนท์

ผศ.ดร.สุวัฒนา สุวรรณเขตนิกม

(เอกสารฉบับนี้อยู่ในระหว่างการพัฒนาตรวจสอบยังไม่เสร็จสิ้นหรือเผยแพร่)

แบบสำรวจความพร้อมของครูในการประเมินตนเองสำหรับพัฒนาการเรียนการสอน
 คำชี้แจง โปรดพิจารณาข้อความต่อไปนี่ว่าข้อความใดจริงว่าเป็นการประเมินตนเอง
 ของครูสำหรับพัฒนาการเรียนการสอน แล้วใส่เครื่องหมาย ✓ ในช่อง ใช่ หรือ ไม่ใช่

ที่	รายการ	ผลการพิจารณา	
		ใช่	ไม่ใช่
1.	นักเรียนสามารถ นำความรู้จากที่เรียนสอน ไปใช้ได้จริง		
2.	คำอธิบายของฉันในชั่วโมงนี้ ทำให้นักเรียนสับสน		
3.	ฉันประเมินตนเองเพื่อต้องการรู้ว่าการสอนของฉัน เป็นอย่างไร		
4.	ฉันต้องการนำผลที่ได้จากการประเมินตนเองไปค้นหา จุดบกพร่องของตนเพื่อปรับวิธีการสอนของฉันครั้งต่อไป		
5.	ฉันจะทำการประเมินตนเองเพื่อพัฒนาการสอนเมื่อมี นโยบายเบื้องบนจึงจะปฏิบัติ		
6	ฉันและเพื่อนสนใจที่จะประเมินตนเองจึงร่วมกันวางแผน และกำหนดวิธีการสังเกตการสอนและช่วยเหลือกันเอง		
7.	ฉันตัดสินผลการสอนของฉันตามเกณฑ์ที่ผู้เชี่ยวชาญกำหนด		
8.	ฉันกำหนดเกณฑ์ วิธีการ และตัดสินผลการสอนด้วยตัวเอง		
9.	ใช้ข้อมูลที่พบจากการสอนช่วยตัดสินการสอนของตนเองก็พอ		
10.	ต้องใช้ข้อมูล สารสนเทศของตนและผู้เกี่ยวข้องช่วยตัดสิน การสอนของตน		

(ตรวจสอบคำตอบได้ในปกหลัง)

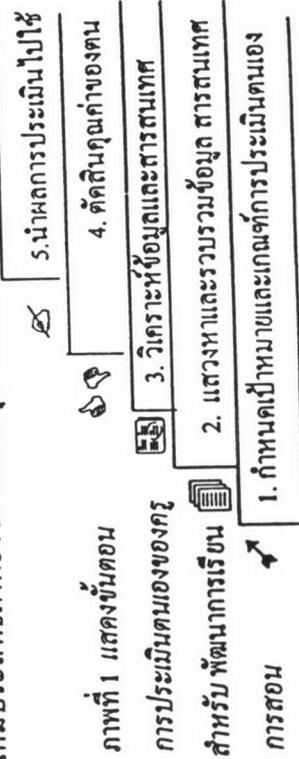
การประเมินตนเองของครูสำหรับพัฒนาการเรียนการสอน

ความหมาย

การประเมินตนเองของครูสำหรับพัฒนาการเรียนการสอน หมายถึง กระบวนการที่ครูดัดตนคุณค่าของตนเอง เกี่ยวกับ การจัดการเรียนการสอน ตามเกณฑ์ที่กำหนด

คุณค่าของครู คือ ความสามารถในการนำความรู้ (Knowledge) ความคิด (Thinking) และทักษะ (Skill) ของตน ไปใช้ในการปฏิบัติงาน (Performance) และการควบคุมอารมณ์ (Emotional) ของตน ในการจัดการเรียนการสอน (Instructional) ให้แก่ผู้เรียนได้อย่างมีคุณภาพ

ขั้นตอนการประเมินตนเองของครูสำหรับพัฒนาการเรียนการสอน ประกอบด้วย 1)การกำหนดเป้าหมายและเกณฑ์ ในการประเมินตนเอง 2)แสวงหาและรวบรวมข้อมูลสารสนเทศทั้งภายในภายนอก เกี่ยวกับตนเอง และการปฏิบัติงานของตน 3)วิเคราะห์ ข้อมูล สารสนเทศ เพื่อพิจารณา ตรวจสอบและการปฏิบัติงานของตน 4)ตัดสินคุณค่าของตน 5) นำผล ที่ได้จากการประเมิน ไปใช้ในการตัดสินใจปรับปรุงหรือพัฒนาของตนเอง ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นจนบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ ดังภาพที่ 1

วัตถุประสงค์

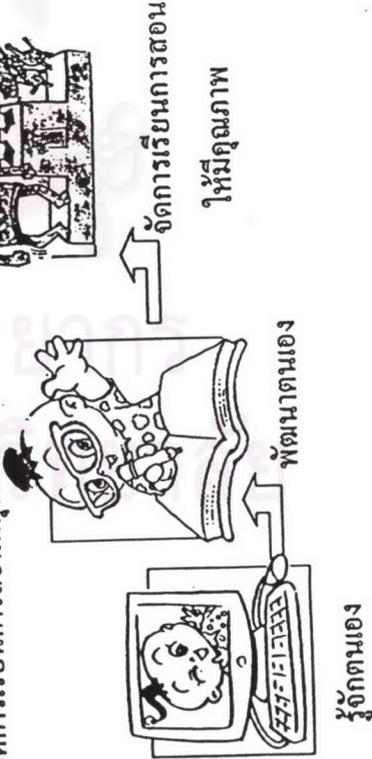
การประเมินตนเองของครูสำหรับพัฒนาการเรียนการสอน เป็น

กระบวนการที่มุ่งให้ครู

1. รู้จักตนว่ามีความสามารถหรือมีข้อบกพร่องที่ต้องปรับปรุงแก้ไข
เกี่ยวกับการนำความรู้ ความคิด และทักษะไปใช้ในการปฏิบัติงานของตน และ
การควบคุมอารมณ์ ที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนการสอนในด้านใด (What)
อย่างไร (How)
2. นำผลที่ได้จากการประเมินตนเองไปใช้ในการพัฒนาตน หรือ
ปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องของตนในการ งานของตนให้ดีขึ้น

เป้าหมาย

จัดการเรียนการสอนมีคุณภาพ

ภาพที่ 2 เป้าหมายการประเมินตนเองของครูสำหรับพัฒนาการเรียนการสอน

ธรรมชาติในการประเมินตนเองของครูสำหรับพัฒนาการเรียนการสอน

การประเมินตนเองของครูสำหรับพัฒนาการเรียนการสอน
เกิดขึ้นจากครูมีความตระหนัก และต้องการรู้จักตนว่า มีความสามารถ
ในการจัดการเรียนการสอนและ ปฏิบัติงานในหน้าที่อื่นที่สนับสนุน
การเรียนการสอน ได้ดีหรือไม่ เพียงใด มีจุดเด่นหรือจุดด้อยที่ส่งผลต่อ
การจัดการเรียนการสอนอย่างไร รวมทั้ง มีความพยายาม คิดหาวิธีการ
และทำการพัฒนาปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น ผลการประเมินตนเองของครู
ที่ดี ต้องมีความตรง (Validity) หรือ มีความถูกต้อง (Accuracy) ไม่มี
ความลำเอียง (Bias) หรือ ไม่มีอคติ ในการประเมิน ความลำเอียง มี 2
ทิศทางคือ ลำเอียงทางบวกและทางลบ ครูที่มีความลำเอียงทางบวก จะ
ประเมินตนเองสูงกว่าความเป็นจริง ครูที่มีความลำเอียงในทางลบ จะ
ประเมินตนเองต่ำกว่าความเป็นจริง จึงทำให้การประเมินไม่เป็นไปตาม
ธรรมชาติได้

ดังนั้นเพื่อให้ได้ผลการประเมินตนเองของครูเป็นจริง และเกิด
ประโยชน์ต่อตนเอง ครูจะต้องไม่มีอคติหรือความลำเอียงในการประเมิน
และครูจะต้องประเมินตามความเป็นจริง

ความกล้าแข็งในการประเมินตนเองของครูเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนตนเอง เกิดจากผู้ประเมินมีอคติ 4 ซึ่ง ประกอบด้วย ความรัก ความหลง ความชังและความกลัว อคติ 4 มีความสัมพันธ์กับ ทิศทางของอคติ คือ ครูที่มี ความรัก ความหลง มีแนวโน้มที่จะประเมินตนเองในทางบวก (+) ครูที่มีความชังหรือความกลัวเกี่ยวกับตนเอง หรือการปฏิบัติ หน้าที่การสอนของตน มีแนวโน้มที่จะประเมินตนเองในทางลบ (-) ความกล้าแข็งในการประเมินตนเองอาจเกิดขึ้น ได้ทั้ง ผู้ประเมินมีเจตนาหรือไม่เจตนา หากผู้ประเมินมีเจตนาที่จะกล้าแข็ง ข้อมหมายถึง ผู้ประเมินต้องการหลอกตนเองเพราะ การประเมินตนเองเป็นการตัดสินคุณค่าของตน และเพื่อตนเอง ในกรณีนี้ ครูประเมินตนเองด้วย ความกล้าแข็ง โดยไม่เจตนา. เนื่องจากครูอาจมี หรือใช้ ข้อมูล สารสนเทศเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนเฉพาะมุมมองของตนเพียงด้านเดียว จึงเป็น สาสนเทศบางส่วน ที่ใช้ประกอบการพิจารณาตัดสินคุณค่าของตน ดังนั้น หากครูต้องการทราบคุณค่าที่แท้จริงของตน ก็มีวิธีการมากมาย ที่จะช่วยให้ ครูประเมินตนเอง ได้ถูกต้อง แต่ก็วิธีหนึ่งที่สามารถช่วยได้ คือ หาข้อมูลจากหลายแหล่ง โดยขอความร่วมมือจาก ผู้ที่ใกล้ชิด ผู้ที่เกี่ยวข้องกับ การจัดการเรียนการสอนของตน หรือผู้มีส่วนได้เสีย (Stakeholder) ในการจัดการเรียนการสอน สังเกตการจัดการเรียนการสอนแล้วให้ข้อมูลหรือสารสนเทศด้วยวิธีการหลายวิธี ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แหล่งและวิธีการในการหาข้อมูลและสารสนเทศ

วิธีการ	บันทึก นิเทศ	ตอบแบบ สอบถาม	สนทนา ซักถาม	สัมภาษณ์แบบ ไม่เป็นทางการ	อื่นๆ
ผู้ให้ข้อมูล					
ศึกษานิเทศก์	✓	✓	✓	✓	แล้ว แต่
ผู้บริหาร ร.ร.	✓	✓	✓	✓	วิกิ
เพื่อน ครู	✓	✓	✓	✓	การ
นักเรียน	-	✓	✓	-	
อื่นๆ		แล้วแต่บุคคล			

เมื่อ ได้ข้อมูลแล้ว นำข้อมูลหรือสารสนเทศ ทั้งของตนและผู้ที่ทำให้ความร่วมมือมาประกอบการพิจารณาตัดสินคุณค่าของตนอย่างมีเหตุผล นอกจากนั้นครูควรทำการตรวจสอบ อคติของตนจากแบบสอบถาม แบบสำรวจหรือแบบวัดต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับตนเองและการปฏิบัติงานของตนด้วย จะทำให้ครูประเมินได้ตรงยิ่งขึ้น

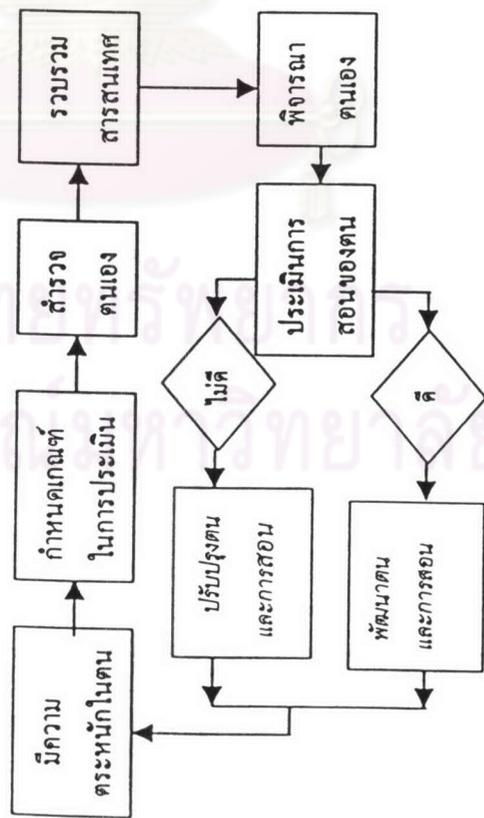

ลักษณะการประเมินตนเองของครูสำหรับพัฒนาการเรียนการสอน
 การประเมินตนเองของครู สามารถดำเนินการได้ทั้งก่อนการจัด
 การเรียนการสอนเพื่อเป็นการประเมินความพร้อมของครู ประเมินระหว่าง
 การจัดการเรียนรู้ การประเมินความสามารถในการจัดกิจกรรม
 การสอน การควบคุมอารมณ์ของตนเองและดำเนินการได้ตามแผน
 การสอนหรือกิจกรรมที่กำหนดไว้ ได้หรือไม่ อย่างไรก็ตามหลัง
 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อประเมินว่าครูสามารถจัดกิจกรรม
 การเรียนการสอนได้บรรลุตาม วัตถุประสงค์หรือไม่

การประเมินทั้ง 3 ระยะ คือ ก่อน ระหว่าง และ หลังการจัด
 กิจกรรมการเรียนการสอนของครู ผู้ใกล้ชิด หรือผู้เกี่ยวข้อง หรือผู้มีส่วนได้
 เสีย สามารถช่วยให้ข้อมูลหรือสารสนเทศที่ได้จากการพิจารณาแผนการสอน
 การสังเกต การสอนของครู ปฏิบัติของนักเรียนกับครู เป็นต้น

การประเมินการสอนของครูโดยทั่วไป สามารถประเมินได้ทั้งทาง
 ตรงและทางอ้อม ซึ่งขึ้นอยู่กับทำให้ความสำคัญหรือจุดเด่นในการประเมิน
 เช่น ครูต้องการทราบว่านักเรียนมีความรู้ในเรื่องที่สอนมากน้อยเพียงใดหรือ
 มีนักเรียนจำนวนกี่คนที่ทำงานผ่านเกณฑ์ ฯลฯ นี่คือการประเมินนักเรียน
 หรือวิธีการที่ครูนำมาใช้จัดกิจกรรมการสอนในครั้งนี้ ทำให้นักเรียนเกิดการ
 เรียนรู้ได้แสดงว่าครูทำการประเมินวิธีสอนของครู ดังนั้นถ้าครูต้องการ
 ประเมินตนเอง ต้องสนใจว่า นักเรียนส่วนมากยังเข้าใจสับสนเพราะครูเอง
 อธิบายไม่ชัดเจน ใช่หรือไม่ หรือ ครูสนใจว่านักเรียนส่วนมากไม่ผ่านเกณฑ์

วงจรการประเมินตนเองของครูสำหรับพัฒนาการเรียนการสอน
 การประเมินตนเองของครู เกิดจากครูมีความตระหนักในตนเอง
 ต้องการรู้จักตน และ ความสามารถของตน จึงทำการสำรวจตน โดยอาศัย
 ข้อมูลหรือสารสนเทศของตนทั้งจากตน และผู้อื่นเพื่อประกอบการพิจารณา
 ตนเองเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ แล้วตัดสินคุณค่าของตนเองเมื่อผล
 การประเมินเป็นไปในทางลบ ก็ดำเนินการปรับปรุงถ้าผลการประเมินเป็นไป
 ในทางบวก ก็คงไว้หรือพัฒนาให้ดียิ่งขึ้นต่อไป ดังวงจรการประเมินตนเอง

ภาพที่ 3 วงจรการประเมินตนเองของครูสำหรับพัฒนาการเรียนการสอน

2.2. พิจารณาโดยใช้หลักเหตุผลซึ่งเป็นการพิจารณาตามโมเดล

สัมบูรณ์ (absolute) เช่น กำหนดว่าผู้เกี่ยวข้องมีข้อเสนอแนะที่ควรปรับปรุงน้อยกว่า 5 ข้อจากการคุณลักษณะที่ให้สังเกต 10 ข้อจึงจะสรุปว่าผ่านหรือดี

2.3. พิจารณาจากการเปรียบเทียบกับพฤติกรรมของของกลุ่ม ซึ่งเป็นพิจารณาตามโมเดลสัมพัทธ์ (relative model) การกำหนดเกณฑ์โดยวิธีนี้ใช้เมื่อทำให้ผู้อื่น เช่น เพื่อนครูอย่างน้อย 3 คน แสดงระดับความคิดเห็นต่อการสอนของครูและครูก็ให้ระดับการสอนของตน โดยใช้เครื่องมือเดียวกันต่อกันจึงเปรียบเทียบกับแล้วใช้ค่าเฉลี่ยของกลุ่มเป็นเกณฑ์ผ่าน หรืออาจเปรียบเทียบกับระดับที่ทำนายไว้ ถ้ามากกว่าค่าเฉลี่ย ก็สรุปว่า ผ่าน เท่ากับหรือต่ำกว่า ไม่ผ่าน

นอกจากนี้ ครูอาจกำหนดเกณฑ์การประเมินเป็นระดับได้ แต่ต้องกำหนดตัวบ่งชี้แต่ละระดับไว้ด้วย เช่น กำหนดเกณฑ์การประเมินความสามารถในการสอนของตน ไว้ 3 ระดับ และกำหนดตัวบ่งชี้ ที่อาจเป็นไปได้ว่าเมื่ออธิบายหรือจัดกิจกรรมให้นักเรียนแล้วสังเกตนักเรียนเพื่อสะท้อนการสะท้อนของครู พบว่า

- ระดับ 1 นักเรียนส่วนมากกลับสน
- ระดับ 2 นักเรียนประมาณครึ่งห้องปฏิบัติได้ตามขั้นตอนที่กำหนด
- ระดับ 3 นักเรียนส่วนมากปฏิบัติได้ตามขั้นตอนที่กำหนด

ทั้งนี้ ครูอาจกำหนดระดับเป็น 4 หรือ 5 ระดับ ก็ได้
3. กำหนดวิธีการรวบรวมข้อมูลสารสนเทศเพื่อนำไปใช้ในการประเมินตนเองดังนี้

การประเมินเพราะครูกำหนดเกณฑ์ไว้สูงใช่ไหม การนำวิธีสอนแบบ A มาจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้แก่นักเรียนในครั้งนี้ ครูไม่ได้ให้ความสนใจกับกลุ่มที่ 4 ผลงานของกลุ่มที่ 4 จึงมีข้อบกพร่องมากใช่หรือไม่

แนวปฏิบัติในการประเมินตนเองของครูสำหรับการเรียนการสอน

ครูดำเนินการด้วยตนเองหรือช่วยกันในกลุ่มที่สนใจและต้องการประเมินตนเอง ตามข้อต่อไปนี้

1. กำหนดวัตถุประสงค์ในการประเมิน เช่น ต้องการพัฒนาคุณลักษณะการปฏิบัติการสอนของตนในประเด็นใด วิชาใด เรื่องอะไร
2. กำหนดเกณฑ์และแนวการพิจารณาในการประเมินตนเอง การกำหนดเกณฑ์การประเมิน ครูต้องคำนึงถึงความสามารถหรือศักยภาพของตน ตามคุณลักษณะที่ต้องการประเมินแล้วจึงกำหนดเกณฑ์การประเมิน การกำหนดเกณฑ์อาจเป็น 2 ระดับ คือผ่าน / ไม่ผ่าน ดี / ไม่ดี ดี / ต้องปรับปรุง ฯลฯ ซึ่งเกณฑ์การประเมินมีโมเดล (model) ที่ครูสามารถพิจารณาเลือกกำหนดให้ตนเองได้ ดังนี้

2.1. พิจารณาจากพัฒนาการสอนของตนที่ดีขึ้น ซึ่งเป็นพิจารณาตามโมเดลความงอกงาม (growth model) เช่น พิจารณาจากคะแนนผลการสอบวัดความสามารถของตน หรือ ระดับความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องตอบในแบบสอบถาม ฯลฯ ก่อนและหลังดำเนินการประเมินตนเองว่ามีคะแนนเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ หรือพิจารณาเพิ่มขึ้นโดย การกำหนดของตนว่าต้องทำอะไรจากเดิมอีกเท่าไร จึงจะผ่าน

.....

.....

.....

.....

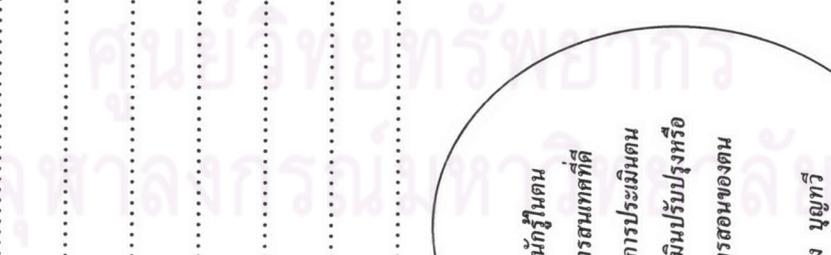
.....

.....

.....

.....

.....

ตระหนักรู้ในตน
 คำนึงถึงสิทธิที่ดี
 ไม่มีอคติในการประเมินตน
 ใช้ผลประเมินปรับปรุงหรือ
 พัฒนาการของตน
 บุญทอง บุญทวี

บันทึกสารสนเทศ

ครั้งที่.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.2546

เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน

ของ

อาจารย์.....

ปฏิบัติการสอนชั้น.....

วิชากลุ่มประสบการณ์.....

เรื่อง.....

เวลา.....น.

ชื่อผู้บันทึก.....

ตำแหน่ง.....

เฉลย แบบสำรวจความพร้อมของครูในการประเมินตนเองสำหรับพัฒนา

การเรียนการสอน

ที่	รายการ	ผลการพิจารณา	
		ใช่	ไม่ใช่
1.	นักเรียนสามารถ นำความรู้จากที่เรียนสอน ไปใช้ได้จริง		✓
2.	คำอธิบายของฉันในช่วงนี้ ทำให้นักเรียนสับสน	✓	
3.	ฉันประเมินตนเองเพื่อต้องการรู้เพียงว่าการสอนของฉัน เป็นอย่างไร		✓
4.	ฉันต้องการนำผลที่ได้จากการประเมินตนเองไปค้นหา จุดบกพร่องของตนเพื่อปรับวิธีการสอนของฉันครั้งต่อไป	✓	
5.	ฉันจะทำการประเมินตนเองเพื่อพัฒนาการสอนเมื่อมี นโยบายเบื้องบนจึงจะปฏิบัติ		✓
6.	ฉันและเพื่อนสนใจที่จะประเมินตนเองจึงรวมกันวางแผน และกำหนดวิธีการสังเกตการสอนและช่วยเหลือกันเอง	✓	
7.	ฉันตัดสินผลการสอนของฉันตามเกณฑ์ที่ผู้เชี่ยวชาญกำหนด		✓
8.	ฉันกำหนดเกณฑ์ วิธีการ และตัดสินผลการสอนด้วยตัวเอง	✓	
9.	ใช้ข้อมูลที่ได้จากการสอนช่วยตัดสินการสอนของตนเอง		✓
10.	ต้องใช้ข้อมูล สารสนเทศของตนและผู้ที่เกี่ยวข้องช่วยตัดสิน การสอนของตน	✓	

เกณฑ์การประเมิน ทำถูกทุกข้อ แสดงว่า มีความพร้อมที่จะประเมินตนเอง ทำผิดตั้งแต่ 1 ข้อขึ้นไป โปรดอ่านเอกสารทบทวนอีกจะสามารถทำถูกทุกข้อ

-10-

3.1. เตรียมการเก็บรวบรวมข้อมูล โดย ประสานผู้ที่เกี่ยวข้อง หรือผู้มีส่วนได้เสียในการเรียนการสอน เพื่อนัดหมายในการสังเกตการสอน ของตน แล้วบันทึกข้อมูล หรือครูสุทนทางคำปรึกษาหรือตอบแบบสอบถาม เกี่ยวกับการสอนของตน เพื่อให้ข้อมูล/สารสนเทศเกี่ยวกับการสอนของตน

3.2. เตรียมเอกสารหรือจัดทำแบบบันทึกนิเทศ เพื่อให้แก่ผู้ที่สามารถให้ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับการสอนของตน หรือเตรียมแบบสอบถาม ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องหรือผู้ที่มีส่วน ได้เสียแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการสอนของตน

3.3. นัดหมายผู้เกี่ยวข้องที่จะให้ข้อมูลหรือสารสนเทศ

4. ปฏิบัติการสอนและมีผู้เกี่ยวข้องหรือผู้มีส่วน ได้เสียสังเกตการสอน

5. รวบรวมข้อมูลและสารสนเทศเกี่ยวกับการสอนลงในบันทึกของครู

6. ตรวจสอบอคติของตนเองจากเครื่องมือวัดอคติ ซึ่งอาจเป็นการวัด

ความเชื่อหรือทัศนคติที่เกี่ยวกับตนและการจัดการเรียน การสอนของตน

7. พิจารณาคัดสินคุณค่าของตนเองตามเกณฑ์และแนวการพิจารณา ที่ตนกำหนด

8. พัฒนาหรือปรับปรุงตนเอง โดยนำผลที่ได้จากการประเมินตน

มาใช้เป็นแนวในการตัดสินใจ เช่น ถ้าผ่านหรือดี ก็อาจหาแนวทางการพัฒนา

การจัดการเรียนการสอนของตนเองให้ดียิ่งขึ้นอีกต่อไป แต่ถ้าสรุปผลการประเมิน

ไม่ผ่าน ไม่ดี หรือควรปรับปรุง ก็ต้องทบทวนแต่ละรายการหรือคุณลักษณะ

ที่ระบุไว้ในเครื่องมือวัด ชนิดต่าง ๆ ที่ครูใช้ แล้วหาวิธีการปรับปรุงแก้ไขตน

และการปฏิบัติการสอนของตนต่อไป

เอกสารประกอบการพัฒนาระบบ
การประเมินตนเองของครูสำหรับ
พัฒนาการเรียนการสอน ฉบับที่ 2

บันทึกของ คึกขานินเทศ ผู้บริหารโรงเรียนและเพื่อนครู
เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนของครูเพื่อ
การประเมินตนเองของครูสำหรับพัฒนาการเรียนการสอน
(Teacher Self-Evaluation for Instructional Development)
โดยคึกขานินเทศ ผู้บริหารโรงเรียนและเพื่อนครู

น.ส.บุญทอง บุญทวี
ผู้จัดทำ

อาจารย์ที่ปรึกษา

รศ.ดร.ศิริชัย กาญจนาวดี

รศ.ดร.ทวีวัฒน์ ปิตยานนท์

ผศ.ดร.สุวัฒนา สุวรรณเขตนิกม

(เอกสารฉบับนี้อยู่ในระหว่างการผลิตลงวิจัยโปรดอย่าใช้อ้างอิงหรือเผยแพร่)

มองเห็นเองให้รู้

ดูตนเองให้ออก

บอกตนเองให้ได้

ใช้ตนเองให้เป็น

คำสอนของ

หลวงปู่ชา

ศูนย์วิทยุทรัพยากร

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ท่านคือผู้ที่มีความศรัทธาและให้ความไว้วางใจ ในการให้ข้อมูล หรือสารสนเทศเกี่ยวกับกิจกรรมของครูลงในแบบบันทึกการนิเทศฉบับนี้ เพื่อครูจะนำไปใช้ประกอบการพิจารณาในการประเมินตนเอง ซึ่งข้อมูลหรือสารสนเทศในบันทึกจะได้จากการที่ท่าน สังเกต พิจารณาแผนการสอนและ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครู รวมทั้งการสนทนาซักถามครูเพื่อให้ได้ข้อมูลหรือสารสนเทศที่เป็นประโยชน์ต่อการประเมินตนเองของครู

ส่วนประกอบของแบบบันทึกการนิเทศ แบบบันทึกแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้
 ตอนที่ 1 การรวบรวมข้อมูลพื้นฐานของนักเรียนและครูหรือกรรมการสอน
 ตอนที่ 2 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การใช้สื่อหรืออุปกรณ์
 การใช้แหล่งเรียนรู้ และการวัด ประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียน

การบันทึก

ตอนที่ 1. บันทึกหลังข้อภาระทางในแต่ละรายการ โดยแบ่งออกเป็น 2 ข้อ ประกอบด้วย มีรู้ และ ควรปรับปรุง ซึ่งในช่อง มีรู้ บันทึกโดยใช้ เครื่องหมาย / ส่วนควรปรับปรุง โปรดเขียนบันทึกเพื่อเป็น ข้อเสนอแนะให้แก่ครูได้นำไปใช้ประโยชน์ต่อไป ในการพิจารณา ไรลดพิจารณา ดังนี้

1.1. ข้อมูลพื้นฐานนักเรียน พิจารณาจากหลักฐานหรือการสังเกต ว่าครูมีหลักฐานหรือรู้จักนักเรียนหรือไม่หากมีหลักฐานเกี่ยวกับ

ข้อมูลนักเรียนหรือ สามารถบอกได้ว่านักเรียนแต่ละคนเป็นอย่างไร แสดงว่า ครูรู้จักนักเรียน หากไม่มีหลักฐานดังกล่าวหรือไม่สามารถ บอกได้ว่านักเรียนคนไหน เป็นอย่างไร แสดงว่า ควรปรับปรุง

1.2. บรรยายด้วยตัวของครู พิจารณาหรือสังเกตจากแผนการสอน เอกสาร สื่อ วัสดุอุปกรณ์ ประกอบการสอน หากครูมี แสดงว่า มีการ เตรียมตัว หากไม่มีปรากฏตามแผนการสอน หรือ สิ่งที่ต้องเตรียม ก่อนสอนแสดงว่า ควรปรับปรุง

ตอนที่ 2 บันทึกหลังข้อภาระทางในแต่ละรายการ โดยแบ่งออกเป็น 2 ข้อ ประกอบด้วย ปฏิบัติ ควรปรับปรุง ซึ่งในช่อง ปฏิบัติ บันทึกโดยใช้เครื่องหมาย / แต่ในช่อง ควรปรับปรุง โปรดเขียนบันทึกเพื่อเป็นข้อเสนอแนะให้แก่ครูที่จะนำไปใช้ต่อไป ในการพิจารณา โปรดพิจารณาจาก การจัดกิจกรรม การเรียนการสอน การใช้สื่ออุปกรณ์ การใช้แหล่งเรียนรู้ การวัดประเมินผลนักเรียนว่า มีการปฏิบัติตามแผนการสอน หรือ มีสิ่งที่ควรปรับปรุงจุดไหนอย่างไร และหากมีเหตุการณ์ อุบัติขึ้นขณะสอน ครูแก้ปัญหาแล้วดำเนินการต่อไปได้ / ปฏิบัติต่อไปได้ หรือมีจุดที่ควรปรับปรุง

อนึ่ง หากท่านมีสิ่งที่พบ หรือข้อคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะที่จะให้ แก่ครูเพื่อเป็น ข้อมูล / สารสนเทศ อันเป็นประโยชน์เพิ่มเติม โปรดบันทึก ลงในที่ว่างซึ่งมีไว้สำหรับรายการของแต่ละตอน

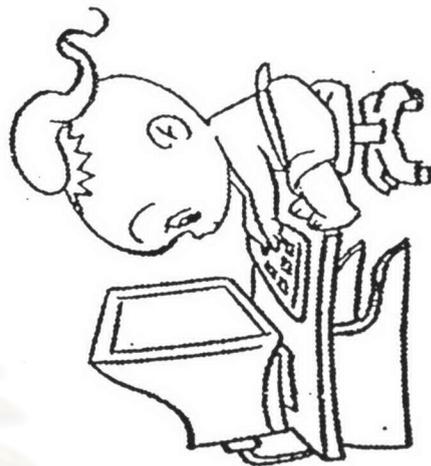
ตอนที่ 2 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การใช้สื่อหรืออุปกรณ์
การใช้แหล่งเรียนรู้ และการวัด ประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียน

รายการ	การปฏิบัติ	
	ปฏิบัติ	ควรปรับปรุง
3.การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครู		
3.1. อธิบายให้นักเรียนรู้จุดมุ่งหมายในการเรียนแต่ละเรื่อง หรือหน่วยการเรียน	/	
3.2. มีการจัดการหรือกำหนดบทบาทหน้าที่นักเรียน โดยครูปฏิบัติพร้อมกับนักเรียนหรือให้นักเรียนเลือกปฏิบัติ	/	
3.3. สอนเนื้อหาได้ถูกต้องตามแผนการสอน	/	
3.4. สอนเนื้อหาจากง่ายไปยาก หรือจากสิ่งใกล้ตัว ไปยังสิ่งไกลตัวนักเรียน และทันต่อเหตุการณ์	/	
3.5. จัดกิจกรรม ที่มีความเหมาะสม กับวัยของนักเรียน ให้นักเรียนนำประสบการณ์เดิมมาใช้เชื่อมโยงสู่ความรู้ใหม่	/	
3.6. ใช้เทคนิคการสอนต่าง ๆ ที่กระตุ้นให้นักเรียนได้ใช้ความคิด และสร้างความเข้าใจในสิ่งที่เรียนรู้	/	

รายการ	การปฏิบัติ	
	ปฏิบัติ	ควรปรับปรุง
3.7. จัดกิจกรรมให้นักเรียนได้มีโอกาสปฏิบัติหรือได้เปลี่ยนหรือบทบาทบ้าง	/	
3.8. จัดกิจกรรมให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการคิดอย่างอิสระและมีความสุข	/	- ย้ำให้นักเรียนฝึกสังเกตสิ่งรอบตัว
3.9. จัดกิจกรรมให้นักเรียนมีส่วนร่วมปฏิบัติกิจกรรมกับเพื่อนหรือมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นหรือสิ่งอื่นที่อยู่รอบตัวนักเรียน	/	- ยกย่องนักเรียนที่กล้าแสดงความคิดเห็น
3.10. มีการใช้สภาพแวดล้อมเป็นสื่อหรือจัดกิจกรรม ได้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมของนักเรียน	/	- ยกย่องนักเรียนที่กล้าแสดงความคิดเห็น
3.11. ให้นักเรียนมีโอกาสสรุปสิ่งที่ตนเรียนรู้หรือสร้างองค์ความรู้ของตนเอง	/	- ยกย่องนักเรียนที่กล้าแสดงความคิดเห็น
3.12. มีการสนับสนุนนักเรียนหรือให้นักเรียนได้ชื่นชมผลงานของตนเอง	/	- ยกย่องนักเรียนที่กล้าแสดงความคิดเห็น
3.13. มีการให้กำลังใจหรือแรงเสริมนักเรียน	/	- ยกย่องนักเรียนที่กล้าแสดงความคิดเห็น
3.14. ให้การดูแลเอาใจใส่นักเรียนอย่างทั่วถึง	/	- ยกย่องนักเรียนที่กล้าแสดงความคิดเห็น
3.15. ดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอน และแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นระหว่างการจัดการกิจกรรมการเรียนการสอนได้สำเร็จ	/	- ยกย่องนักเรียนที่กล้าแสดงความคิดเห็น

รายการ	การปฏิบัติ	
	ปฏิบัติ	ควรปรับปรุง
4. มีการใช้สื่อหรืออุปกรณ์การสอนโดย		
4.1.เหมาะสมกับการเรียนรู้ของนักเรียน	/	
4.2.ให้นักเรียนได้สัมผัสสื่อด้วยตนเอง	/	
4.3.สร้างความสนใจให้แก่นักเรียนได้	/	
4.4.สามารถนำไปสู่การเรียนรู้ของนักเรียนในเรื่องที่สอน	/	
4.5.ให้นักเรียนมีโอกาสได้หาหรือเลือกสื่อที่เรียนตามความสนใจของนักเรียน	/	
5. มีการใช้แหล่งเรียนรู้หรือภูมิปัญญาท้องถิ่น		
5.1. ใช้ได้ตรงหรือสอดคล้องกับเนื้อหาในการการสอน		
5.2. ให้นักเรียนทุกคนได้เรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้หรือภูมิปัญญาท้องถิ่น		
5.3. เหมาะสมกับวัยของนักเรียน		
5.4. จัดได้สอดคล้องกับสภาพชีวิตจริงของนักเรียน		
5.5. ให้นักเรียนมีโอกาสได้สัมผัสและเรียนรู้ด้วยตัวเอง		

รายการ	การปฏิบัติ	
	ปฏิบัติ	ควรปรับปรุง
6. การประเมินผลการจัดการเรียนการสอน		
6.1. มีการกำหนดเกณฑ์การประเมินไว้	/	
6.2. ใช้ข้อมูลจากการวัดหลาย ๆ วิธี		
ช่วยในการประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียน	/	
6.3. ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการประเมินการเรียนรู้ของตน	/	
6.4. มีการประเมินระหว่างเรียนและหลังเรียน หรือประเมินก่อนเรียนด้วยวิธีการที่ง่าย	/	
6.5. มีบันทึกผลการวัดและการประเมินนักเรียนทุกคนเป็นปัจจุบัน	/	

ความคิดเห็น
 เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน
 เพื่อเป็นสารสนเทศ
 ในการประเมินตนเองของครู
 สำหรับพัฒนาการเรียนการสอน
 ครั้งที่.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.2546

ของ

อาจารย์.....

ปฏิบัติการสอนชั้น.....

วิชา/กลุ่มประสบการณ์.....

เรื่อง.....

ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

คำชี้แจง

แบบสอบถามความคิดเห็นของ ศึกษานิเทศก์ ผู้บริหารโรงเรียน และเพื่อนครู เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนเพื่อเป็นสารสนเทศในการประเมินตนเองของครู สำหรับพัฒนาการเรียนการสอน ฉบับนี้ ประกอบด้วยข้อคำถามที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานด้านการสอนของครูที่ท่านสังเกตการสอน โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ท่านซึ่งเป็นบุคคลที่ครูผู้สอนให้ความ สรทฐาและไว้วางใจ เป็นผู้ให้ความคิดเห็นเพื่อเป็นข้อมูลหรือสารสนเทศไปพิจารณาประกอบการ ประเมินความสามารถในการจัดการเรียนการสอนตลอดจนการควบคุมอารมณ์ของคน ในขณะที่ปฏิบัติกิจกรรมการเรียนการสอนให้แก่นักเรียน หลังจากที่ท่านสังเกตการสอนของครูผู้สอนแล้ว การบันทึกแบบสอบถามฉบับนี้ควรบันทึกเมื่อท่าน ได้สังเกตสอนของครูจนครบขั้นตอนของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแต่ละเรื่อง หรือแต่ละหน่วยในแผนการสอนของครู ทั้งนี้ จึงขอให้ท่านบันทึกตามความเป็นจริงหรือตามสภาพจริงเพราะครูและผู้วิจัยจะนำข้อมูลหรือสารสนเทศที่มีคุณค่าในฉบับนี้ไปใช้ประโยชน์ในการพิจารณาปรับปรุงหรือพัฒนาคนและงานวิจัยต่อไป อนึ่งความคิดของท่านใน ครั้งนี้ ผู้วิจัยจะถือเป็นความลับที่สุด โดยผู้วิจัยจะขอเพียงข้อมูลการตอบมาวิเคราะห์ทางสถิติ จากนั้นจึงนำสารสนเทศที่ได้ไปใช้ในการพัฒนาระบบการประเมินตนเองของครูสำหรับพัฒนาการเรียนการสอนต่อไป

แบบสอบถามฉบับนี้ มีทั้งหมด 2 ตอน

ตอนที่ 1 เป็นรายการคำถาม 45 ข้อ ประกอบด้วย การเตรียมการจัดการเรียนการสอน 15 ข้อ (ข้อ 1 – 15) การจัดการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ (Child Centered) 30 ข้อ (ข้อ 16 – 45) เพื่อให้ท่านพิจารณาระดับคุณลักษณะหรือการปฏิบัติของครูผู้สอน

ตอนที่ 2 เป็นการบันทึกความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอน ที่ควรปรับปรุงหรือพัฒนาต่อไป

การตอบแบบสอบถาม

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับคุณลักษณะหรือการปฏิบัติของครูผู้สอนในช่องหมายเลข 1 ถึง 5 โดยมีความหมายดังนี้

ช่องหมายเลข 5 หมายถึง มีคุณลักษณะดีที่สุดในหรือมีการปฏิบัติมากที่สุด

ช่องหมายเลข 4 หมายถึง มีคุณลักษณะดีหรือมีการปฏิบัติมาก

ช่องหมายเลข 3 หมายถึง มีคุณลักษณะพอใช้หรือมีการปฏิบัติปานกลาง

ช่องหมายเลข 2 หมายถึง มีคุณลักษณะที่ต้องปรับปรุงมากหรือมีการปฏิบัติน้อย

ช่องหมายเลข 1 หมายถึง มีคุณลักษณะที่ต้องปรับปรุงมากที่สุดหรือมีการปฏิบัติที่น้อยที่สุด

ตอนที่ 1 ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะและการปฏิบัติงานการเรียนการสอน

ข้อที่	คุณลักษณะ / การปฏิบัติ	ระดับการพิจารณา				
		5	4	3	2	1
1.	รู้สภาพทางบ้านของนักเรียน ที่สนับสนุนการเรียนรู้ของนักเรียน	/				
2.	รู้ความสามารถพิเศษของนักเรียน	/				
3.	รู้ข้อบกพร่องที่นักเรียนต้องปรับปรุง หรือ พัฒนา	/				
4.	รู้ความสนใจหรือความถนัดของนักเรียนในการปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู	/				
5.	รู้สุขภาพของนักเรียนที่ส่งผลต่อการเรียนรู้	/				
6.	มีความรู้เกี่ยวกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ในเรื่องที่สอนครั้งนี้	/				
7.	มีความรู้ในเนื้อหาในเรื่องที่สอนครั้งนี้	/				
8.	มีเทคนิควิธีสอนหรือวิธีการถ่ายทอดความรู้	/				
9.	มีความรู้ในการใช้สื่อ วัสดุ อุปกรณ์ หรือแหล่งเรียนรู้ที่ช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้	/				
10.	รู้วิธีวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียน	/				
11.	เขียนวัตถุประสงค์การจัดการเรียนการสอนไว้ชัดเจนและระบุถึงคุณค่าหรือประโยชน์ที่มีต่อนักเรียน ทั้งสอดคล้องกับหลักสูตร	/				
12.	ระบุเนื้อหาการเรียนรู้ในแผนการสอนได้สอดคล้องกับหลักสูตรและสภาพแวดล้อมของนักเรียน	/				
13.	ระบุวิธีสอนหรือขั้นตอนในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การออกแบบงานออกแบบกลุ่มนักเรียนไว้ในแผนการสอน ได้อย่างเหมาะสมกับความสามารถของนักเรียน	/				
14.	เตรียมสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ หรือ แหล่งเรียนรู้ ให้มีสภาพพร้อมและเพียงพอที่จะใช้จัดกิจกรรมการเรียนการสอน	/				
15.	เตรียมเครื่องมือ หรือวิธีการวัดผล การเรียนรู้ ได้สอดคล้องกับเรื่องที่สอนและเหมาะสมกับนักเรียน	/				
16.	สนทนาซักถามนักเรียนเพื่อดึงความสนใจให้นักเรียนเกิดความพร้อมที่จะเรียน	/				
17.	อธิบายให้นักเรียนได้ทราบวัตถุประสงค์การเรียนการสอนในเรื่องที่เรียน	/				

- 2 -

ข้อที่	คุณลักษณะ / การปฏิบัติ	ระดับการพิจารณา				
		5	4	3	2	1
18.	อธิบายให้นักเรียนได้ทราบบทบาทหน้าที่ของคนหรือให้นักเรียนเลือกปฏิบัติในกิจกรรมการเรียนรู้ในเรื่องที่สอน		/			
19.	ให้นักเรียนตรวจสอบวัสดุ อุปกรณ์การเรียนรู้ของคน ให้มีสภาพพร้อมที่จะเรียน		/			
20.	ทบทวนความรู้พื้นฐานของนักเรียนหรือนำเข้าสู่บทเรียนโดยใช้สถานการณ์ที่เป็นปัจจุบันหรือใกล้ตัวนักเรียน	/				
21.	สามารถสื่อสารหรือถ่ายทอดความรู้ในเนื้อหาวิชาที่สอนให้แก่ นักเรียนได้อย่างชัดเจน	/				
22.	สอนเนื้อหาได้ถูกต้องตามที่ระบุไว้ในแผนการสอน	/				
23.	ใช้วิธีการสอนที่ทำให้ นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องที่เรียนได้ตามแผนการสอน	/				
24.	มีเทคนิคการสอนที่สามารถกระตุ้นให้นักเรียนคิด ปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ และสร้างความเข้าใจในสิ่งที่เรี ยนรู้	/				
25.	จัดกิจกรรม ที่มีความเหมาะสม กับความสามารถของนักเรียน	/				
26.	สนใจเอาใจใส่ นักเรียนให้ได้รับการเรียนรู้ หรือตอบข้อซักถามของนักเรียนได้อย่างทั่วถึง	/				
27.	มีความอดทนอดกลั้น และเพียรพยายามทำให้เด็กเกิดการเรียนรู้ในเรื่งที่สทกน	/				
28.	สามารถควบคุมตนเองไม่ให้เกิดอารมณ์หรือกิริยาอาการที่ทำให้ นักเรียนหวาดกลัวเมื่อนักเรียนทำงานผิดพลาด หรือบกพร่อง	/				
29.	แก้ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การสอนหรือ คำเนิรการสอนได้อย่างต่อเนื่องจนครบชั้นตอนของวิธีสอนที่ใช้	/				
30.	ให้กำลังใจและเปิด โอกาสให้นักเรียน ได้ชื่นชมผลงานของตนเอง	/				

-3-

ข้อที่	คุณลักษณะ / การปฏิบัติ	ระดับการพิจารณา				
		5	4	3	2	1
31.	มีการจัดกิจกรรมให้นักเรียนนำประสบการณ์เดิมมาใช้เพื่อเชื่อมโยงสู่ความรู้ใหม่	/				
32.	ให้นักเรียนได้เรียนรู้ในเรื่องที่เรียนจากการปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ของคุณ	/				
33.	ให้นักเรียนได้คิดหรือแสดงความคิดเห็นในเรื่องที่เรียนร่วมกับเพื่อนอย่างอิสระและมีความสุข	/				
34.	ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติกิจกรรมหรือมีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อน กับผู้อื่น หรือสิ่งอื่นที่อยู่รอบตัวนักเรียน	/				
35.	ให้นักเรียนมีโอกาสสรุปสิ่งที่ตนเรียนรู้หรือสร้างองค์ความรู้ของตนเอง	/				
36.	ใช้สื่อการเรียนการสอนหรือแหล่งเรียนรู้ได้ถูกต้อง สอดคล้องกับเนื้อหาหรือเรื่องที่สอนในแผนการสอน	/				
37.	สร้างความเข้าใจหรืออธิบายเกี่ยวกับการใช้ การบำรุงรักษาสื่อหรือแหล่งเรียนรู้ให้นักเรียนได้เรียนรู้ก่อนการใช้สื่อหรือแหล่งเรียนรู้	/				
38.	ให้นักเรียนได้สัมผัสสื่อการเรียนการสอนด้วยตนเองหรือได้เรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้หรือภูมิปัญญาท้องถิ่น	/				
39.	ให้นักเรียนมีโอกาสได้ร่วมคิด ช่วยจัดหา ช่วยเลือกสื่อการเรียนหรือแหล่งเรียนรู้ตามความสนใจของนักเรียน	/				
40.	ดูแลเอาใจใส่และคอยให้ความช่วยเหลือนักเรียนในการใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ให้ถูกต้องอย่างใกล้ชิด	/				
41.	มีการกำหนดเกณฑ์การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ไว้ชัดเจน	/				
42.	ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการประเมินการเรียนรู้ของคุณ	/				
43.	มีการประเมินผลการเรียนรู้ระหว่างเรียนและหลังเรียน หรือประเมินก่อนเรียนด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น สังเกต หรือซักถาม หรือให้เขียนบันทึก หรือให้ตอบแบบสอบถาม หรือทำแบบทดสอบ	/				
44.	มีการใช้ข้อมูลจากการวัดหลาย ๆ วิธี ช่วยในการประเมินผลการเรียนของนักเรียน	/				
45.	ทำการบันทึกผลการวัดและการประเมินนักเรียนทุกคนเป็นปัจจุบัน	/				

แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนของครู
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6-และมัธยมศึกษาปีที่ 1

ครั้งที่.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.2546

ของ

อาจารย์ผู้ปฏิบัติการสอน

ชั้น.....

วิชา/กลุ่มประสบการณ์.....

เรื่อง.....

เวลา.....น.

คำชี้แจง

ขอให้นักเรียนบันทึกตามความเป็นจริงหรือ ตามสภาพจริงเพราะครูและผู้วิจัย จะนำการตอบแบบสอบถามในฉบับนี้ไปใช้ประโยชน์ในการพิจารณาปรับปรุงหรือ พัฒนาการเรียนการสอนให้แก่ นักเรียนและ ผู้วิจัยจะขอเพียงข้อมูลการตอบมาวิเคราะห์ หาค่าทางสถิติจากนั้นจึงนำผลที่ได้ไปใช้ในการพัฒนางานวิจัยต่อไป

อนึ่งความคิดของนักเรียนใน ครั้งนี้ ครูและผู้วิจัยจะเก็บไว้เป็นความลับที่สุด

การตอบแบบสอบถาม

แบบสอบถามฉบับนี้ แบ่งออกเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 เป็นรายการคำถาม 45 ข้อ

โปรดทำเครื่องหมาย $\checkmark$ ลงในช่องที่ตรงกับการปฏิบัติของครูผู้สอนที่มีต่อนักเรียน
ในช่องหมายเลข 1 ถึง 5 โดยมีความหมายดังนี้

ช่องหมายเลข 5 หมายถึง มีการปฏิบัติมากที่สุดหรือดีที่สุด

ช่องหมายเลข 4 หมายถึง มีการปฏิบัติมากหรือดี

ช่องหมายเลข 3 หมายถึง มีการปฏิบัติปานกลางหรือพอใช้

ช่องหมายเลข 2 หมายถึง มีการปฏิบัติน้อยหรือไม่ดี

ช่องหมายเลข 1 หมายถึง มีการปฏิบัติน้อยที่สุดหรือไม่ดีเลย

ตอนที่ 2 เป็นการบันทึกแสดงความคิดเห็นหรือความต้องการของนักเรียนเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน
ในเรื่องที่เรียนนี้

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 1 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานการเรียนการสอน

ข้อที่	คุณลักษณะ / การปฏิบัติ	ระดับการปฏิบัติ				
		5	4	3	2	1
1.	ครูเคยซักถามหรือให้นักเรียนเขียนเกี่ยวกับที่บ้านของนักเรียน					
2.	ครูทราบว่านักเรียนมีความสามารถพิเศษในด้านใด					
3.	ครูเคยบอกเกี่ยวกับสิ่งที่นักเรียนต้องปรับปรุง หรือ พัฒนา					
4.	ครูทราบว่านักเรียนสนใจหรือมีความถนัดที่จะเรียนรู้ในเรื่องใด					
5.	ครูทราบว่านักเรียนมีสุขภาพเป็นอย่างไร					
6.	ครู พுகุย ซักถาม นักเรียนเกี่ยวกับเรื่องทั่วไปก่อน ที่จะสอน					
7.	ครู บอกให้นักเรียน ได้ทราบว่าวันนี้เราจะเรียนเรื่องอะไรเรียน ไปทำไม ก่อนที่จะสอน					
8.	ครูอธิบายให้นักเรียน ได้ทราบอย่างชัดเจนว่าในการเรียนวันนี้ นักเรียนต้อง ทำอะไร และทำอย่างไร ก่อนที่จะให้นักเรียน ได้เรียนรู้ในเรื่องที่ครูสอน					
9.	ครูให้นักเรียนตรวจสอบวัสดุ อุปกรณ์การเรียนรู้อของตนเอง ให้มีสภาพพร้อม ที่จะเรียน					
10.	ครูทบทวนความรู้พื้นฐานของนักเรียนหรือนำเข้าสู่บทเรียน โดยใช้ สถานการณ์ที่เป็นปัจจุบันหรือใกล้ตัวนักเรียน ได้ดี					
11.	ครูสามารถอธิบาย หรือถ่ายทอดความรู้ในเนื้อหาวิชาที่สอนให้แก่ นักเรียนได้อย่างชัดเจน					
12.	ครูสอนให้นักเรียน ได้เรียนรู้ในเนื้อหาวิชาที่เรียนมาก					
13.	ครูสามารถสอนเนื้อหาให้นักเรียน ได้เรียนรู้จากง่ายไปยาก ได้					
14.	ครูใช้วิธีการสอนที่ทำให้ นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องที่เรียน ได้อย่างดี					
15.	ครูมีวิธีการ ต่าง ๆ ที่สามารถกระตุ้นให้นักเรียนคิด ปฏิบัติกิจกรรม การเรียนรู้ และสร้างความเข้าใจในสิ่งที่เรียนรู้					
16.	ครูจัดกิจกรรม ที่มีความเหมาะสม กับความสามารถของนักเรียน					

- 2 -

ข้อที่	คุณลักษณะ / การปฏิบัติ	ระดับการพิจารณา				
		5	4	3	2	1
17.	ครู สนใจเอาใจใส่นักเรียนให้ได้รับการเรียนรู้ หรือตอบข้อซักถามของนักเรียนได้อย่างทั่วถึง					
18.	ครู มีความอดทนอดกลั้น และเพียรพยายามทำให้เด็กเกิดการเรียนรู้ในเรื่องที่สอน					
19.	ครู สามารถควบคุมตนเองไม่ให้เกิดอารมณ์หรือกิริยาอาการที่ทำให้นักเรียนหวาดกลัวเมื่อนักเรียนทำงานผิดพลาด หรือบกพร่อง					
20.	ครูสามารถแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนหรือดำเนินการสอนได้อย่างต่อเนื่องจนจบเวลาสอน					
21.	ครูมีการให้กำลังใจและเปิด โอกาสให้นักเรียนได้ชื่นชมผลงานของตนเองและเพื่อน					
22.	ครูมีการจัดกิจกรรมให้นักเรียนนำประสบการณ์เดิมมาใช้เชื่อมโยงสู่ความรู้ใหม่					
23.	ครูให้นักเรียนได้เรียนรู้ในเรื่องที่เรียนจากการปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ของนักเรียน					
24.	ครูให้นักเรียน ได้คิดหรือแสดงความคิดเห็นในเรื่องที่เรียนร่วมกับเพื่อนอย่างอิสระและมีความสุข					
25.	ครูให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติกิจกรรม กับเพื่อน กับผู้อื่นหรือเรียนรู้กับสิ่ง ต่าง ๆ ที่อยู่รอบตัวนักเรียน					
26.	ครูให้นักเรียนมีโอกาสรูปสิ่งที่ตนเรียนรู้หรือสร้างองค์ความรู้ของตนเอง					
27.	ครูใช้สื่อการเรียนการสอนหรือแหล่งเรียนรู้ทำให้นักเรียนมีความเข้าใจเรื่องที่สอนได้					
28.	ครูสร้างความเข้าใจหรืออธิบายเกี่ยวกับการใช้ การบำรุงรักษาสื่อหรือแหล่งเรียนรู้ให้นักเรียนได้เรียนรู้ก่อนการใช้สื่อหรือแหล่งเรียนรู้					
29.	ครูให้นักเรียน ได้สัมผัสสื่อการเรียนการสอนด้วยตนเองหรือได้เรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้หรือภูมิปัญญาท้องถิ่น					

แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนของครู
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3-4

284

ครั้งที่.....
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.2546
ของอาจารย์ผู้ปฏิบัติการสอน
ชั้น.....
วิชา/กลุ่มประสบการณ์.....
เรื่อง.....
เวลา.....น.

คำชี้แจง

ขอให้คุณครูบอกนักเรียนว่า ขอให้นักเรียนตอบตามความความคิดเห็นหรือ สิ่งที่
นักเรียนพบเพราะครูและผู้วิจัยจะนำการตอบแบบสอบถามในฉบับนี้ไปใช้ช่วยทำให้
นักเรียนเรียนเก่งขึ้น
อนึ่งความคิดเห็นของนักเรียนใน ครั้งนี้ ครูและผู้วิจัยจะเก็บไว้เป็นความลับที่สุด

การตอบแบบสอบถาม

แบบสอบถามฉบับนี้ มี 25 ข้อ

ขอให้นักเรียนอ่านข้อคำถาม แล้ว ตอบ โดยทำเครื่องหมาย ลงในช่อง ใดช่องหนึ่งตาม
ความคิดเห็นของนักเรียนหรือตามที่นักเรียนพบเห็น ว่า

จริง	ไม่แน่ใจ	ไม่จริง
------	----------	---------

ที่อยู่ท้ายคำถามแต่ละข้อ ดังตัวอย่าง

(0) วันนี้ คุณครูให้นักเรียนเขียนลงในสมุดแบบฝึกหัดจริงไหม

☒ จริง	ไม่แน่ใจ	ไม่จริง
--	----------	---------

(ถ้าเป็นความจริง นักเรียนทำเครื่องหมาย ลงในช่องจริง)

แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียน

คำชี้แจง ขอให้นักเรียนอ่านข้อคำถาม แล้ว ตอบ โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ใดช่องหนึ่งเพียง
ช่องเดียว ตามความคิดเห็นของนักเรียนหรือตามที่นักเรียนพบเห็น ว่าเป็น จริงหรือ ไม่แน่ใจ หรือ ไม่จริง
ใน _____ ท้ายข้อคำถาม

1. คุณครูเคยซักถามและพูดคุยกับนักเรียนเกี่ยวกับที่บ้านของนักเรียน จริงไหม

จริง	ไม่แน่ใจ	ไม่จริง
------	----------	---------

2. คุณครูเคยบอกว่าคุณครูเป็นคนที่เก่งหรือมีความสามารถทำอะไรได้บ้าง จริงไหม

จริง	ไม่แน่ใจ	ไม่จริง
------	----------	---------

3. คุณครูเคยบอกนักเรียนว่านักเรียนต้องทำอะไรจึงจะเป็นคนเก่ง จริงไหม

จริง	ไม่แน่ใจ	ไม่จริง
------	----------	---------

4. คุณครูทราบว่านักเรียนมีความสนใจ ต้องการจะเรียนรู้ในเรื่องอะไรบ้าง

จริง	ไม่แน่ใจ	ไม่จริง
------	----------	---------

5. คุณครูทราบว่านักเรียนมีสุขภาพเป็นอย่างไร

จริง	ไม่แน่ใจ	ไม่จริง
------	----------	---------

6. วันนี้คุณครูมีคำถามมาให้ให้นักเรียนคิดด้วย จริงไหม

จริง	ไม่แน่ใจ	ไม่จริง
------	----------	---------

7. วันนี้คุณครูบอกให้ทราบว่าเราจะเรียนเรื่องอะไรและเรียนไปทำไม

จริง	ไม่แน่ใจ	ไม่จริง
------	----------	---------

8. วันนี้อยู่ก่อนที่คุณครูจะสอน คุณครูบอกให้นักเรียนทราบว่านักเรียนต้องทำอะไรบ้าง

จริง	ไม่แน่ใจ	ไม่จริง
------	----------	---------

9. วันนี้อยู่ก่อนที่จะสอน คุณครูให้นักเรียนเตรียมดินสอ ยางลบ ไม้บรรทัด สมุด ดินสอและ
สิ่งของอื่น ๆ ที่นักเรียนจะต้องใช้เรียน จริงไหม

จริง	ไม่แน่ใจ	ไม่จริง
------	----------	---------

10. วันนี้คุณครูพูดคุย ซักถามนักเรียนเกี่ยวกับสิ่งที่นักเรียนเคยเรียนมาแล้ว จริงไหม

จริง	ไม่แน่ใจ	ไม่จริง
------	----------	---------

11. วันนี้คุณครูสอนและอธิบายเกี่ยวกับเรื่องที่นักเรียนได้เรียนรู้ทำให้นักเรียนเข้าใจดีมาก จริงไหม

จริง	ไม่แน่ใจ	ไม่จริง
------	----------	---------

12. วันนี้คุณครูมีกิจกรรมที่สนุกให้นักเรียนได้ทำ และได้ความรู้ด้วย จริงไหม

จริง	ไม่แน่ใจ	ไม่จริง
------	----------	---------

13. วันนี้คุณครูสอนโดยให้นักเรียนทำกิจกรรมที่นักเรียนชอบและทำได้ จริงไหม

จริง	ไม่แน่ใจ	ไม่จริง
------	----------	---------

14. วันนี้ คุณครูได้ซักถามนักเรียน และตอบคำถามที่นักเรียนถามด้วย จริงไหม

จริง	ไม่แน่ใจ	ไม่จริง
------	----------	---------

15. เมื่อนักเรียนทำงานผิดพลาดหรือตอบคำถามผิด คุณครูก็ไม่ดุ หรือทำให้นักเรียนหวาดกลัว จริงไหม

จริง	ไม่แน่ใจ	ไม่จริง
------	----------	---------

16. คุณครูชมว่านักเรียนทำผลงานได้ดีและให้เล่าเกี่ยวกับผลงานของนักเรียนให้เพื่อนฟังด้วยจริงไหม

จริง	ไม่แน่ใจ	ไม่จริง
------	----------	---------

17. นักเรียนได้เรียนรู้จากในหนังสือ เอกสาร รูปภาพ หรือของจริงหรือสิ่งอื่น ๆ ด้วยจริงไหม

จริง	ไม่แน่ใจ	ไม่จริง
------	----------	---------

18. วันนี้นักเรียนได้เรียนกับคุณครู แล้วสนุกและมีความสุข จริงไหม

จริง	ไม่แน่ใจ	ไม่จริง
------	----------	---------

19. นักเรียนได้คิด และทำงานกับเพื่อนเป็นกลุ่มด้วย จริงไหม

จริง	ไม่แน่ใจ	ไม่จริง
------	----------	---------

20. วันนี้ คุณครูสอนวิธีการใช้ อุปกรณ์ หรือสิ่งของต่าง ๆ ที่คุณครูนำมาให้นักเรียนได้เรียน จริงไหม

จริง	ไม่แน่ใจ	ไม่จริง
------	----------	---------

21. วันนี้นักเรียนได้เห็นและจับต้อง สิ่งของ หรือสื่อ อุปกรณ์ ที่คุณครูนำมาสอนนักเรียนด้วย จริงไหม

จริง	ไม่แน่ใจ	ไม่จริง
------	----------	---------

22. วันนี้ คุณครูคอยช่วยเหลือนักเรียนในการใช้ สิ่งของ หรือสื่อ อุปกรณ์ที่คุณครูนำมาสอนด้วย จริงไหม

จริง	ไม่แน่ใจ	ไม่จริง
------	----------	---------

23. วันนี้นักเรียนได้ให้คะแนน หรือประเมินผลการเรียนของตนเองและเพื่อนด้วย จริงไหม

จริง	ไม่แน่ใจ	ไม่จริง
------	----------	---------

24. คุณครูให้นักเรียนนักเรียนทำแบบทดสอบหรือทำงานเพื่อเก็บคะแนนขณะที่เรียนด้วย จริงไหม

จริง	ไม่แน่ใจ	ไม่จริง
------	----------	---------

25. คุณครูมักจะบอกและจัดคะแนนการทำงานของนักเรียนไว้ด้วย จริงไหม

จริง	ไม่แน่ใจ	ไม่จริง
------	----------	---------

ขอขอบใจนักเรียนมากที่ตั้งใจตอบคำถาม ขอให้นักเรียนเป็นคนเก่งตลอดไป

แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนของครู
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-2

ครั้งที่.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.2546

ของ

อาจารย์ผู้ปฏิบัติการสอนชั้น.....

วิชา/กลุ่มประสบการณ์.....

เรื่อง.....

เวลา.....น.

คำชี้แจง

ขอให้คุณครูบอกนักเรียนว่า ขอให้นักเรียนตอบตามความคิดหรือสิ่งที่นักเรียนพบเพราะครูและผู้วิจัยจะนำการตอบแบบสอบถามในฉบับนี้ไปใช้ช่วยทำให้นักเรียนเรียนเก่งขึ้น

อนึ่งความคิดของนักเรียนใน ครั้งนี้ ครูและผู้วิจัยจะเก็บไว้เป็นความลับที่สุด

การตอบแบบสอบถาม

แบบสอบถามฉบับนี้ มี 25 ข้อ

ขอให้คุณครูอ่านคำถามและสอนให้นักเรียนตอบโดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องใดช่องหนึ่งตามความคิดเห็นของนักเรียนหรือตามที่นักเรียนพบเห็น ว่า

ใช่	ไม่ใช่
-----	--------

ที่อยู่ท้ายคำถามแต่ละข้อ ดังตัวอย่าง

(0) วันนี้ คุณครูให้นักเรียนเขียนลงในสมุดแบบฝึกหัด ใช่หรือไม่

ใช่ ✓	ไม่ใช่
-------	--------

(ถ้าเป็นความจริง นักเรียนทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องใช่)

แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียน

คำชี้แจง ขอให้นักเรียนฟังคุณครูอ่านข้อคำถามในข้อจบก่อน แล้วจึงตอบ โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องใดช่องหนึ่งตามความคิดเห็นของนักเรียนหรือตามที่นักเรียนพบเห็น ว่า ใช่ หรือ ไม่ใช่ ในท้ายข้อคำถาม

1. คุณครูเคยซักถามและพูดคุยกับนักเรียนเกี่ยวกับทางบ้านของนักเรียน ใช่หรือไม่

ใช่	ไม่ใช่
-----	--------

2. คุณครูเคยบอกว่าคุณครูเป็นคนที่เก่งหรือสามารถทำอะไรได้อะไรบ้าง

ใช่	ไม่ใช่
-----	--------

3. คุณครูเคยบอกนักเรียนว่าคุณครูต้องทำอะไรจึงจะเป็นคนเก่ง

ใช่	ไม่ใช่
-----	--------

4. คุณครูทราบว่านักเรียนมีความสนใจ ต้องการจะเรียนรู้ในเรื่องอะไรบ้าง

ใช่	ไม่ใช่
-----	--------

5. คุณครูทราบว่านักเรียนเป็นคนแข็งแรง หรือ มีโรคประจำตัว หรือไม่สบายบ่อย ๆ ใช่หรือไม่

ใช่	ไม่ใช่
-----	--------

6. วันนี้คุณครูมีคำถามมาให้ให้นักเรียนคิดด้วย ใช่หรือไม่

ใช่	ไม่ใช่
-----	--------

7. วันนี้คุณครูบอกให้ทราบว่าเราจะเรียนเรื่องอะไรและเรียนไปทำไม

ใช่	ไม่ใช่
-----	--------

8. วันนี้ ก่อนที่จะสอน คุณครูบอกให้นักเรียนทราบว่านักเรียนต้องทำอะไรบ้าง

ใช่	ไม่ใช่
-----	--------

9. วันนี้ก่อนที่จะสอน คุณครูให้นักเรียนเตรียมดินสอ ยางลบ ไม้บรรทัด สมุด ดินสอและสิ่งของอื่น ๆ ที่นักเรียนจะต้องใช้เรียน ใช่หรือไม่

ใช่	ไม่ใช่
-----	--------

10. วันนี้คุณครูพูดคุย ซักถามนักเรียนเกี่ยวกับสิ่งที่นักเรียนเคยเรียนมาแล้ว ใช่หรือไม่

ใช่	ไม่ใช่
-----	--------

11. วันนี้คุณครูสอนและอธิบายเกี่ยวกับเรื่องที่คุณครูให้นักเรียนได้เรียนรู้ทำให้นักเรียนเข้าใจดีมาก ใช่หรือไม่

ใช่	ไม่ใช่
-----	--------

12. วันนี้คุณครูมีกิจกรรมที่สนุกมาให้ให้นักเรียนได้ทำ และได้ความรู้ด้วย ใช่หรือไม่

ใช่	ไม่ใช่
-----	--------

13. วันนี้คุณครูสอน โดยให้นักเรียนทำกิจกรรมที่นักเรียนชอบและทำได้ ใช่หรือไม่

ใช่	ไม่ใช่
-----	--------

14. วันนี้ คุณครูได้ซักถามนักเรียน และตอบคำถามที่นักเรียนถามด้วย ใช่หรือไม่

ใช่	ไม่ใช่
-----	--------

15. เมื่อนักเรียนทำงานฝึกพูดหรือตอบคำถามฝึก คุณครูก็ไม่ดู หรือทำให้นักเรียนหวาดกลัว ใช่หรือไม่

ใช่	ไม่ใช่
-----	--------

16. คุณครูชมว่านักเรียนทำงานดีและให้นักเรียนเล่าเกี่ยวกับงานของนักเรียนให้เพื่อนฟังด้วย ใช่หรือไม่

ใช่	ไม่ใช่
-----	--------

17. นักเรียนได้เรียนรู้จากในหนังสือ เอกสาร รูปภาพ หรือของจริงหรือสิ่งอื่น ๆ ด้วย ใช่หรือไม่

ใช่	ไม่ใช่
-----	--------

18. วันนี้นักเรียนได้เรียนกับคุณครู แล้วสนุกและมีความสุข ใช่หรือไม่

ใช่	ไม่ใช่
-----	--------

19. นักเรียนได้คิด และทำงานกับเพื่อนเป็นกลุ่มด้วย ใช่หรือไม่

ใช่	ไม่ใช่
-----	--------

20. วันนี้ คุณครูสอนวิธีการใช้ อุปกรณ์ หรือสิ่งของต่าง ๆ ที่คุณครูนำมาให้นักเรียนเรียน ใช่หรือไม่

ใช่	ไม่ใช่
-----	--------

21. วันนี้นักเรียนได้เห็นและจับต้อง สิ่งของ หรือสื่อการสอนที่คุณครูนำมาสอนนักเรียนด้วย ใช่หรือไม่

ใช่	ไม่ใช่
-----	--------

22. วันนี้คุณครูคอยช่วยเหลือนักเรียนให้ใช้ สิ่งของ หรือสื่อการสอนที่คุณครูนำมาสอนด้วย ใช่หรือไม่

ใช่	ไม่ใช่
-----	--------

23. วันนี้นักเรียนได้ให้คะแนนการทำงานของตนเองและเพื่อนด้วย ใช่หรือไม่

ใช่	ไม่ใช่
-----	--------

24. คุณครูให้นักเรียนนักเรียนทำแบบฝึกหัดหรือทำงานเพื่อเก็บคะแนนขณะที่เรียนด้วย ใช่หรือไม่

ใช่	ไม่ใช่
-----	--------

25. คุณครูมักจะบอกและจดคะแนนการทำงานของนักเรียนไว้ด้วย ใช่หรือไม่

ใช่	ไม่ใช่
-----	--------

ขอขอบใจนักเรียนมากที่ตั้งใจตอบคำถาม ขอให้ทุกคนเป็นคนที่เก่งตลอดไป

บันทึกสารสนเทศของครูผู้สอน

การจัดการเรียนการสอนของครูเพื่อ

การประเมินตนเองของครูสำหรับพัฒนาการเรียนการสอน (Teacher Self-Evaluation for Instructional Development)

ชื่อผู้บันทึก .....

จัดการเรียนการสอนชั้น.....วิชา / กลุ่มประสบการณ์.....ปีการศึกษา.....

โรงเรียน.....เขตพื้นที่การศึกษา.....

ผู้จัดทำ

น.ส.บุญทอง บุญทวี

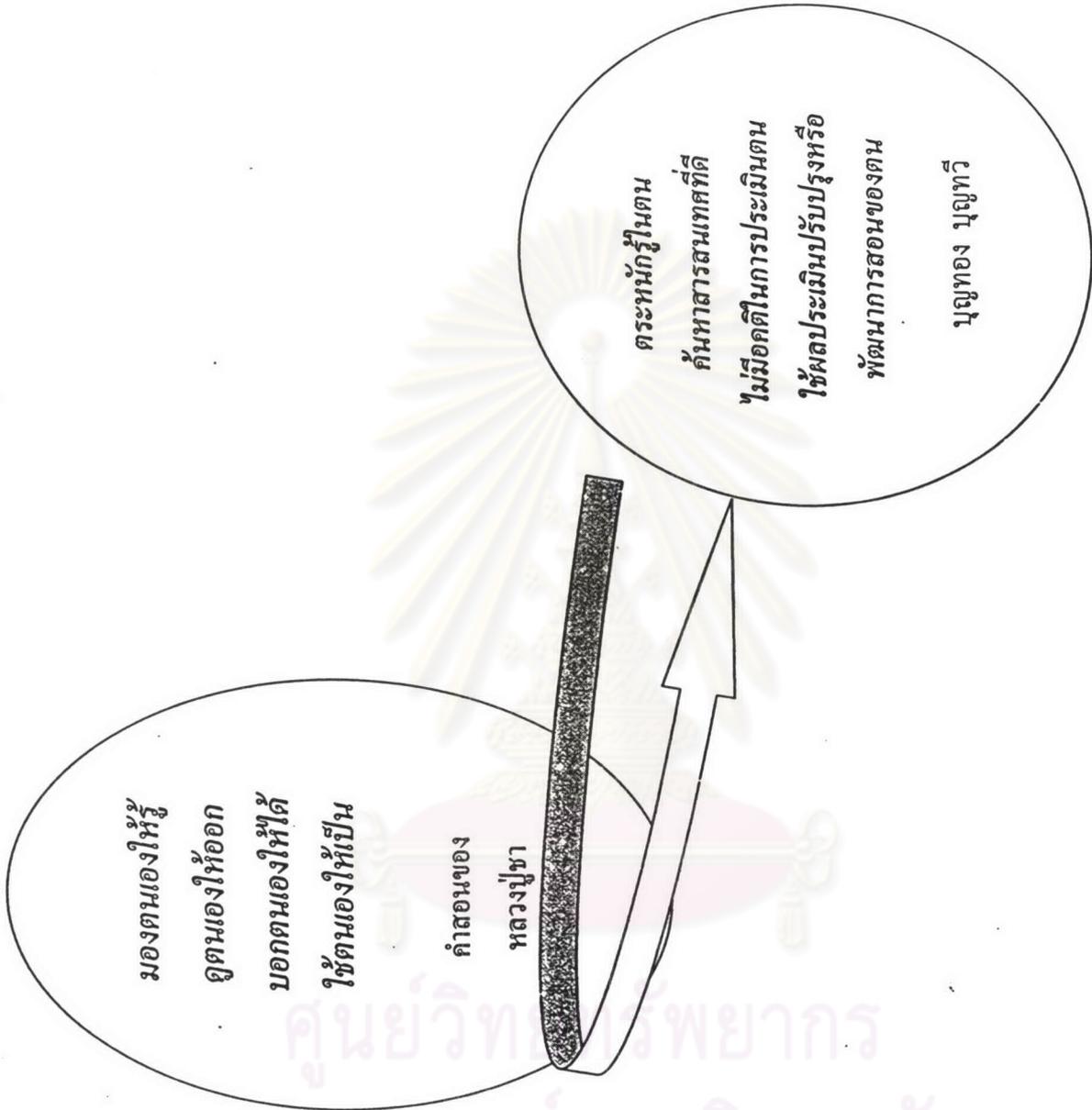
อาจารย์ที่ปรึกษา

รศ.ดร.ศิริชัย กาญจนวาสี

รศ.ดร.ทวีวัฒน์ ปิตยานนท์

ศต.ดร.สุวัฒนา สุวรรณเขตนิตม

(เอกสารฉบับนี้อยู่ในระหว่างการทดลองวิจัยเพื่อทำวิทยานิพนธ์โปรดอย่าใช้ข้างอิงหรือเผยแพร่)

ศูนย์วิจัยสหวิทยาการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

คำชี้แจง

แบบบันทึกสารสนเทศ ฉบับนี้เป็นแบบบันทึกของครูผู้สอน ที่มีความสนใจและต้องการ รู้จักตน พัฒนาคตน เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของตนเอง จึงได้รวบรวมสารสนเทศจากแบบบันทึกการนิเทศ และการแสดงความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะของผู้ที่มีส่วนได้เสีย (stakeholders) ที่เข้าใจในการปฏิบัติงานของครู/อาจารย์ เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนของครู รวมทั้งสารสนเทศของคนที่ได้จากการสังเกตการจัดการเรียนการสอนของตนเอง ตลอดจนสารสนเทศที่ได้มาด้วยวิธีการต่าง ๆ จากแหล่งต่าง ๆ แล้วรวบรวมไว้ เพื่อจะนำไปใช้พิจารณาประกอบการประเมินตนเอง ซึ่งสารสนเทศที่บันทึกไว้มีคุณค่าต่อการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของครูมาก เพราะมีเป้าหมายสุดท้ายคือการพัฒนานักเรียนของตนให้มีคุณภาพ

ส่วนประกอบของแบบบันทึกการนิเทศ แบบบันทึกแบ่งออกเป็น 5 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 บันทึกสรุปสารสนเทศของครูเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน

ตอนที่ 2 สารสนเทศที่ได้จากบันทึกการนิเทศของ คีษานินเทศ์ ผู้บริหาร โรงเรียน และเพื่อนครู ที่ครูผู้สอน ขอความร่วมมือให้สังเกตการสอนของตนเอง และสิ่งที่ครูกู้ค้นพบด้วยตนเอง จำนวน 3 ครั้ง

ตอนที่ 3 สารสนเทศจากการตอบแบบสอบถามความคิดเห็นของ คีษานินเทศ์ ผู้บริหาร โรงเรียน เพื่อนครู แลนกรีชน ซึ่งเป็นผู้ที่มีส่วนได้เสีย (stakeholders) เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนของครู รวมทั้งสารสนเทศที่ได้จากการตรวจสอบความคิดความเชื่อและการปฏิบัติการจัดการเรียนการสอนของครู ในการประเมินตนเองของครู และผลการประเมินตนเองของครู เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน

ตอนที่ 4 สารสนเทศที่ได้จากการประชุม การสนทนา กับผู้มีส่วนได้เสีย (stakeholders) และการสัมภาษณ์ผู้ที่มีส่วนได้เสีย (stakeholders) แบบไม่เป็นทางการ

ตอนที่ 5 สารสนเทศเกี่ยวกับแนวคิดในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของตนเอง และผลที่เกิดจากการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของตนเอง

ตอนที่ 1 สรุป

1.1. การปรับปรุงเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของตน โดยพิจารณาจาก

1.1.1. รายการที่ต้องปรับปรุงแก้ไขในบันทึกพิเศษเพื่อเป็นสารสนเทศแก่ครู

จากการรวมข้อที่ต้องปรับปรุงหรือพัฒนาที่ได้จากการสังเกตการสอนของศึกษานิเทศก์ ผู้บริหาร โรงเรียน และเพื่อนครู ที่บันทึกไว้ในบันทึกพิเศษ (ข้อที่ซ้ำกันคิดเป็น 1 ข้อ) พบว่า ครั้งที่ 1 มีรายการที่ต้องปรับปรุง จำนวน...../40 ข้อ คิดเป็นร้อยละ.....

ซึ่งต้องปรับปรุงเกี่ยวกับ(ระบุรายละเอียด).....

ครั้งที่ 2 มีรายการที่ต้องปรับปรุง จำนวน...../40 ข้อ คิดเป็นร้อยละ.....ซึ่งปรับปรุงเกี่ยวกับ(ระบุรายละเอียด)

ครั้งที่ 3 มีรายการที่ต้องปรับปรุง จำนวน...../40 ข้อ คิดเป็นร้อยละ.....ซึ่งปรับปรุงเกี่ยวกับ(ระบุรายละเอียด)

จากสารสนเทศเกี่ยวกับรายการนิเทศพบว่า ส่วนที่ต้องปรับปรุงในการจัดการเรียนการสอนครั้งที่ 2 ลดลงเหลือไม่เกินร้อยละ 25   ○ลดลงเหลือมากกว่าร้อยละ 25
ส่วนที่ต้องปรับปรุงในการจัดการเรียนการสอนครั้งที่ 3 ลดลงเหลือไม่เกินร้อยละ 25   ○ลดลงเหลือมากกว่าร้อยละ 25

1.1.2. ประเมินตนเองในแบบประเมินตนเองของครูสำหรับพัฒนาการเรียนการสอน
คะแนนพัฒนาการระหว่าง ครั้งที่ 1 ,2 และ 3 โดย ใช้ สูตร การพัฒนาการ ของ ศิริชัย กาญจนวาลี (1989)
ครั้งที่ 1 และครั้งที่ 2 มีคะแนนพัฒนาการ .....ระดับ.....
ครั้งที่ 2 และครั้งที่ 3 มีคะแนนพัฒนาการ.....ระดับ.....
ครั้งที่ 1 และครั้งที่ 3 มีคะแนนพัฒนาการ.....ระดับ.....
สรุป การประเมินตนเองของครูสำหรับพัฒนาการเรียนการสอนในครั้งนี้ส่งผลการจัดการเรียนการสอนคือ.....

1.1.3. จากการสังเกตคุณลักษณะและการเรียนรู้ที่สอนในวิชา / กลุ่มประสบการณ์.....ชั้น.....
หลังจากการทดลองวิจัยโดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากการจัดการเรียนการสอนของคุณพบว่า นักเรียนส่วนมาก.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

1.1.4. บันทึกเพิ่มเติมอื่น ๆ .....
.....
.....
.....
.....
.....

1.2. วิเคราะห์อดีตใน การประเมินตนเองของครู

1.2.1. จาก การพิจารณา นิยม (Mode) หรือระดับที่มีความดีสูงสุด คิดเป็นร้อยละ เพื่อตัดสินตนเอง พบว่า

มโนคติในการประเมินตนเองสำหรับการเรียนการสอน ระดับ.....เกี่ยวกับ

การประเมินครั้งที่ 1 ความรักตน.....หลงตน.....ความซึ้งในตนหรือเกี่ยวข้องกับตน..... ความกลัวเกี่ยวข้องกับตน.....

การประเมินครั้งที่ 2 ความรักตน.....หลงตน.....ความซึ้งในตนหรือเกี่ยวข้องกับตน..... ความกลัวเกี่ยวข้องกับตน.....

การประเมินครั้งที่ 3 ความรักตน.....หลงตน.....ความซึ้งในตนหรือเกี่ยวข้องกับตน..... ความกลัวเกี่ยวข้องกับตน.....

1.2.2. วิเคราะห์ผลการประเมินตนเองในแบบประเมินตนเองสำหรับพัฒนาการเรียนการสอนเปรียบเทียบกับ การวิเคราะห์ผลการตอบแบบสอบถาม

ความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้เสีย (stakeholders) ได้แก่ คณาจารย์ ผู้บริหาร โรงเรียน เพื่อนครู และนักเรียน (เฉพาะระดับชั้น ป. 5 – ม.3)

โดยพิจารณาตามแนวคิดของ แอนโทนีโอนี (Antoniomi, 1996: 30) แล้วพบว่า มีลักษณะเป็นบุคคลที่

ครั้งที่ 1 หมายเหตุเด่น(Strengths) ต้องการพัฒนา (Improvement Needed) ซ่อนจุดเด่น (Hidden Strengths) ไม่คาดคิด (Unexpected Negative Feedback)

ครั้งที่ 2 หมายเหตุเด่น(Strengths) ต้องการพัฒนา (Improvement Needed) ซ่อนจุดเด่น (Hidden Strengths) ไม่คาดคิด (Unexpected Negative Feedback)

ครั้งที่ 3 หมายเหตุเด่น(Strengths) ต้องการพัฒนา (Improvement Needed) ซ่อนจุดเด่น (Hidden Strengths) ไม่คาดคิด (Unexpected Negative Feedback)

1.2.3. บันทึกเพิ่มเติม อื่น ๆ

.....
.....
.....
.....
.....
.....

รายการ	ครั้งที่ 1		ครั้งที่ 2		ครั้งที่ 3	
	ศน.	เพื่อนครู	ศน.	เพื่อนครู	ศน.	เพื่อนครู
	ศน.	ศน.	ศน.	ศน.	ศน.	ศน.
<p>3.การจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนของครู</p> <p>3.1. อธิบายให้นักเรียนรู้จักมุ่งหมายในการเรียนแต่ละเรื่อง หรือหน่วยการเรียนรู้</p> <p>3.2. มีการจัดการหรือกำหนดบทบาทหน้าที่นักเรียนโดยครูปฏิบัติพร้อมกับนักเรียนหรือให้นักเรียนเลือกปฏิบัติ</p> <p>3.3. สอนเนื้อหาได้ถูกต้องตามแผนการสอน</p> <p>3.4. สอนเนื้อหาจากง่ายไปยาก หรือจากสิ่งใกล้ตัวไปยังสิ่งไกลตัวนักเรียน และทันต่อเหตุการณ์</p> <p>3.5. จัดกิจกรรม ที่มีความเหมาะสม กับวัยของนักเรียน ให้นักเรียนนำประสบการณ์เดิมมาใช้</p> <p>เชื่อมโยงความรู้ใหม่</p> <p>3.6. ใช้เทคนิคการสอนต่าง ๆ ที่กระตุ้นให้นักเรียนได้ใช้ความคิด และสร้างความเข้าใจในสิ่งที่เรียนรู้</p> <p>3.7. จัดกิจกรรมให้นักเรียน ได้มีโอกาสปฏิบัติหรือได้เปลี่ยนบรรยากาศบ้าง</p> <p>3.8. จัดกิจกรรมให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการคิดอย่างอิสระและมีความสุข</p> <p>3.9. จัดกิจกรรมให้นักเรียนมีส่วนร่วมปฏิบัติกิจกรรมกับเพื่อนหรือมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นหรือสิ่งอื่นที่อยู่รอบตัวนักเรียน</p> <p>3.10. มีการใช้สภาพแวดล้อมเป็นสื่อหรือจัดกิจกรรมได้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมของนักเรียน</p>						

ตอนที่ 2 (ต่อ)

บันทึกสิ่งที่ได้เรียนรู้ ครั้งที่ 3

รายการ	ครั้งที่ 1		ครั้งที่ 2		ครั้งที่ 3	
	ตน.	เพื่อนครู	ตน.	ผบ. เพื่อนครู	ตน.	ผบ. เพื่อนครู
<p>3.11. ให้นักเรียนมีโอกาสสรุปสิ่งที่ตนเรียนรู้หรือสร้างองค์ความรู้ของตนเอง</p> <p>3.12. มีการสนับสนุนนักเรียนหรือให้นักเรียนได้ชื่นชมผลงานของตนเอง</p> <p>3.13. มีการให้กำลังใจหรือแรงเสริมนักเรียน</p> <p>3.14. ให้การดูแลเอาใจใส่นักเรียนอย่างทั่วถึง</p> <p>3.15. ดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้ การสอน และแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นระหว่าง การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การสอนได้สำเร็จ</p>						
<p>รวมจำนวนข้อที่ควรปรับปรุง</p> <p>4. มีการใช้สื่อหรืออุปกรณ์การสอนโดย</p> <p>4.1. เหมาะสมกับการเรียนรู้ของนักเรียน</p> <p>4.2. ให้นักเรียน ได้สัมผัสสื่อด้วยตนเอง</p> <p>4.3. สร้างความสนใจให้นักเรียนในเรื่อง ที่สอน</p> <p>4.4. สามารถนำไปสู่การเรียนรู้ของนักเรียนในเรื่อง ที่สอน</p> <p>4.5. ให้นักเรียนมีโอกาสได้หาหรือเลือกสื่อที่เรียนตามความสนใจของนักเรียน</p> <p>5. มีการใช้แหล่งเรียนรู้หรือภูมิปัญญาท้องถิ่น</p> <p>5.1. ใช้ได้ตรงหรือสอดคล้องกับเนื้อหาในแผนการสอน</p> <p>5.2. ให้นักเรียนทุกคนได้เรียนรู้จาก แหล่งเรียนรู้หรือภูมิปัญญาท้องถิ่น</p>						

บันทึกความคิดเห็นส่วนตน
โดยภาพรวม

รายการ	ครั้งที่ 1		ครั้งที่ 2		ครั้งที่ 3	
	ตน.	เพื่อนครู	ตน.	เพื่อนครู	ตน.	เพื่อนครู
5.3. เหมาะสมกับวัยของนักเรียน						
5.4. จัดได้สอดคล้องกับ สภาพชีวิตจริง ของนักเรียน						
5.5. ให้นักเรียนมีโอกาสได้สัมผัสและ เรียนรู้ด้วยตัวเอง						
6. การประเมินผลการจัดการเรียนการสอน						
6.1. มีการกำหนดเกณฑ์การประเมินไว้						
6.2. ใช้ข้อมูลจากการวัดหลาย ๆ วิธี ช่วยในการประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียน						
6.3. ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการประเมินการเรียนรู้ของตน						
6.4. มีการประเมินระหว่างเรียนและหลังเรียน หรือ ประเมินก่อนเรียนด้วยวิธีการที่ง่าย						
6.5. มีบันทึกผลการวัดและการประเมินนักเรียนทุกคนเป็นปัจจุบัน						
รวมจำนวนข้อที่ควรปรับปรุง						

จำนวนข้อที่ควรปรับปรุง / พัฒนา ทั้งหมด	ครั้งที่ 1		ครั้งที่ 2		ครั้งที่ 3	
	จำนวน	ข้อ คิดเป็นร้อยละ	จำนวน	ข้อ คิดเป็นร้อยละ	จำนวน	ข้อ คิดเป็นร้อยละ
ในบันทึกนิเทศของศึกษานิเทศก์	จำนวน	..... / 40 ข้อ คิดเป็นร้อยละ	จำนวน	..... / 40 ข้อ คิดเป็นร้อยละ	จำนวน	..... / 40 ข้อ คิดเป็นร้อยละ .....
	ข้อที่ควรปรับปรุง/พัฒนา	.....	ข้อที่ควรปรับปรุง/พัฒนา	.....	ข้อที่ควรปรับปรุง/พัฒนา	.....
ในบันทึกนิเทศของผู้บริหาร ร.ร.	จำนวน	..... / 40 ข้อ คิดเป็นร้อยละ	จำนวน	..... / 40 ข้อ คิดเป็นร้อยละ	จำนวน	..... / 40 ข้อ คิดเป็นร้อยละ .....
	ข้อที่ควรปรับปรุง/พัฒนา	.....	ข้อที่ควรปรับปรุง/พัฒนา	.....	ข้อที่ควรปรับปรุง/พัฒนา	.....
ในบันทึกนิเทศของเพื่อนครู	จำนวน	..... / 40 ข้อ คิดเป็นร้อยละ	จำนวน	..... / 40 ข้อ คิดเป็นร้อยละ	จำนวน	..... / 40 ข้อ คิดเป็นร้อยละ .....
	ข้อที่ควรปรับปรุง/พัฒนา	.....	ข้อที่ควรปรับปรุง/พัฒนา	.....	ข้อที่ควรปรับปรุง/พัฒนา	.....

สรุปข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
ของ ศน. ผบ.ร.ร. เพื่อนครู ครั้งที่ 1

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

สรุปข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
ของ ศน. ผบ.ร.ร. เพื่อนครู ครั้งที่ 2

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

สรุปข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
ของ ศน. ผบ.ร.ร. เพื่อนครู ครั้งที่ 3

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

ศูนย์วิทยทรัพยากร

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ส่วนนี้ได้เสีย (stakeholders) และการประเมินตนเองของครูสำหรับพัฒนาการเรียนการสอน

3.1. สารสนเทศจาก การตรวจสอบความคิดความเชื่อหรือการปฏิบัติงานการเรียนการสอน ของคน จาก การตอบแบบสอบถาม

ครั้งที่ 1										ครั้งที่ 2										ครั้งที่ 3															
รัก			หลง			ซึ้ง			กลัว			รัก			หลง			ซึ้ง			กลัว			รัก			หลง			ซึ้ง			กลัว		
ข้อ	ระดับ	ข้อ	ระดับ	ข้อ	ระดับ	ข้อ	ระดับ	ข้อ	ระดับ	ข้อ	ระดับ	ข้อ	ระดับ	ข้อ	ระดับ	ข้อ	ระดับ	ข้อ	ระดับ	ข้อ	ระดับ	ข้อ	ระดับ	ข้อ	ระดับ	ข้อ	ระดับ	ข้อ	ระดับ	ข้อ	ระดับ				
1		2		3		4		1		2		3		4		1		2		3		4		1		2		3		4					
5		6		7		8		5		6		7		8		5		6		7		8		5		6		7		8					
9		10		11		12		9		10		11		12		9		10		11		12		9		10		11		12					
13		14		15		16		13		14		15		16		13		14		15		16		13		14		15		16					
17		18		19		20		17		18		19		20		17		18		19		20		17		18		19		20					
21		22		23		24		21		22		23		24		21		22		23		24		21		22		23		24					
25		26		27		28		25		26		27		28		25		26		27		28		25		26		27		28					
29		30		31		32		29		30		31		32		29		30		31		32		29		30		31		32					
33		34		35		36		33		34		35		36		33		34		35		36		33		34		35		36					
37		38		39		40		37		38		39		40		37		38		39		40		37		38		39		40					

ครั้งที่ 1		ครั้งที่ 2		ครั้งที่ 3	
ความรัก	ฐานนิยมคือ.....ความดี..... คิดเป็นร้อยละ.....	ความรัก	ฐานนิยมคือ.....ความดี..... คิดเป็นร้อยละ.....	ความรัก	ฐานนิยมคือ.....ความดี..... คิดเป็นร้อยละ.....
ความหลง	ฐานนิยมคือ.....ความดี..... คิดเป็นร้อยละ.....	ความหลง	ฐานนิยมคือ.....ความดี..... คิดเป็นร้อยละ.....	ความหลง	ฐานนิยมคือ.....ความดี..... คิดเป็นร้อยละ.....
ความซึ้ง	ฐานนิยมคือ.....ความดี..... คิดเป็นร้อยละ.....	ความซึ้ง	ฐานนิยมคือ.....ความดี..... คิดเป็นร้อยละ.....	ความซึ้ง	ฐานนิยมคือ.....ความดี..... คิดเป็นร้อยละ.....
ความกลัว	ฐานนิยมคือ.....ความดี..... คิดเป็นร้อยละ.....	ความกลัว	ฐานนิยมคือ.....ความดี..... คิดเป็นร้อยละ.....	ความกลัว	ฐานนิยมคือ.....ความดี..... คิดเป็นร้อยละ.....

หมายเหตุ ความหมายของจตุค จากร้อยละความดี คือ 0 หมายถึง มีน้อยหรือไม่มี/ 1 หมายถึง มีน้อย/ 2 หมายถึง มีปานกลาง/ 3 หมายถึง มีค่อนข้างมาก/ 81-100 หมายถึง มีมาก

3.2. บันทึกความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้เสีย (stakeholders) และบันทึกการประเมินตนเองของครู

คำชี้แจง โปรดบันทึกระดับความคิดเห็นของศึกษานิเทศก์ ผู้บริหาร โรงเรียน เพื่อนครู และนักเรียนชั้น ป.5 - ม.3 ซึ่งเป็นผู้มีส่วนได้เสีย (stakeholders)

ต่อการจัดการเรียนการสอนของครู และผลการประเมินตนเองของครู ลงในตารางตามข้อต่อไปนี้

ข้อที่	ครั้งที่ 1					ครั้งที่ 2					ครั้งที่ 3						
	ศน.	ผบ.ร.ร.	เพื่อนครู	นักเรียน	ตนเอง	ข้อที่	ศน.	ผบ.ร.ร.	เพื่อนครู	นักเรียน	ตนเอง	ข้อที่	ศน.	ผบ.ร.ร.	เพื่อนครู	นักเรียน	ตนเอง
1						1						1					
2						2						2					
3						3						3					
4						4						4					
5						5						5					
6						6						6					
7						7						7					
8						8						8					
9						9						9					
10						10						10					
11						11						11					
12						12						12					
13						13						13					
14						14						14					
15						15						15					

ตอนที่ 3.2. (ต่อ)

ครั้งที่ 1							ครั้งที่ 2							ครั้งที่ 3						
ข้อที่	ศน.	ศบ.ร.ร.	เพื่อนครู	นักเรียน	ตนเอง	ข้อที่	ศน.	ศบ.ร.ร.	เพื่อนครู	นักเรียน	ตนเอง	ข้อที่	ศน.	ศบ.ร.ร.	เพื่อนครู	นักเรียน	ตนเอง			
16						16						16								
17						17						17								
18						18						18								
19						19						19								
20						20						20								
21						21						21								
22						22						22								
23						23						23								
24						24						24								
25						25						25								
26						26						26								
27						27						27								
28						28						28								
29						29						29								
30						30						30								
31						31						31								
32						32						32								
33						33						33								
34						34						34								
35						35						35								

ตอนที่ 3.2 (ต่อ)

ครั้งที่ 1										ครั้งที่ 2					ครั้งที่ 3				
ข้อที่	ศน.	ศบ.ร.ร.	เพื่อนครู	นักเรียน	ตนเอง	ข้อที่	ศน.	ศบ.ร.ร.	เพื่อนครู	นักเรียน	ตนเอง	ข้อที่	ศน.	ศบ.ร.ร.	เพื่อนครู	นักเรียน	ตนเอง		
36						36						36							
37						37						37							
38						38						38							
39						39						39							
40						40						40							
41						41						41							
42						42						42							
43						43						43							
44						44						44							
45						45						45							
รวม						รวม						รวม							
รวมข้อ	45	45	45	35	45	รวมข้อ	45	45	45	35	45	รวมข้อ	45	45	45	35	45		

ครั้งที่ 1

ครั้งที่ 2

ครั้งที่ 3

คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มครู..... (GT)	คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มครู..... (GT)	คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มครู..... (GT)
คะแนนตนเอง..... (T)	คะแนนตนเอง..... (T)	คะแนนตนเอง..... (T)
คะแนนเฉลี่ยของผู้มีส่วนได้เสีย..... (SH)	คะแนนเฉลี่ยของผู้มีส่วนได้เสีย..... (SH)	คะแนนเฉลี่ยของผู้มีส่วนได้เสีย..... (SH)
สรุป.....	สรุป.....	สรุป.....

หมายเหตุ หมายเหตุ จุดเด่นเมื่อ T, SH > GT ช่อนจุดเด่นเมื่อ T < GT < SH ต้องการพัฒนา เมื่อ T, SH < GT ไม่คาดคิดว่าจะได้ข้อมูลย้อนกลับ ทางลบเมื่อ SH < GT < T

ความคิดเห็น
 เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน
 เพื่อเป็นสารสนเทศ
 ในการประเมินตนเองของครู
 สำหรับพัฒนาการเรียนการสอน
 ครั้งที่....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.2546

ของ

อาจารย์.....

ปฏิบัติการสอนชั้น.....

วิชา/กลุ่มประสบการณ์.....

เรื่อง.....

ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบสอบถามความคิดเห็นของ ศึกษานิเทศก์ ผู้บริหารโรงเรียน และเพื่อนครู เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนเพื่อเป็นสารสนเทศในการประเมินตนเองของครู สำหรับพัฒนาการเรียนการสอน ฉบับนี้ ประกอบด้วยข้อคำถามที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานด้านการสอนของครูที่ท่านสังเกตการสอน โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ท่านซึ่งเป็นบุคคลที่ครูผู้สอนให้ความ ศรัทธาและไว้วางใจ เป็นผู้ให้ความคิดเห็นเพื่อเป็นข้อมูลหรือสารสนเทศไปพิจารณาประกอบการ ประเมินความสามารถในการจัดการเรียนการสอนตลอดจนการควบคุมอารมณ์ของคน ในขณะที่ปฏิบัติกิจกรรมการเรียนการสอนให้แก่แก่นักเรียน หลังจากที่ท่านสังเกตการสอนของครูผู้สอนแล้ว การบันทึกแบบสอบถามฉบับนี้ควรบันทึกเมื่อท่านได้สังเกตสอนของครูจนครบขั้นตอนของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแต่ละเรื่อง หรือแต่ละหน่วยในแผนการสอนของครู ทั้งนี้ จึงขอให้ท่านบันทึกตามความเป็นจริงหรือตามสภาพจริงเพราะครูและผู้วิจัยจะนำข้อมูลหรือสารสนเทศที่มีคุณค่าในฉบับนี้ไปใช้ประโยชน์ในการพิจารณาปรับปรุงหรือพัฒนาคนและงานวิจัยต่อไป อนึ่งความคิดของท่านใน ครั้งนี้ ผู้วิจัยจะถือเป็นความลับที่สุด โดยผู้วิจัยจะขอเพียงข้อมูลการตอบมาวิเคราะห์ทางสถิติ จากนั้นจึงนำสารสนเทศที่ได้ไปใช้ในการพัฒนาระบบการประเมินตนเองของครูสำหรับพัฒนาการเรียนการสอนต่อไป

แบบสอบถามฉบับนี้ มีทั้งหมด 2 ตอน

ตอนที่ 1 เป็นรายการคำถาม 45 ข้อ ประกอบด้วย การเตรียมการจัดการเรียนการสอน 15 ข้อ (ข้อ 1 – 15) การจัดการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ (Child Centered) 30 ข้อ (ข้อ 16 – 45) เพื่อให้ท่านพิจารณาระดับคุณลักษณะหรือการปฏิบัติของครูผู้สอน

ตอนที่ 2 เป็นการบันทึกความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอน ที่ควรปรับปรุงหรือพัฒนาต่อไป

การตอบแบบสอบถาม

โปรดทำเครื่องหมาย $\surd$ ลงในช่องที่ตรงกับคุณลักษณะหรือการปฏิบัติของครูผู้สอนในช่องหมายเลข 1 ถึง 5 โดยมีความหมายดังนี้

ช่องหมายเลข 5 หมายถึง มีคุณลักษณะดีที่สุดหรือมีการปฏิบัติมากที่สุด

ช่องหมายเลข 4 หมายถึง มีคุณลักษณะดีหรือมีการปฏิบัติมาก

ช่องหมายเลข 3 หมายถึง มีคุณลักษณะพอใช้หรือมีการปฏิบัติปานกลาง

ช่องหมายเลข 2 หมายถึง มีคุณลักษณะที่ต้องปรับปรุงมากหรือมีการปฏิบัติน้อย

ช่องหมายเลข 1 หมายถึง มีคุณลักษณะที่ต้องปรับปรุงมากที่สุดหรือมีการปฏิบัติน้อยที่สุด

ตอนที่ 1 ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะและการปฏิบัติงานการเรียนการสอน

ข้อที่	คุณลักษณะ / การปฏิบัติ	ระดับการพิจารณา				
		5	4	3	2	1
1.	รู้สภาพทางบ้านของนักเรียน ที่สนับสนุนการเรียนรู้ของนักเรียน					
2.	รู้ความสามารถพิเศษของนักเรียน					
3.	รู้ข้อบกพร่องที่นักเรียนต้องปรับปรุง หรือ พัฒนา					
4.	รู้ความสนใจหรือความถนัดของนักเรียน ในการปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้					
5.	รู้สุขภาพของนักเรียนที่ส่งผลต่อการเรียนรู้					
6.	มีความรู้เกี่ยวกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ในเรื่องที่สอนครั้งนี้					
7.	มีความรู้ในเนื้อหาในเรื่องที่สอนครั้งนี้					
8.	มีเทคนิควิธีสอนหรือวิธีการถ่ายทอดความรู้					
9.	มีความรู้ในการใช้สื่อ วัสดุ อุปกรณ์ หรือแหล่งเรียนรู้ที่ช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้					
10.	รู้วิธีวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียน					
11.	เขียนวัตถุประสงค์การจัดการเรียนการสอน ไว้ชัดเจนและระบุถึงคุณค่าหรือประโยชน์ที่มีต่อนักเรียน ทั้งสอดคล้องกับหลักสูตร					
12.	ระบุเนื้อหาการเรียนรู้ในแผนการสอนได้สอดคล้องกับหลักสูตรและสภาพแวดล้อมของนักเรียน					
13.	ระบุวิธีสอนหรือขั้นตอนในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การออกแบบงานออกแบบกลุ่มนักเรียนไว้ในแผนการสอน ได้อย่างเหมาะสมกับความสามารถของนักเรียน					
14.	เตรียมสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ หรือ แหล่งเรียนรู้ ให้มีสภาพพร้อมและเพียงพอที่จะใช้จัดกิจกรรมการเรียนการสอน					
15.	เตรียมเครื่องมือ หรือวิธีการวัดผล การเรียนรู้ ได้สอดคล้องกับเรื่องที่สอนและเหมาะสมกับนักเรียน					
16.	สนทนาซักถามนักเรียนเพื่อดึงความสนใจให้นักเรียนเกิดความพร้อมที่จะเรียน					
17.	อธิบายให้นักเรียนได้ทราบวัตถุประสงค์การเรียนการสอนในเรื่องที่เรียน					

ข้อที่	คุณลักษณะ / การปฏิบัติ	ระดับการพิจารณา				
		5	4	3	2	1
18.	อธิบายให้นักเรียนได้ทราบบทบาทหน้าที่ของคนหรือให้นักเรียนเลือกปฏิบัติในกิจกรรมการเรียนรู้ในเรื่องที่สอน					
19.	ให้นักเรียนตรวจสอบวัสดุ อุปกรณ์การเรียนรู้ของคน ให้มีสภาพพร้อมที่จะเรียน					
20.	ทบทวนความรู้พื้นฐานของนักเรียนหรือนำเข้าสู่บทเรียน โดยใช้สถานการณ์ที่เป็นปัจจุบันหรือใกล้ตัวนักเรียน					
21.	สามารถสื่อสารหรือถ่ายทอดความรู้ในเนื้อหาวิชาที่สอนให้แก่ นักเรียนได้อย่างชัดเจน					
22.	สอนเนื้อหาได้ถูกต้องตามที่ระบุไว้ในแผนการสอน					
23.	ใช้วิธีการสอนที่ทำให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องที่เรียนได้ตามแผนการสอน					
24.	มีเทคนิคการสอนที่สามารถกระตุ้นให้นักเรียนคิด ปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ และสร้างความเข้าใจในสิ่งที่เรียนรู้					
25.	จัดกิจกรรม ที่มีความเหมาะสม กับความสามารถของนักเรียน					
26.	สนใจเอาใจใส่ให้นักเรียนให้ได้รับการเรียนรู้ หรือตอบข้อซักถามของนักเรียนได้อย่างทั่วถึง					
27.	มีความอดทนอดกลั้น และเพียรพยายามทำให้เด็กเกิดการเรียนรู้ในเรื่องที่สอน					
28.	สามารถควบคุมตนเองไม่ให้เกิดอารมณ์หรือกิริยาอาการที่ทำให้นักเรียนหวาดกลัวเมื่อนักเรียนทำงานผิดพลาด หรือบกพร่อง					
29.	แก้ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนหรือดำเนินการสอนได้อย่างต่อเนื่องจนครบขั้นตอนของวิธีสอนที่ใช้					
30.	ให้กำลังใจและเปิดโอกาสให้นักเรียน ได้ชื่นชมผลงานของตนเองและเพื่อน					

-3-

ข้อที่	คุณลักษณะ / การปฏิบัติ	ระดับการพิจารณา				
		5	4	3	2	1
31.	มีการจัดกิจกรรมให้นักเรียนนำประสบการณ์เดิมมาใช้เพื่อเชื่อมโยงสู่ความรู้ใหม่					
32.	ให้นักเรียนได้เรียนรู้ในเรื่องที่เรียนจากการปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ของคุณ					
33.	ให้นักเรียนได้คิดหรือแสดงความคิดเห็นในเรื่องที่เรียนร่วมกับเพื่อนอย่างอิสระและมีความสุข					
34.	ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติกิจกรรมหรือมีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อน กับผู้อื่น หรือสิ่งอื่นที่อยู่รอบตัวนักเรียน					
35.	ให้นักเรียนมีโอกาสสรุปสิ่งที่ตนเรียนรู้หรือสร้างองค์ความรู้ของตนเอง					
36.	ใช้สื่อการเรียนการสอนหรือแหล่งเรียนรู้ได้ถูกต้อง สอดคล้องกับเนื้อหาหรือเรื่องที่สอนในแผนการสอน					
37.	สร้างความเข้าใจหรืออธิบายเกี่ยวกับการใช้ การบำรุงรักษาสื่อหรือแหล่งเรียนรู้ให้นักเรียนได้เรียนรู้ก่อนการใช้สื่อหรือแหล่งเรียนรู้					
38.	ให้นักเรียนได้สัมผัสสื่อการเรียนการสอนด้วยตนเองหรือได้เรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้หรือภูมิปัญญาท้องถิ่น					
39.	ให้นักเรียนมีโอกาสได้ร่วมคิด ช่วยจัดหา ช่วยเลือกสื่อการเรียนหรือแหล่งเรียนรู้ตามความสนใจของนักเรียน					
40.	ดูแลเอาใจใส่และคอยให้ความช่วยเหลือให้นักเรียนในการใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ให้ถูกต้องอย่างใกล้ชิด					
41.	มีการกำหนดเกณฑ์การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ไว้ชัดเจน					
42.	ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการประเมินการเรียนรู้ของคุณ					
43.	มีการประเมินผลการเรียนรู้ระหว่างเรียนและหลังเรียน หรือประเมินก่อนเรียนด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น สังเกต หรือซักถาม หรือให้เขียนบันทึก หรือให้ตอบแบบสอบถาม หรือทำแบบทดสอบ					
44.	มีการใช้ข้อมูลจากการวัดหลาย ๆ วิธี ช่วยในการประเมินผลการเรียนของนักเรียน					
45.	ทำการบันทึกผลการวัดและการประเมินนักเรียนทุกคนเป็นปัจจุบัน					

แบบสอบถามเกี่ยวกับ ความคิด ความเชื่อ หรือการปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนของครู ในการ
ประเมินตนเองของครูเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน

ครั้งที่.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ของ

อาจารย์ผู้ปฏิบัติการสอน.....

ชั้น.....

วิชา / กลุ่มประสบการณ์.....

คำชี้แจง แบบสอบถามฉบับนี้ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับ ความคิด ความเชื่อ หรือการปฏิบัติ
เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนของท่าน ซึ่งท่านจะได้นำผลการตอบนี้ไปพิจารณาตรวจสอบ
ตัวท่านเอง เพื่อความถูกต้องของผลการตอบ จึงขอให้ท่านตอบตามความคิด ความเชื่อ หรือ
การปฏิบัติที่เป็นจริงของท่าน เพราะท่านจะได้ใช้ประโยชน์จากการตอบในครั้งนี้

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย O ล้อมรอบ X บนกราฟเส้นตรง ที่มีคำตอบตรงกับความคิด ความเชื่อ หรือการปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของท่าน ในแต่ละข้อ

1. ทุกครั้งที่มีการวางแผนการสอน ท่านคิดว่าควรคำนึงถึงสิ่งใด

x	x	x	x	x
การทำผลงานทางวิชาการของคนที่ง่าย ๆ	การทำผลงานทางวิชาการของคนที่ต้องมีผลงานของนักเรียนด้วย	การพัฒนาให้นักเรียนเพื่อให้ได้ผลงานทางวิชาการของคน	การพัฒนาให้นักเรียนซึ่งอาจเป็นผลงานทางวิชาการของคนได้	การพัฒนาให้นักเรียนโดยไม่ได้มุ่งหวังผลงานทางวิชาการของคน

2. ท่านมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการเก็บรวบรวมข้อมูลพื้นฐานของนักเรียนอย่างไรบ้าง

x	x	x	x	x
ครูช่วยรู้จักนักเรียนของตนที่มีข้อมูลมากกว่าในระเบียบสะสม	ครูช่วยรู้จักนักเรียนของตนดี จึงไม่จำเป็นต้องเก็บอีก	ควรรวบรวมไว้เพื่อหยิบใช้ได้ทุกคน	ควรรวบรวมไว้ครูอาจจำคลาดเคลื่อนได้	ควรรวบรวมไว้ให้เป็นปัจจุบัน ข้อมูลที่มีอยู่อาจเปลี่ยนไป

3. ท่านคิดว่าข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับการเรียนรู้ของนักเรียนที่ท่านรวบรวมไว้ เป็นอย่างไรบ้าง หากจะนำไปใช้ในการวางแผนการสอน

x	x	x	x	x
ข้อมูลยังไม่ดีพอที่จะนำไปใช้วางแผนได้	ข้อมูลส่วนมากยังไม่สมบูรณ์ จึงใช้ไม่ได้	มีข้อมูลดี บางประเด็นจึงใช้ได้บ้าง	มีข้อมูลค่อนข้างดี ได้ใช้เสมอ	มีข้อมูลที่เป็นปัจจุบัน จึงใช้เสมอ

4. ท่านมีความมั่นใจในความรู้ของท่านที่จะนำไปใช้สอนนักเรียนให้มีคุณภาพได้มากน้อยเพียงใด

x	x	x	x	x
เกือบจะไม่มี	มีน้อย	มีพอสมควร	มีค่อนข้างมาก	มีมาก

5. ท่านมีความคิดเห็นต่อการทำแผนการสอน อย่างไร

x	x	x	x	x	✓
ต้องได้ชิ้นงานของนักเรียนที่คิดใช้เป็นผลงานทางวิชาการของตนทุกแผน	ต้องได้ชิ้นงานของนักเรียนให้มากที่สุดเพื่อคัดไว้เป็นผลงานทางวิชาการ	มุ่งให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้คู่กับการทำผลงานทางวิชาการของตน	มุ่งให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ ซึ่งอาจเกิดการเรียนรู้มากกว่าการทำผลงานทางวิชาการ ผลงานของตนเอง	ต้องมุ่งให้นักเรียน	
					ได้บ้าง

6. ท่านคิดว่าการจัดทำแผนการสอนหรือปรับแผนการสอนให้ เป็นปัจจุบันมีความจำเป็นต่อการสอนของท่านอย่างไร

x	x	x	x	x
ไม่จำเป็น	ไม่จำเป็น	จำเป็นต้องทำ	จำเป็นมากเพราะ	จำเป็นอย่างยิ่ง
อย่างยิ่งเพราะ	เพราะท่านมี	เพราะเป็นหน้าที่	ประสบการณ์	เพราะประสบการณ์
ความสามารถ	ประสบการณ์	ของครู	ของท่านอาจมี	ของท่านอาจไม่ทันต่อ
ในการสอนมี	ในการสอน		ไม่เพียงพอสอน	เหตุการณ์ปัจจุบัน
มากอยู่แล้ว	มากพอแล้ว			

7. ถ้าท่านได้รับมอบหมายให้ไปนำเสนอเกี่ยวกับวิธีการจัดการเรียนการสอนของท่าน ในการประชุมอบรมครู ท่านจะทำอย่างไร

x	x	x	x	x
ปฏิเสธเพราะ	ปฏิเสธเพราะ	ปฏิเสธเพราะ	ไม่ปฏิเสธ	ไม่ปฏิเสธเพราะ
คิดว่าตนเอง	คิดว่าตนเอง	คิดว่ามีคนอื่น	เพราะตน	คงเป็นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้
ยังสอนไม่ดี	ยังมีข้อบกพร่อง	สอนคิดว่าตน	อาจสอนดี	เปลี่ยนเรียนรู้อย่าง
	ในการสอนมาก	มาก	บางเรื่อง	การสอนกัน

8. ท่านมีความคิดอย่างไร หากได้รับมอบหมายให้ไปสอนวิชาที่ท่านสอนประจำแก่นักเรียนห้องอื่น โดยไม่ทราบล่วงหน้า

x	x	x	x	x
สอนไม่ได้เพราะ	สอนคงไม่ได้เพราะ	คงสอนได้แต่อาจ	คงสอนได้หากได้	สอนได้โดยต้อง
คงต้องใช้ความรู้	เพราะต้องเตรียม	แต่อาจไม่ดี คงมี	หากได้ทราบพื้นฐาน	ต้องทบทวน พื้นฐาน
มากกว่าที่	การสอนให้ดีกว่า	ปัญหาเพราะไม่ได้	ของนักเรียนก่อน	ความรู้ของนักเรียน
เคยสอน		เตรียมตัวก่อน		ก่อนสอน

9. ท่านมีความคิดเห็นต่อการทำแผนการสอนอย่างไร

x	x	x	x	x
เป็นภาระมาก	เป็นภาระที่ต้องทำ	ต้องทำตามหน้าที่	เป็นภาระที่สำคัญ	มีความสำคัญต่อ
ไม่จำเป็นต้อง	ส่งตรวจ	ของครู	ต้องทำให้ดี	การสอนมาก
ทำให้ใครตรวจ				ต้องทำให้ดี

10. ท่านคิดว่าการเตรียมตัวนักเรียนก่อนสอนมีความจำเป็นต่อการจัดการเรียนการสอนของท่านเพียงใด

x	x	x	x	x
ไม่จำเป็นต้องเตรียม	ไม่จำเป็น ต้องเตรียม	ต้องเตรียมบ้าง	จำเป็นเพราะแม่จะ	จำเป็นอย่างยิ่งแม่จะ
อย่างยิ่งเพราะท่าน	เพราะรู้จักนักเรียน	เพื่อนนักเรียน จะ	ถ้านักเรียน	สอนเก่ง แต่ต้องขึ้น
สอนคืออยู่แล้ว	แต่ละคนดี	ได้มีความพร้อม	ไม่พร้อมย่อม	อยู่กับความพร้อม
			เรียนได้ไม่ดี	ของนักเรียน

11. ถ้าท่านได้รับคัดเลือกให้ไปเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการสอนท่านมีความคิดอย่างไร

x	x	x	x	x
ท่านมีความรู้ความ	ท่านสอนยังไม่ดี	ท่านคงสอนบกพร่อง	คงเป็นการอบรม	คงเป็นการอบรมครู
สามารถน้อยจึงถูก	จึงถูกคัดไปอบรม	บางอย่าง	เพิ่มเติมให้แก่ครู	ในวิชาที่สอนตาม
คัดไปอบรม			ในวิชามีสอน	ปกติ

12. เมื่อมีผู้มาศึกษาดูงานที่โรงเรียน ขอเชิญดูแผนการสอนของท่านท่านจะอย่างไร

x	x	x	x	x
ปฏิเสธเพราะ	พยายามบ่ายเบี่ยง	ให้ดูแต่ไม่เต็มใจเพราะ	ให้ดูพร้อมทั้งขอ	ให้ดูเพราะคิดว่า
ไม่มั่นใจว่า	เพราะไม่มั่นใจว่า	เกรงว่าจะเขียนไม่ดี	ทั้งขอข้อเสนอแนะ	คิดว่าอาจมีส่วนดี
จะเขียนได้ดี	จะเขียนได้ ถูกต้อง	หรือไม่ถูกต้อง	เพิ่มเติม	

13. ก่อนทำการสอนท่านสนใจเตรียมความพร้อมให้นักเรียนกลุ่มใด

x	x	x	x	x
น.ร.กลุ่มเก่งหรือ	กลุ่ม น.ร.ที่มี	น.ร.ทุกคนหาก	น.ร.ทุกคนโดยไม่มี	น.ร.ทุกคนโดย
กลุ่มที่ท่านทำวิจัย	ความสนใจ	มีเวลา	เงื่อนใจ	เฉพาะอย่างยิ่ง
ในชั้นเรียน เท่านั้น	และตั้งใจเรียน			คนที่มีปัญหา

14. ท่านได้เตรียมตัวนักเรียนให้เกิดความพร้อมก่อนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้นักเรียนมากขึ้นเพียงใด

x	x	x	x	x
ไม่เคยเตรียมเพราะ	แทบจะไม่มี	การเตรียม	เตรียมเกือบทุกครั้ง	เตรียมทุกครั้งเพราะ
สามารถสอนได้ดี	เพราะมีเทคนิคการสอน	บางครั้งก็เห็น	เพื่อช่วยให้	ช่วยทำให้การสอน
อยู่แล้ว	ที่ดีอยู่แล้ว	ว่าจำเป็น	การสอนบรรลุผล	บรรลุตามเป้าหมาย

15. แผนการสอนที่ท่านทำส่วนมากเป็นอย่างไร

x	x	x	x	x
ไม่คิดวางแผน	ยังไม่ดีถึงแม้	มีข้อบกพร่องต้อง	มีการปรับบ้าง	แม้ปรับตาม
การสอนที่มีขาด	ปรับแล้วก็ตาม	ต้องปรับปรุง	เล็กน้อยแต่ก็	เหตุการณ์บ้าง
ดีกว่ามาก		อยู่เสมอ	คู่มือขึ้น	แต่ก็ดี

16. ท่านขาดความมั่นใจในการเตรียมการสอนของท่านบ่อยหรือไม่

x	x	x	x	x
บ่อยมาก	บ่อย	บางครั้ง	น้อยครั้ง	ไม่มี

17. ท่านคิดว่าครูควรจัดเวลาให้นักเรียน ได้เรียนรู้กับผู้อื่นหรือค้นคว้าด้วยตนเอง อย่างไร

x	x	x	x	x
เรียนกับครูน้อยกว่า	เรียนกับครูเท่ากับ	เรียนกับครูมากกว่า	เรียนกับครูมากกว่า	เรียนกับครูมากกว่า
เพื่อน / ผู้อื่น และ	เพื่อน / ผู้อื่น และ	มากกว่าเพื่อน / ผู้อื่น	เพื่อน / ผู้อื่น และ	เพื่อน / ผู้อื่น และ
ค้นคว้าเองโดยลำพัง	ค้นคว้าเองโดยลำพัง	แต่ค้นคว้าเอง โดย	ค้นคว้าเอง โดย	ค้นคว้าเอง โดยครู
ให้มากที่สุด	ให้มากที่สุด	มากที่สุด	ลำพังเป็นบางครั้ง	คอยให้ คำปรึกษา

18. ท่านมีความมั่นใจในการจัดการเรียนการสอนเนื้อหาให้แก่ นักเรียนของท่านมากน้อยเพียงใด

x	x	x	x	x
มั่นใจมากว่า สอนดี	มั่นใจว่าสอนดี	มั่นใจว่าสอนได้ดี	แม้มั่นใจแต่ ก็ต้อง	แม้มั่นใจแต่ก็ต้องปรับ
ที่สุดจึงไม่ต้องปรับ	ข้อเสนอแนะที่ได้	หากมีข้อเสนอแนะ	ก็ต้องปรับ ตามข้อ	ก็ต้องปรับอยู่เสมอเพื่อ
ตามข้อเสนอแนะ	ขอพิจารณาก่อน	อาจปรับอีก	เสนอแนะจาก	ให้ถูกต้องทันเหตุการณ์
ของใคร			หลายฝ่ายที่ตรงกัน	

19. หากท่านได้รับการติดต่อให้ทดลองจัดการเรียนการสอนโดยใช้เทคนิคการสอนใหม่ ๆ ท่านจะทำอย่างไร

x	x	x	x	x
ปฏิเสธทันทีเพราะ	ปฏิเสธเพราะ	ขอคิดดูก่อนเพราะ	ตกลงแต่ต้องศึกษา	ตกลงเพราะจะได้พัฒนา
ทำไม่ได้แน่นอน	คิดว่าทำไม่ได้	ยังไม่แน่ใจ	วิธีการให้เข้าใจก่อน	การสอนของตน

20. ถ้าในห้องเรียนของท่านมีนักเรียนที่มีความสามารถหลากหลาย ท่านคิดอย่างไร

x	x	x	x	x
คงมีปัญหาในการจัด	คงจัดกิจกรรมการ-	อาจมีปัญหาในการ	คงจัดการเรียน	คงจัดการเรียน
การเรียนการสอน	เรียนการสอนโดยใช้	จัดการเรียนการสอน	การสอนได้	การสอนได้
โดยใช้กระบวนการ-	กระบวนการกลุ่ม	โดยใช้กระบวนการ-	ไม่ยาก	หลากหลายวิธี
การกลุ่มมาก	ได้ไม่ดี	การกลุ่ม		

21. ถ้าโรงเรียนให้ครูเตรียมการสอนคนละ 1 เรื่อง เพื่อนำเสนอให้ผู้ที่มาศึกษาดูงาน ท่านจะอย่างไร

x	x	x	x	x
สอนเรื่องที่ยาก	สอนเรื่องที่ยาก ๆ	สอนเรื่องที่ยาก	สอนตามปกติ	สอนตามปกติ
ง่าย ให้แก่นักเรียน	ให้แก่นักเรียนที่	นักเรียนส่วนมาก	กับนักเรียนทุกคน	กับนักเรียนทุกคน
ให้แก่นักเรียนที่	เรียนเก่งและ	ปฏิบัติกิจกรรมได้	โดยเตรียมการสอน	ซึ่งอาจมีผลงาน
เรียนเก่งเพื่อมี	ค่อนข้างเก่ง	เพื่อให้ได้ผลงาน	ให้พิเศษขึ้นเพื่อให้มี	ดีหรือไม่ดี
ผลงานที่ดีทุกชิ้น	เพื่อมีผลงาน	ที่ค่อนข้างดี	ผลงานที่หลากหลาย	
	ส่วนมากดี			

22. ท่านได้พูดถึงผลงานของนักเรียนที่ท่านสอนอย่างไรบ้าง

x	x	x	x	x
ทุกคนมีผลงาน	ส่วนมากมีผลงาน	คงมีผลงานดี	มีทั้งผลงานที่ดีกว่า	มีผลงานของนักเรียน
ดีกว่านักเรียน	ดีกว่านักเรียนที่	พอ ๆ กับนักเรียน	และดีกว่านักเรียน	บางคนที่ยังต้องช่วย
ที่เรียนกับครู	เรียนกับครู	ที่เรียนกับครู	ที่เรียนกับครูคนอื่น	แนะนำให้ปรับปรุง
คนอื่น	คนอื่น	คนอื่น		

23. เมื่อท่านใช้สื่อการสอนเพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ นักเรียนไม่มีการซักถาม ท่านคิดอย่างไร

x	x	x	x	x
ท่านคงใช้สื่อไม่เป็น	สื่อที่ใช้คงไม่เหมาะสม	สื่อที่ใช้คงทำให้	สื่อที่ใช้อาจดี	สื่อที่ใช้คงน่าสนใจ
น.ร. จึงไม่สนใจ	กับวิทยากร	น.ร. สับสน	นักเรียนเข้าใจ	ให้ความรู้ได้ชัดเจน

24. ระหว่างดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอน หากนักเรียนมีความสงสัย ไม่เข้าใจในเรื่องที่สอน หรืออาจเกิดปัญหาในการสอนท่านจะอย่างไร

x	x	x	x	x
หยุดสอนเพราะ	เปลี่ยนวิชา / เรื่อง	คงหยุดสอนและ	สอนเรื่องเดิมโดย	ต้องทบทวนเรื่องที่
คงสอนต่อหรือ	เพราะคงสอน	ทบทวนกิจกรรม	ปรับกิจกรรมใหม่	สอนไปแล้ว อีกครั้ง
แก้ปัญหาเองไม่ได้	เรื่องเดิมต่อไม่ได้	ในแผนการสอนใหม่		เพื่อให้ น.ร. เข้าใจ

25. ท่านคิดว่าครูควรจัดกิจกรรมให้นักเรียนมีวิธีการเรียนรู้ได้อย่างไร

x	x	x	x	x
เรียนรู้ด้วยตนเอง	เรียนรู้กับเพื่อน /	เรียนรู้กับเพื่อน /	เรียนรู้ด้วยตนเอง /	เรียนรู้ด้วยตนเอง /
ตามลำพังให้มากที่สุด	ผู้อื่นให้มากที่สุด	ผู้อื่น / รวมทั้ง	เพื่อน / ผู้รู้ และ	เพื่อน / ผู้รู้ และครู
		มีเอกสารให้ศึกษา	ครูคอยให้คำปรึกษา	คอย ให้คำปรึกษา
		ด้วยตนเองให้มากที่สุด	เมื่อมีปัญหา	อย่างใกล้ชิด

26. ท่านคิดว่าเทคนิคการสอนของท่านทุกวันนี้เป็นอย่างไร

x	x	x	x	x
ดีกว่าครูทุกคน ในโรงเรียนมาก	ดีกว่าครูเกือบ ทุกคนใน โรงเรียน	ดีพอ ๆ กับครู คนอื่นใน โรงเรียน	บางครั้งก็ปรับ ตามครูคนอื่นที่ มีเทคนิคดี ๆ	ต้องปรับให้ทัน ต่อสภาพปัจจุบัน เหมือนครูคนอื่น

27. การที่ครูต้องสอนให้นักเรียนสรุปการเรียนรู้ของตนเองนั้น ท่านสอนอย่างไร

x	x	x	x	x
สอนไม่ได้ต้อง เตรียมสรุปไว้ ให้ทุกครั้ง	สอนไม่ได้ ต้อง ช่วย สรุปให้ เกือบทุกครั้ง	สอนได้บ้างแต่ ต้องช่วยกันสรุป กับนักเรียน	สอนได้และช่วย นำสรุปนำเล็กน้อย ก่อนให้สรุปเอง	สอนให้ น.ร. สรุป เองได้

28. ในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ครูต้องฝึกให้นักเรียนสรุปการเรียนรู้ของตนเองได้
ท่านคิดอย่างไร

x	x	x	x	x
ไม่สามารถ ฝึกได้แน่นอน	เป็นสิ่งที่ยากสำหรับ ครูที่ต้องฝึก น.ร.	คงฝึกได้บางครั้ง แต่อาจไม่คึก ง่าย	คงฝึกได้ ในเรื่องที่ ไม่สลับซับซ้อน	คงฝึกได้โดยใช้วิธีการ ที่หลากหลาย

29. ท่านมีความมุ่งหวังต่อการให้นักเรียนทำชิ้นงานที่เรียนอย่างไร

x	x	x	x	x
ใช้ประกอบการทำ ผลงานทางวิชาการ ของท่าน ได้	เห็นความสามารถ ของ น.ร.และเป็น ผลงานทางวิชาการ ของท่านด้วย	ให้ความรู้แก่น.ร. เอง และท่าน ได้ผลงานทาง วิชาการด้วย	ให้ความรู้แก่น.ร. หรือให้เพื่อนได้ เรียนรู้ด้วย	ให้ น.ร.และเพื่อน ได้เรียนรู้ร่วมกัน จากชิ้นงานที่ทำ

30. ท่านคิดว่าเนื้อหาวิชาที่ท่านนำมาสอนมีความเหมาะสมกับการเรียนรู้ของนักเรียนมากเพียงใด

x	x	x	x	x
เหมาะสมมากที่สุด ทั้งดีกว่าครูใน ร.ร. ส่วนมาก	เหมาะสมมากที่สุด ดีกว่าครูใน ร.ร. บางคน	เหมาะสมตามที่ กำหนดในหลักสูตร	เหมาะสมและอาจมี เพิ่มเติมบ้าง	เหมาะสมและอาจ เพิ่มเติมหรือปรับ ตามเหตุการณ์

31. ทุกครั้งที่มีการตัดสินผลการเรียนของนักเรียน ผ่าน – ไม่ผ่าน ท่านคิดว่าเกณฑ์การตัดสินที่ท่านกำหนดไว้ เป็นอย่างไร

x	x	x	x	x
ไม่ค่อยมั่นใจว่า เป็นเกณฑ์ที่ดีได้	ไม่ค่อยมั่นใจ ต้องปรับอยู่เสมอ	มั่นใจใน บางครั้งหากมี ข้อมูลที่ใช้ตัดสินชัดเจน	ค่อนข้างมั่นใจเพราะ ได้ปรับและพัฒนา เกณฑ์ดีแล้ว	มั่นใจเพราะกำหนด คุณลักษณะของ เกณฑ์ ชัดเจน

32. ท่านคิดว่าท่านจะสามารถจัดกิจกรรมให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ โดยวิธีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเพื่อนในกลุ่มได้หรือไม่เพียงใด

x	x	x	x	x
จัดไม่ได้แน่นอน	คงจัดไม่ได้	อาจจัดได้ แต่ยังไม่แน่ใจ	คงจัดได้โดย ไม่มีปัญหา	คงจัดได้ดี

33. ท่านมีวิธีจัดหาวัสดุอุปกรณ์ ประกอบการสอนอย่างไร

x	x	x	x	x
ให้ น.ร. นำมาเอง เกือบทุกครั้งที่มีการสอน ทั้ง ๆ ที่ ท่านสามารถซื้อ หรือหามาได้	ให้ น.ร. นำมาเอง เป็นส่วนมาก ทั้ง ๆ ที่ท่าน สามารถซื้อ หรือหามาได้	ให้ น.ร. นำมาเฉพาะ สิ่งที่ทำซื้อได้ง่าย หรือมีในพื้นที่	น.ร. นำมาเฉพาะ สิ่งที่ทำได้ง่าย ในพื้นที่ โดย ไม่ต้องซื้อ	ท่านเตรียมมา ด้วยทุกครั้งที่มีการสอน แม้บางครั้ง ให้นักเรียนนำสิ่งที่หาง่ายในพื้นที่มาด้วย

34. ท่านคิดว่าสื่อ อุปกรณ์การสอนมีความจำเป็นต่อการจัดการเรียนการสอนของท่านมากน้อยเพียงใด

x	x	x	x	x
ไม่จำเป็นเพราะสอน ให้ น.ร. เข้าใจได้ดี โดยไม่มีสื่อมานานแล้ว	ไม่จำเป็นเพราะ สามารถอธิบาย ให้นักเรียนรู้ และเข้าใจได้	บางเรื่องต้อง ใช้สื่ออุปกรณ์ ช่วยสอนด้วย นักเรียนจึงจะเข้าใจ	จำเป็นต้อง ใช้ช่วยสอน ค่อนข้างมาก	จำเป็นต้อง ใช้ช่วยสอน มากทุกเรื่อง

35. ถ้านักเรียนที่ท่านสอนส่วนมาก สอบไม่ผ่านเกณฑ์ที่ท่านกำหนดไว้ ท่านคิดว่าตนเองเป็นอย่างไร

x	x	x	x	x
เป็นครูที่เข้มมาก	เป็นครูที่สอนไม่ดี	คงจะสอนไม่ดี	คงสอนผิดพลาด บางอย่าง	อาจตั้งเกณฑ์ไว้ไม่เหมาะสม

36. หากท่านต้องใช้สื่อที่ได้มาจากผู้อื่นมาเตรียมการสอน ท่านมีความคิดอย่างไร

x	x	x	x	x
คงไม่กล้าใช้	คงใช้สื่อดังกล่าว	คงลองใช้สื่อดังกล่าว	ต้องลองใช้สื่อ	ต้องลองใช้ สื่อดังกล่าว
สื่อดังกล่าว	ไม่เป็น	และอาจใช้ได้ไม่ดี	ดังกล่าวดูเพื่อ	แต่ต้องฝึกใช้ให้เป็น
			จะได้คุ้นเคย	ก่อนใช้สอน นักเรียน

37. ท่านวินิจฉัยเพื่อตัดสินผลการเรียนของนักเรียนท่านอย่างไร

x	x	x	x	x
ตัดสินวิธีง่าย	ใช้ผลสอบอย่าง-	ตัดสินโดยใช้	ใช้ผลการวัดของท่าน	ใช้ผลการวัดของท่าน
ก็ได้โดย	เดียวก็ตัดสินได้	วิธีการวัดของท่าน	เป็นหลักประกอบด้วย	ตัดสินร่วมกับของ
ไม่ต้อง		เพียงคนเดียว	น.ร. และเพื่อนบางส่วน	น.ร. และเพื่อน
ทดสอบ นร.				

38. ท่านคิดว่าท่านสามารถสอนเนื้อหาในวิชาที่สอนให้แก่ นักเรียนของท่านได้เรียนรู้มากขึ้น เพียงใด

x	x	x	x	x
ครอบคลุมทุกเรื่อง	ครอบคลุมเกือบ	ครอบคลุม	ครอบคลุมตาม	ครอบคลุมตาม
และมากกว่า	ทุกเรื่องและมากกว่า	มากกว่าครู	หลักสูตรกำหนด	หลักสูตรกำหนด
การสอนของ	การสอนของครูอื่น	คนอื่นที่สอน	เหมือน ครูอื่น	และเพิ่มเติมหาก
ครูอื่น		เพิ่มเติมอีก		มีเนื้อหาใหม่ที่

39 การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญครูต้องสอนให้นักเรียนได้คิดอย่างอิสระ ท่านมีความคิดอย่างไร

x	x	x	x	x
สอนไม่ได้แน่นอน	สอนคงไม่ได้	สอนได้แต่คงไม่ดี	สอนได้ถ้าวางแผน	สอนได้แน่นอนโดย
			การสอนให้ดี	เตรียมการสอนให้ดี

40. หากนักเรียนที่ท่านสอนได้รับการพิจารณาให้เป็นตัวแทนเข้าร่วมแข่งขันทางวิชาการที่แสดงถึงผลงานของท่าน ท่านมีความคิดเห็นอย่างไร

x	x	x	x	x
ไม่ยอมให้ไป เพราะ	ไม่เห็นด้วยเพราะ	ขอคิดดูก่อนเพราะ	อาจยอมให้ไป	ยินยอมให้ไปเพราะ
กลัวว่าจะทำไม่ได้	เกรงว่าจะทำได้ไม่ดี	ไม่มั่นใจว่าจะทำได้	หาก น.ร. ทำได้	ต้องการทราบผลงาน

แบบสอบถามการประเมินระบบการประเมินตนเองของครูเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนที่เพิ่มความถูกต้องโดยใช้สารสนเทศจากผู้มีส่วนได้เสีย (ศึกษานิเทศก์ ผู้บริหารโรงเรียน เพื่อนครู ครูผู้สอน)

คำชี้แจง

แบบสอบถามฉบับนี้ แบ่งออกเป็น 4 ตอนคือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วยรายการสอบถาม 3 รายการ และมีคำตอบให้ท่านเลือกตอบ โดยทำเครื่องหมาย / ลงใน หน้าคำตอบ และเขียนคำตอบลงในช่องว่าง

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นต่อระบบการประเมินตนเองของครูเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน ฯ

ประกอบด้วยรายการข้อคำถาม 25 รายการ ให้ท่านเลือกตอบโดยทำเครื่องหมาย / ลงในช่อง ของแต่ละรายการ ซึ่งแบ่งเป็น 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

ตอนที่ 3 ความพึงพอใจต่อระบบการประเมินตนเองของครูเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน ฯ

ประกอบด้วยรายการข้อคำถาม 5 รายการ ให้ท่านเลือกตอบ โดยทำเครื่องหมาย / ลงในช่อง ของแต่ละรายการ ซึ่งแบ่งเป็น 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

ตอนที่ 4 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับการพัฒนาระบบการประเมินตนเองของครู ประกอบด้วย รายการสอบถาม 4 รายการ ซึ่งบางรายการสามารถเลือกตอบได้ มากกว่า 1 คำตอบ และขอให้ท่าน

เขียนเกี่ยวกับ ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานในระบบการประเมินตนเองของครูเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนและ โปรดให้ข้อคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับการดำเนินงานในระบบดังกล่าว

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม

1.1 สถานภาพของผู้ตอบ

- ศึกษานิเทศก์   ผู้บริหาร โรงเรียน   เพื่อนครู   นักเรียน
 ครูผู้สอนประเมินตนเอง

1.2 สถานที่ทำงาน

เขตพื้นที่การศึกษา .....เขต.....

โรงเรียน.....

1.2 มีส่วนร่วมในการพัฒนาระบบการประเมินตนเองของครูเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน ฯ

1.2.1 วิชา / กลุ่มประสบการณ์ / สารการเรียนรู้.....
 ชั้น.....

1.2.2 วิชา / กลุ่มประสบการณ์ / สารการเรียนรู้.....
 ชั้น.....

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นต่อระบบการประเมินตนเองของครูเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนที่มีการตรวจสอบ
ความถูกต้องของผู้มีส่วนได้เสีย

ที่	รายการ	ระดับความคิดเห็น/ความพึงพอใจ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1.	เอกสารและแบบบันทึกข้อมูลชัดเจนครอบคลุมสามารถให้ข้อมูลและสารสนเทศได้ตรง					
2.	เกณฑ์สำหรับใช้ในการประเมินระบบการประเมินตนเองของครูเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนมีความชัดเจนสามารถใช้ประเมินได้ถูกต้อง					
3.	ข้อมูล/สารสนเทศที่ได้จากผู้มีส่วนได้เสียมีความเชื่อถือได้ และสามารถช่วยครูประเมินตนเองได้ถูกต้อง					
4.	ผลการประเมินตนเองของครูเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนมีความเชื่อถือได้					
5.	การตรวจสอบอคติของครูได้ผลการตรวจสอบที่ถูกต้อง					
6.	ระบบการประเมินตนเองของครู ฯ ให้ข้อมูลหรือสาระที่เป็นประโยชน์ต่อการประเมินตนเองของครูเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน					
7.	ระบบการประเมินตนเองของครู ฯ มีประโยชน์ต่อการพัฒนานักเรียน					
8.	ระบบการประเมินตนเองของครู ฯ มีประโยชน์ต่อการจัดการเรียนการสอน					
9.	ระบบการประเมินตนเองของครู ฯ มีประโยชน์ต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร					
10.	ระบบการประเมินตนเองของครู ฯ ช่วยทำให้ครูสนใจและเข้าใจนักเรียนมากขึ้น					
11.	ครูสามารถดำเนินการประเมินตนเองเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนไปพร้อมกับการจัดการเรียนการสอนปกติได้					
12.	ครูสามารถตรวจสอบอคติของตนทุกครั้งที่ทำการประเมินการสอนด้วยตนเอง					

ที่	รายการ	ระดับความคิดเห็น / ความพึงพอใจ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
13.	หลังจากดำเนินการตามระบบฯ แล้วครูสามารถดำเนินการประเมินตนเองของครูฯ ตามรูปแบบของตนได้					
14.	ระบบฯ สามารถขยายผลให้กลุ่มครูที่มีความสนใจในการประเมินตนเองฯ นำไปทดลองใช้ได้					
15.	ครูและผู้มีส่วนได้เสีย (ศน., ผบ.ร.ร., เพื่อนครู) สามารถเผยแพร่ระบบฯ ไปยังครูกลุ่มอื่นต่อไปได้					
16.	ผู้มีส่วนได้เสีย (ศน. ผบ.ร.ร. เพื่อนครู และ น.ร.) ผู้ให้สารสนเทศเกี่ยวกับการเรียนการสอนแก่ครูเมื่อครู ต้องการ					
17.	ครูควรขอความร่วมมือจากผู้มีส่วนได้เสียสังเกตและให้สารสนเทศเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนของตน					
18.	ระบบฯ มีความเหมาะสมกับครูในการประเมินการจัดการเรียนการสอนของตน					
19.	ระบบฯ มีความเหมาะสมสำหรับครูที่จะนำมาใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอนของตนในปัจจุบัน					
20.	ระบบฯ มีความสอดคล้องกับแนวทางปฏิรูปการเรียนรู้ในปัจจุบัน					

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นต่อระบบการประเมินตนเองของครูเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนที่มีการตรวจสอบความถูกต้องของผู้มีส่วนได้เสีย

ที่	รายการ	ระดับความคิดเห็น/ความพึงพอใจ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1.	ระบบฯ เป็นสิ่งที่ดี ควรดำเนินการต่อไป					
2.	ระบบฯ เป็นสิ่งที่ทำให้ครูและผู้มีส่วนได้เสียมีภาระที่ยุ่งยาก					
3.	ระบบฯ ทำให้ครูรู้จักและเข้าใจตนเองมากขึ้น					
4.	ระบบฯ ทำให้ครูและผู้เกี่ยวข้องอื่นอดใจ					
5.	ระบบฯ สามารถให้ความยุติธรรมแก่ครูได้					

ตอนที่ 4 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับการพัฒนาระบบการประเมินตนเองของครู

4.1. ครูควรทำการประเมินตนเองเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน

- ทุกครั้งที่ทำการสอน   วันละ 1 ครั้ง   สัปดาห์ละ 1 ครั้ง   เดือนละ 1 ครั้ง
 ภาคเรียนละ 1 ครั้ง   ปีละ 1 ครั้ง   ครูไม่ควรประเมินตนเอง
 อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

4.2. ข้อมูลหรือสารสนเทศที่ครูใช้ในการประเมินตนเองเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนควรได้รับจากบุคลากรกลุ่มใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ศึกษานิเทศก์ เขตพื้นที่   ผู้บริหารโรงเรียน   เพื่อนครู   นักเรียน
 บุคคลอื่น (โปรดระบุ).....

4.3. ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินการในระบบการประเมินตนเองของครูเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน

.....

.....

.....

.....

.....

4.4. ข้อคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

.....

ผู้วิจัยขอขอบคุณท่านเป็นอย่างยิ่ง ที่ให้ความร่วมมือในการวิจัยด้วยดีตลอดมา

แบบสอบถามการประเมินระบบการประเมินตนเองของครูเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนที่มีการตรวจสอบ
ความถูกต้องโดยใช้สารสนเทศจากผู้มีส่วนได้เสีย (สำหรับนักเรียน)

คำชี้แจง

หลังจากที่นักเรียนได้รับทราบว่าคุณครูของนักเรียน ได้เข้าร่วมทำการวิจัยเกี่ยวกับ การพัฒนาระบบการประเมินตนเองของครูที่มีการตรวจสอบความถูกต้องโดยใช้สารสนเทศจากผู้มีส่วนได้เสีย ซึ่งนักเรียนได้ให้ความช่วยเหลือในการพัฒนาระบบด้วยดีตลอดมา เพื่อให้การพัฒนาระบบดังกล่าวมีความสมบูรณ์ ผู้วิจัยจึงขอความร่วมมือจากนักเรียนช่วยแสดงความคิดเห็นต่อการดำเนินงานวิจัยดังกล่าว โดยตอบแบบสอบถามความคิดเห็น ที่ส่งมาพร้อมนี้ และผลการตอบแบบสอบถามจะเป็นประโยชน์อย่างสูง หากได้รับคำตอบที่เป็นจริงตามความคิดเห็นของท่าน จึงขอขอบคุณท่านมาพร้อมนี้

คำชี้แจง

แบบสอบถามฉบับนี้ แบ่งออกเป็น 3 ตอนคือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วยรายการสอบถาม 3 รายการ และมีคำตอบให้ท่านเลือกตอบ โดยทำเครื่องหมาย / ลงใน หน้าคำตอบ และเขียนคำตอบลงในช่องว่าง

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นต่อระบบการประเมินตนเองของครูเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน ฯ

ประกอบด้วยรายการข้อคำถาม 25 รายการ ให้ท่านเลือกตอบโดยทำเครื่องหมาย / ลงในช่อง ของแต่ละรายการ ซึ่งแบ่งเป็น 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

ตอนที่ 3 ความพึงพอใจต่อระบบการประเมินตนเองของครูเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน ฯ

ประกอบด้วยรายการข้อคำถาม 5 รายการ ให้ท่านเลือกตอบ โดยทำเครื่องหมาย / ลงในช่อง ของแต่ละรายการ ซึ่งแบ่งเป็น 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม

1.3 สถานภาพของผู้ตอบ

นักเรียน

1.2 สถานเรียน

เขตพื้นที่การศึกษา .....เขต.....

โรงเรียน.....

1.4 มีส่วนร่วมในการพัฒนาระบบการประเมินตนเองของครูเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน ฯ

วิชา / กลุ่มประสบการณ์ / สารการเรียนรู้.....

ชั้น.....

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นต่อระบบการประเมินตนเองของครูเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนที่มีการตรวจสอบ
ความถูกต้องของผู้มีส่วนได้เสีย

ที่	รายการ	ระดับความคิดเห็น/ความพึงพอใจ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1.	เอกสารและแบบบันทึกข้อมูลที่นักเรียนตอบทุกครั้งมีความชัดเจน และนักเรียนสามารถตอบได้ตรงระดับใด					
2.	เกณฑ์การประเมินที่ระบุไว้ในแบบสอบถามทุกครั้งสามารถทำให้นักเรียนตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับการสอนของคุณครูได้ชัดเจน					
3.	การตอบแบบสอบถามของนักเรียนและเพื่อนสามารถช่วยครูประเมินตนเองได้ถูกต้องมากน้อยเพียงใด					
4.	การให้ครูประเมินการสอนของตนเองเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนมีความเชื่อถือได้ มากน้อยเพียงใด					
5.	นักเรียนคิดว่าคุณครูตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับลำเอียงหรืออคติของคุณครูตามความจริงเพียงใด					
6.	วิธีการที่ผู้วิจัยให้นักเรียนกับคุณครูและผู้อื่น ปฏิบัตินี้เป็นประโยชน์ต่อคุณครูในการประเมินตนเองเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนมากน้อยเพียงใด					
7.	วิธีการที่ผู้วิจัยขอทุกคนปฏิบัตินี้ มีประโยชน์ต่อการพัฒนานักเรียนมากน้อยเพียงใด					
8.	วิธีการที่ผู้วิจัยขอทุกคนปฏิบัตินี้ มีประโยชน์ต่อการจัดการเรียนการสอนของคุณครูมากน้อยเพียงใด					
9.	วิธีการที่ผู้วิจัยขอทุกคนปฏิบัตินี้ มีประโยชน์ต่อการทำงานของผู้อำนวยการ โรงเรียนมากน้อยเพียงใด					
10.	วิธีการที่ผู้วิจัยขอทุกคนปฏิบัตินี้ ช่วยทำให้ครูสนใจและเข้าใจนักเรียนมากขึ้นเพียงใด					
11.	ครูสามารถดำเนินการประเมินตนเองเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนไปพร้อมกับการจัดการเรียนการสอนปกติได้					
12.	ครูสามารถตรวจสอบอคติหรือความลำเอียงของตนด้วยตนเองทุกครั้งที่จะประเมินตนเอง					

ที่	รายการ	ระดับความคิดเห็น / ความพึงพอใจ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
13.	หลังจากงานวิจัยนี้จบแล้ว ครูสามารถทำการประเมินตนเองของครูฯ ตามรูปแบบของตนได้					
14.	เผยแพร่วิธีการที่ผู้วิจัยให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นต่อการเรียนการสอนของครูไปยังโรงเรียนอื่นอีก					
15.	นักเรียน สามารถเล่าถึงวิธีการที่นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นต่อการสอนขอครูให้ผู้อื่นทราบได้					
16.	ผู้ใหญ่ (ศน. ผบร.ร. เพื่อนครู และ น.ร.)ควรให้ ความคิดเห็น แก่ครูเหมือน 3 ครั้งที่มาดูครู เมื่อครู ต้องการ					
17.	ครูควรขอความร่วมมือจากผู้อื่นสังเกตและบอกเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนของครู					
18.	วิธีการที่นักเรียนและผู้อื่นแสดงความคิดเห็นมีความเหมาะสมกับครูในการประเมินการจัดการเรียนสอนของครูเพียงใด					
19.	ระบบฯมีความเหมาะสมสำหรับครูที่จะนำมาใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอนของตนในปัจจุบัน					
20.	วิธีการวิจัย ครั้งนี้ มีความสอดคล้องกับแนวทางปฏิรูปการเรียนรู้ในปัจจุบัน มากน้อยเพียงใด					

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นต่อระบบการประเมินตนเองของครูเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนที่มีการตรวจสอบความถูกต้องของผู้มีส่วนได้เสีย

ที่	รายการ	ระดับความคิดเห็น/ความพึงพอใจ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1.	ระบบ ฯ เป็นสิ่งที่ดี ควรดำเนินการต่อไป					
2.	ระบบ ฯ เป็นสิ่งที่ทำให้ครูและนักเรียนมีภาระที่ยุ่งยาก					
3.	ระบบ ฯ ทำให้ครูรู้จักและเข้าใจตนเองมากขึ้น					
4.	ระบบ ฯ ทำให้ครูและนักเรียนอี้อัดใจ					
5.	ระบบฯ สามารถให้ความยุติธรรมแก่ครูได้					

ตอนที่ 4 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับการพัฒนาระบบการประเมินตนเองของครู

4.1. ครูควรทำการประเมินตนเองเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน

- ทุกครั้งที่ทำการสอน
  วันละ 1 ครั้ง
  สัปดาห์ละ 1 ครั้ง
  เดือนละ 1 ครั้ง
 ภาคเรียนละ 1 ครั้ง
  ปีละ 1 ครั้ง
  ครูไม่ควรประเมินตนเอง
 อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

4.2. ข้อมูลหรือสารสนเทศที่ครูใช้ในการประเมินตนเองเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนควรได้รับจากบุคลากรกลุ่มใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ศึกษานิเทศก์ เขตพื้นที่
  ผู้บริหาร โรงเรียน
  เพื่อนครู
  นักเรียน
 บุคคลอื่น (โปรดระบุ).....

4.4. ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินการในระบบการประเมินตนเองของครูเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน

.....

.....

.....

.....

.....

4.4. ข้อคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

.....

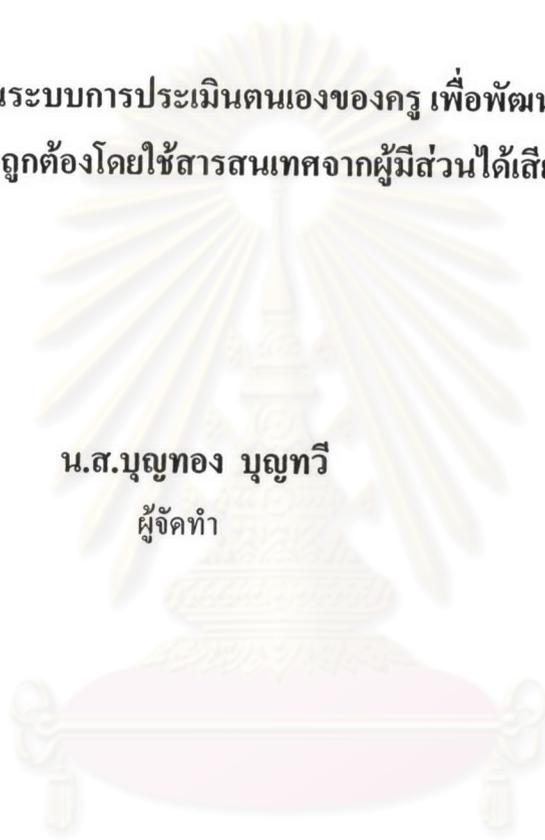
ผู้วิจัยขอขอบคุณท่านเป็นอย่างยิ่ง ที่ให้ความร่วมมือในการวิจัยด้วยดีตลอดมา

(ฉบับย่อ)

เอกสารประกอบการพัฒนาระบบ
การประเมินตนเองของครูสำหรับ
พัฒนาการเรียนการสอน

คู่มือ

การประเมินระบบการประเมินตนเองของครู เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน
ที่เพิ่มความถูกต้องโดยใช้สารสนเทศจากผู้มีส่วนได้เสีย

น.ส.บุญทอง บุญทวี

ผู้จัดทำ

อาจารย์ที่ปรึกษา

รศ.ดร.ศิริชัย กาญจนวาสี

รศ.ดร.ทวีวัฒน์ ปิตยานนท์

ผศ.ดร.สุวัฒนา สุวรรณเขตนิกม

(เอกสารฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการทำวิจัยในการทำวิทยานิพนธ์ โปรดอย่านำไปใช้ อ้างอิง หรือเผยแพร่)

คำนำ

คู่มือการพัฒนาระบบฉบับนี้ ประกอบด้วยความคิดเกี่ยวกับการประเมินตนเองของครูเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน วัตถุประสงค์ วิธีดำเนินการพัฒนาระบบ องค์ประกอบสำคัญในระบบ ตลอดจนวิธีการตรวจสอบระบบ และรายงานผลการใช้ระบบ(นาร่อง) พร้อมทั้งมีแบบสอบถามประเมินระบบเป็นแนวให้ท่านผู้สนใจนำไปใช้หรือประยุกต์ใช้ ต่อไป นอกจากนี้การใช้ คู่มือพัฒนาระบบฉบับนี้ ต้องใช้คู่กับเครื่องมือหรือเอกสารที่ ปรากฏอยู่ในเล่มนี้ จึงจะสมบูรณ์

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
แนวคิดเกี่ยวกับการประเมินตนเองของครูเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน	332
วัตถุประสงค์	334
วิธีดำเนินการพัฒนาระบบ	334
องค์ประกอบที่สำคัญของระบบ	336
การจัดทำระบบการประเมินตนเองของครู เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน	337
การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในระบบ	339
ตัวบ่งชี้และเกณฑ์สำหรับตรวจสอบความถูกต้อง	342
การพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของครู	343
รูปแบบ วิธีการประเมินตนเองของครูเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน	345
รายงานผลการใช้ระบบการประเมินตนเองของครูเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนฯ	
รายการอ้างอิง	
ภาคผนวก	

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ระบบการประเมินตนเองของครูเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนที่ เพิ่มความถูกต้องโดยใช้สารสนเทศจากผู้มีส่วนได้เสีย

แนวคิดเกี่ยวกับการประเมินตนเองของครูเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน

ครูเป็นบุคลากรที่สำคัญทางการศึกษา เพราะภารกิจและบทบาทหน้าที่ของครูเกี่ยวข้องกับการพัฒนาผู้เรียนโดยตรง ครูจึงต้องพัฒนาตนให้เป็นผู้รอบรู้และเรียนรู้ที่จะพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้มีคุณภาพ ครูมีบทบาททั้งในการจัดกระบวนการเรียนรู้ และการประเมินผู้เรียน รวมทั้งต้องพัฒนาตนและปฏิบัติงานในหน้าที่ให้ผ่านเกณฑ์การประเมินความรู้และทักษะพื้นฐานการเป็นครู เพื่อรับใบประกอบวิชาชีพตามมาตรฐานวิชาชีพครู นอกจากนี้ รัฐบาลยังได้มีนโยบายสนับสนุนและส่งเสริมให้ครูพัฒนาการเรียนการสอนจนเกิดเป็นผลงานทางวิชาการส่งให้คณะกรรมการประเมินหลายขั้นตอน เพื่อให้เข้าสู่ตำแหน่งทางวิชาการที่มีเงินประจำตำแหน่งไว้สำหรับครูใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอนของคนให้ก้าวหน้าต่อไป แต่ผลงานทางวิชาการของครูดังกล่าวเกิดจากการวิเคราะห์และสังเคราะห์ ข้อมูลหรือสารสนเทศเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่ครูรวบรวมไว้ ดังนั้นครูจำเป็นต้องมีการพัฒนาการเรียนการสอนของตนตลอดเวลา เพื่อให้ได้สารสนเทศเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนของตน ซึ่งสารสนเทศที่หาได้ง่ายและสะดวกที่สุดก็คือสารสนเทศที่ได้จากการประเมินตนเองของครูเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน และการที่ครูจะจัดการเรียนการสอนได้ดีนั้น ครูต้องมีสารสนเทศจากการประเมินตนเองของครูเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน

นอกจากนี้ ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 หมวดที่ 6 ว่าด้วย มาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา ครูจะต้องถูกประเมินตามเกณฑ์มาตรฐาน 14 ข้อ ของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา ซึ่งระบุเกณฑ์มาตรฐานการประเมินครูไว้ในข้อ 22 คือครูมีความสามารถในการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพและเน้นผู้เรียนสำคัญที่สุด โดยมีตัวบ่งชี้ข้อที่ 3 ระบุว่า ครูมีความรู้ความสามารถทำการประเมินผลการเรียนการสอนและการนำผลการประเมินมาใช้พัฒนาคุณภาพ อนึ่งการประเมินผลการเรียนการสอนตามแนวปฏิรูปการศึกษานั้น ต้องเปิดโอกาสให้ผู้เรียนทำการประเมินตนเองและเพื่อน ทำให้ครูต้องมีความรู้ ความสามารถเกี่ยวกับเทคนิควิธีการประเมินตนเองของครูก่อน จึงจะสามารถพัฒนานักเรียนให้ดำเนินการประเมินตนเองได้อย่างถูกต้อง

การประเมินตนเองที่ดีนั้น ทำได้โดยบุคคลแต่ละคนจะต้องเป็นผู้สังเกต อธิบาย และประเมินพฤติกรรมของตนได้ดีที่สุดในทุกสถานการณ์และบุคคลจำเป็นต้องประเมินตนเองอย่างตรงไปตรงมา โดยปราศจากอคติ (Brown, 1976: 355) การประเมินตนเองเป็นวิธีการที่สะดวก ประหยัดเวลาและทรัพยากร ที่สำคัญคือเป็นประโยชน์ต่อตนเอง ในการเพิ่มพูนและพัฒนาประ

สิทธิภาพการทำงานได้ดีขึ้น (Campbell and Lee, 1988: 307) ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ พระเทพเวที เย็นใจ เลหาวิช (อ้างใน สมคิด พรหมจ้อย, 2535) สมคิด พรหมจ้อย (2535) และ พิชิต ฤทธิจรรยา (2538) ที่กล่าวว่า การประเมินตนเองเป็นวิธีการที่ทำให้ผู้ปฏิบัติงานได้ตรวจสอบและพิจารณาผลการทำงานของตนเองเพื่อให้ทราบถึงจุดเด่นและข้อบกพร่องของการดำเนินงานของตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ และนำผลการพิจารณาและการตรวจสอบมาใช้ในการปรับปรุงและพัฒนางานให้มีประสิทธิภาพ

สตัฟเฟิลบีม และชินคฟิลด์ (Stufflebeam and Shinkfield, 1985 อ้างใน Airasian and Gullickson, 1996: 4) ได้ให้ข้อสังเกตว่า การประเมินที่สำคัญที่สุดของวิชาชีพคือ การดำเนินการโดย ตัวผู้ประกอบอาชีพเอง ดังนั้นเมื่อครูได้รับการสนับสนุนให้สะท้อนความเชื่อและการปฏิบัติแล้ว ย่อมเกิดความเข้าใจ ความก้าวหน้า การให้โอกาสครูสำรวจ ความเชื่อ ความรู้ และได้ปฏิบัติ ทำให้ข้อสงสัยของครูที่คาดว่าจะตกลงกันได้ก็จะเป็นไปตามความคาดหมายของกลุ่ม

สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (2541) ได้ให้ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการประเมินตนเองของครู มีข้อดี ดังนี้

1. จุดแข็งในการนำผลการประเมินไปใช้ เพื่อการปรับปรุงและพัฒนางานซึ่งสอดคล้องกับปรัชญาของการประเมิน
2. เป็นกระบวนการของการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบครบวงจร ของการทำงานอย่างมีคุณภาพ
3. เป็นกระบวนการพัฒนาค้น พัฒนางานตลอดจนพัฒนาองค์กรอย่างเป็นระบบ
4. มีบทบาทสำคัญในการประกันคุณภาพการศึกษา

การประเมินตนเองเป็นสิ่งที่ทำได้ยากแต่ความจริงมนุษย์ก็ทำอยู่แล้วถ้าอยากพัฒนาตนเอง คนที่ประเมินตนเองได้ดีต้องลดอคติให้มากและเพิ่มปัญญาในการวิเคราะห์ตนเอง เย็นใจ เลหาวิช (อ้างในสมคิด พรหมจ้อย, 2535) ข้อจำกัดในการประเมินตนเองคือเป็นการยากที่จะขจัดอคติของการประเมินตนเอง โดยเฉพาะอย่างยิ่งผลการประเมินตนเองในเชิงการประเมินรวมสรุป ถ้าจะสร้างความเชื่อถือในผลการประเมินตนเอง ผู้ประเมินก็จำเป็นต้องสร้างระบบการประเมินตนเอง โดยการพัฒนาเกณฑ์และตัวบ่งชี้ (สมหวัง พิธิยานุวัฒน์, 2541) พระเทพเวที (ประยูรค์ ปยุตโต อ้างใน สมคิด พรหมจ้อย, 2535 : 67-68) ให้ระวังความเป็นกลางของผู้ประเมินและต้องลดอคติโดยใช้หลักธรรมในพระพุทธศาสนาช่วยลด อคติ 4 ได้แก่ ฉันทาคติ ลำเอียงเพราะรัก โทสาคติ ลำเอียงเพราะชัง โมหาคติ ลำเอียงเพราะหลง และภยาคติ ลำเอียงเพราะกลัว

การประเมินตนเองแม้จะมีข้อจำกัดดังกล่าว แต่หากศึกษาหาวิธีการควบคุมอคติหรือลดอคติดังกล่าวได้ เช่น การให้ผู้ประเมินตนเองตรวจสอบอคติของตนด้วยเครื่องมือหรือวิธีการ

ที่เชื่อถือได้อย่างต่อเนื่อง จะทำให้ผู้ประเมินเข้าใจตนเองและสามารถปรับปรุงตนหรือพัฒนาตนเองได้ การใช้สารสนเทศจากผู้ที่มีส่วนได้เสียซึ่งเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของตนเป็นสิ่งสะท้อนให้เห็นตนเองในจุดที่ตนไม่สามารถสังเกตพบได้ ดังเช่นการประเมินแบบ 360 องศา ทุกคนในหน่วยงานเป็นผู้ประเมินและเป็นผู้ได้รับผลการประเมิน โดยได้รับข้อมูลที่ตรงกับความเป็นจริงของชีวิตการทำงาน ทำให้สามารถช่วยลดอคติในการประเมินจากแหล่งเดียวได้ รวมทั้งต้องทำการควบคุมความคลาดเคลื่อนอื่นที่ส่งผลต่อการประเมินตนเองของครู จะทำให้การประเมินตนเองเป็นที่ยอมรับและลดข้อจำกัดดังกล่าวได้

ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินการประเมินตนเองของครูเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนได้อย่างถูกต้อง จึงจำเป็นต้องจัดทำคู่มือการพัฒนาระบบการประเมินตนเองของครูเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนที่เพิ่มความถูกต้องโดยใช้สารสนเทศจากผู้มีส่วนได้เสีย สำหรับใช้เป็นแนวในการปฏิบัติกิจกรรมในระบบต่อไป

วัตถุประสงค์

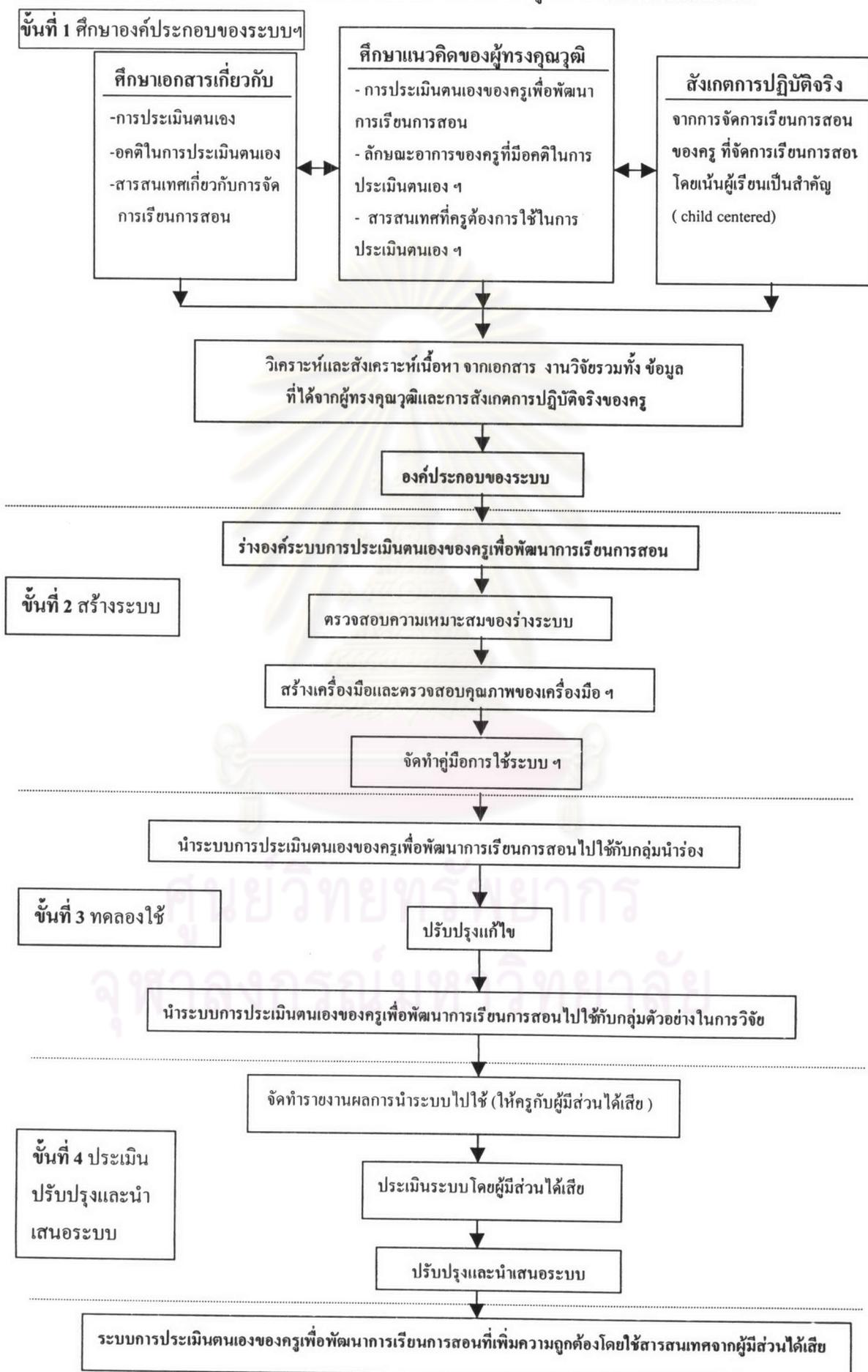
เพื่อเป็นคู่มือใช้ประกอบการพัฒนาระบบการประเมินตนเองของครูเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนที่เพิ่มความถูกต้องของผู้มีส่วนได้เสีย

วิธีดำเนินการพัฒนาระบบ แบ่งออกเป็น 4 ขั้นตอน ดังนี้

- 1 ศึกษาองค์ประกอบที่สำคัญของระบบ การประเมินตนเองของครู เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนที่เพิ่มความถูกต้องโดยใช้สารสนเทศของผู้มีส่วนได้เสีย
- 2 สร้างระบบ
- 3 ทดลองใช้ระบบ
- 4 ปรับปรุงและนำเสนอระบบ

มีขั้นตอนดังแผนภาพที่ 1

แผนภาพที่ 1 ลำดับขั้นตอนการพัฒนากระบวนการประเมินตนเองของครูเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน

1. ศึกษาองค์ประกอบที่สำคัญในระบบการประเมินตนเองของครูเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน

ระบบการประเมินตนเองของครูประกอบด้วย องค์ประกอบที่สำคัญ 3 ส่วนที่มีความสัมพันธ์กัน หรือมีปฏิริยาต่อกัน และส่งผลซึ่งกันและกัน ดังนี้

1.1. องค์ประกอบด้านการเรียนการสอน ประกอบด้วย

1.1.1. การเตรียมการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การเตรียมแผนการสอน คือ การกำหนดวัตถุประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหา แหล่งเรียนรู้ สื่อ วัสดุอุปกรณ์ กิจกรรมการเรียนรู้ การวัดและประเมินผลผู้เรียน การเตรียมตัวครู ให้มีความรู้ความสามารถในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ตามหลักตามหลักสูตรที่สอน และการเตรียมนักเรียน ให้มีความพร้อมที่จะเรียน การรู้จักนักเรียน

1.1.2. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้และการใช้เทคนิคการสอนประกอบด้วย การชี้แจงหรือทำความเข้าใจเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ในการเรียนรู้ แต่ละเรื่องหรือแต่ละหน่วยการเรียนรู้ การทำความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการเรียนรู้ ข้อตกลง วิธีการวัดประเมินผลร่วมกัน การดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ

1.1.3. การประเมินผลการเรียนรู้เป็นการประเมินระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (Formative Evaluation) การประเมินหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (Summative Evaluation) และการประเมินก่อนเรียนด้วยวิธีการที่ไม่ยุ่งยาก

1.2. องค์ประกอบด้านสารสนเทศสำหรับใช้ประเมินการเรียนการสอน ประกอบด้วย

2.1. การเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งเป็น ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับ ครู ผู้เรียน เนื้อหา โดยข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับ ครู เช่น ความรู้ในเรื่องที่สอน วิธีการสอน ทักษะในการจัดการเรียนการสอน ความสามารถในการวัดและประเมินผลนักเรียน ข้อมูลพื้นฐานของนักเรียน เช่น ความถนัดหรือความสามารถพิเศษ สุขภาพของนักเรียน ความพร้อมที่จะเรียน การเข้าร่วมกิจกรรม พฤติกรรมเด่น และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เนื้อหา เป็นเนื้อหาสาระหลัก ที่กำหนดกำหนดไว้ในหลักสูตรตามระดับความสามารถในการเรียนรู้ของนักเรียน รวมทั้งข้อมูลจากผู้มีส่วนได้เสียหรือผู้เกี่ยวข้องรอบด้าน เกี่ยวกับกระบวนการเรียนรู้ ที่ครูผู้สอนเตรียมและดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้แก่ นักเรียน รวมทั้งการวัดและประเมินผลนักเรียน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน

2.2. การจัดกระทำระบบข้อมูล สารสนเทศ โดยนำข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับ ครู ผู้เรียนเนื้อหาสาระในการจัดการเรียนการสอน และข้อมูลจากผู้มีส่วนได้เสีย มาจัดรวบรวมไว้อย่างเป็นระบบเพื่อสะดวกในการเลือกใช้ ได้อย่างถูกต้อง เช่น ใช้ตรวจสอบความถูกต้องในการประเมินตนเองใช้พิจารณาปรับปรุงหรือพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของตนหรือใช้ประเมินตนเอง เป็นต้น

3. องค์ประกอบด้านการประเมินตนเอง ประกอบด้วย

3.1. การพัฒนาเครื่องมือ การจัดทำเครื่องมือ สำหรับประเมินตนเอง เครื่องมือวัด อดติ และแบบบันทึก ฯลฯ การกำหนดตัวบ่งชี้และเกณฑ์การประเมินตนเองของครู

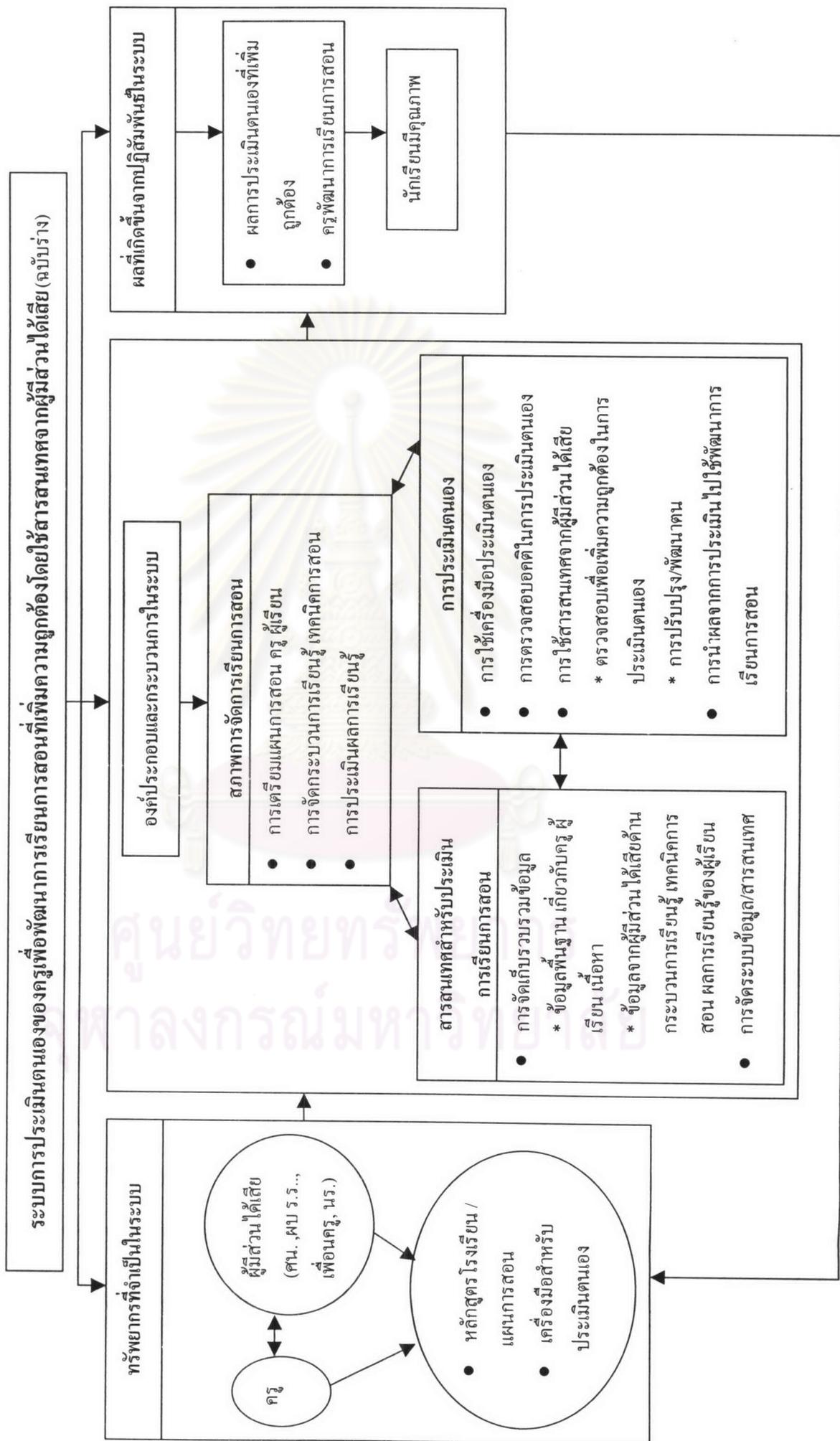
3.2. การใช้สารสนเทศพื้นฐาน สารสนเทศจากผู้มีส่วนได้เสียหรือผู้เกี่ยวข้องสำหรับตรวจสอบความถูกต้องของการประเมินตนเอง หรือตรวจสอบอคติในการประเมินตนเอง และการปรับปรุงหรือพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของตน การนำผลการประเมินตนเองไปใช้ ในการพัฒนาการเรียนการสอน

2. การจัดทำระบบการประเมินตนเองของครูเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนที่เพิ่มความถูกต้องของผู้มีส่วนได้เสีย (ฉบับร่าง)

ระบบที่สร้างขึ้นมีองค์ประกอบ 3 ส่วน คือ ทรัพยากรที่จำเป็น กระบวนการขั้นตอน และปฏิสัมพันธ์ขององค์ประกอบที่สำคัญในระบบ และผลที่เกิดขึ้น จากปฏิสัมพันธ์ขององค์ประกอบที่สำคัญ ผู้วิจัยได้ร่างระบบโดยมีอาจารย์ที่ปรึกษาให้ข้อคิด ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมและตรวจสอบความเหมาะสมของระบบ 3 ท่านคือ รองศาสตราจารย์ ดร.ศิริชัย กาญจนวาสี รองศาสตราจารย์ ดร.ทวีวัฒน์ ปิตยานนท์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุวัฒนา สุวรรณเขตนิกม เพื่อนำไปใช้ในการทดลองต่อไป ได้ร่างระบบดังแผนภาพที่ 2

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนภาพที่ 2 ระบบการประเมินตนเองของครูเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนที่เพิ่มความถูกต้อง โดยใช้สารสนเทศจากผู้มีส่วนได้เสีย

เครื่องมือที่ใช้ในระบบการประเมินตนเองของครูสำหรับพัฒนาการเรียนการสอนประกอบด้วย

1. คู่มือการประเมินตนเองของครูสำหรับพัฒนาการเรียนการสอน
2. เอกสารเสริมความรู้เกี่ยวกับการประเมินตนเองของครูสำหรับพัฒนาการเรียนการสอน (เอกสาร ๑ ฉบับที่ 1)
3. บันทึกร่วมสำหรับศึกษานิเทศ ผู้บริหาร โรงเรียน และเพื่อนครู (เอกสาร ๑ ฉบับที่ 2)
4. แบบสอบถามความคิดเห็นของ ศึกษานิเทศก์ ผู้บริหาร และเพื่อนครู
5. แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนชั้น ป.5-6 และ ม.1-3
6. แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนชั้น ป.3-4
7. แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนชั้น ป.1-2
5. แบบบันทึกสำหรับครู
(เพื่อบันทึกสารสนเทศและสรุปผลการประเมินตนเองของครูสำหรับพัฒนาการเรียนการสอน)
6. แบบวัดอคติในการประเมินตนเองของครู ๑ เอกสาร ๑ ฉบับที่ 5
7. แบบประเมินตนเองของครู ๑ เอกสาร ๑ ฉบับที่ 6
8. แบบสอบถามประเมินระบบ

หมายเหตุ แบบสอบถามข้อ 5 –7 ให้นักเรียนตอบแยกตามชั้นเรียนที่ครูต้องการประเมินการสอนของตนเอง

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

1. การตรวจสอบความตรง (Validity)

แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้เสีย แบบประเมินตนเองของครูและแบบวัดอคติในการประเมินตนเองของครูเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน ผู้วิจัยตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา (Content Validity) โดยให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 8 คน เป็นผู้ตรวจสอบและบันทึกระดับความสอดคล้อง แล้วผู้วิจัยคำนวณดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (Item Objective Congruency : IOC) วิธีการนี้ ศิริชัย กาญจนวาสิ และคณะ (2541, 137 – 138) กล่าวว่า โดยทั่วไปแล้วความตรงตามเนื้อหา สามารถคำนวณได้จากความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ที่ต้องการวัด ซึ่งดำเนินการ โดยผู้เชี่ยวชาญประเมินข้อคำถามทีละข้อว่าสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ผู้สร้างตั้งใจวัดข้อคำถามนั้นหรือไม่ ซึ่งการหาค่า IOC สามารถคำนวณได้จากสูตร

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ความสอดคล้องรายข้อของคำถามกับวัตถุประสงค์

ΣR แทน ผลรวมคะแนนการตัดสินของผู้เชี่ยวชาญ

(โดย ให้คะแนน 1 = สอดคล้อง 0 = ไม่แน่ใจ -1 = ไม่สอดคล้อง)

N แทน จำนวนของผู้เชี่ยวชาญ

(ศิริชัย กาญจนวาสี และคณะ ,2541 : 137 – 138)

ค่า IOC ของแบบประเมินตนเองของครู สำหรับพัฒนาการเรียนการสอนแบบวัดอคติในการประเมินตนเองของครูสำหรับพัฒนาการเรียนการสอน แบบสอบถามความคิดเห็นของ ผู้บริหารโรงเรียนศึกษานิตศก และเพื่อนครู แบบสอบถามความคิดเห็นของ นักเรียนชั้นป. 5-6 และ ม.1-3 แบบสอบถามความคิดเห็นของ นักเรียนชั้นป. 3-4 แบบสอบถามความคิดเห็นของ นักเรียนชั้นป. 1-2 มีค่าอยู่ระหว่าง .85 - .92 , .82 - .90 และ .80 - .90 ตามลำดับ ทั้งนี้หากข้อใดไม่มีความสอดคล้องผู้วิจัยได้ขอความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญและทำการแก้ไขปรับปรุงให้ถูกต้อง

2. การตรวจสอบความเที่ยง

แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้เสีย แบบประเมินตนเองของครูและแบบวัดอคติในการประเมินตนเองของครูเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน ผู้วิจัยตรวจสอบความเที่ยงแบบสัมประสิทธิ์แอลฟา ของครอนบาค (Cronbach) โดยการใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรม SPSS ซึ่งหาค่าความเที่ยงได้ทั้งรายข้อและภาพรวมของเครื่องมือทั้งฉบับ และ ในการหาค่าความเที่ยง ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้เสีย ไปให้ศึกษานิตศกเขตพื้นที่การศึกษาลำปาง เขต 1 และเขต 2 จำนวน 8 คน เขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 จำนวน 6 คน ผู้บริหารโรงเรียนจำนวน 47 คน และครูผู้สอนจำนวน 36 คน และนักเรียนในห้องที่ครูทดลองใช้เครื่องมือซึ่งไม่ได้เป็นกลุ่มผู้ให้ข้อมูลวิจัยในการทดลอง พบว่าแบบประเมินตนเองของครู สำหรับพัฒนาการเรียนการสอน แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้เสีย (ผู้บริหารโรงเรียนศึกษานิตศก และเพื่อนครู) แบบสอบถามความคิดเห็นของ นักเรียนชั้นป. 5-6และ ม.1-3 แบบสอบถามความคิดเห็นของ นักเรียนชั้นป. 3-4 แบบสอบถาม ความคิดเห็นของ นักเรียนชั้นป. 1-2 มีค่าความเที่ยง .87, .84 ,.75 ,.68 และ .67 ตามลำดับ ส่วนแบบวัดอคติในการประเมินตนเองของครู ได้ทดลองใช้กับครูผู้สอนในเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 2 ที่ไม่ได้เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 125 คน ได้ค่าความเที่ยงของแบบสอบถาม ความคิด ความเชื่อและการปฏิบัติ ซึ่งเป็นการวัดคติ ด้านความรักความหลง .71 ความซังความกลัว .74

3. เกณฑ์การประเมิน

3.1. เกณฑ์ในการพิจารณาการตอบแบบประเมินตนเองของครูสำหรับพัฒนาการเรียนการสอน และแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้เสีย มีดังนี้

- 1.00 – 1.50 หมายถึง มีคุณลักษณะหรือปฏิบัติได้น้อยที่สุด
 1.51 – 2.50 หมายถึง มีคุณลักษณะหรือปฏิบัติได้น้อย
 2.51 – 3.50 หมายถึง มีคุณลักษณะหรือปฏิบัติได้ปานกลาง
 3.51 – 4.50 หมายถึง มีคุณลักษณะหรือปฏิบัติได้มาก
 4.51 – 5.00 หมายถึง มีคุณลักษณะหรือปฏิบัติได้มากที่สุด

3.2. เกณฑ์ในการพิจารณาการตอบสนองความคิด ความเชื่อ และการปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนซึ่งเป็นการวัดอคติ 4 ในการประเมินตนเองของครูเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน ได้แก่ ความรัก ความหลง ความซัง ความกลัว เกี่ยวกับตนในการจัดการเรียนการสอนของตน โดยให้ครูตอบแบบสอบถามที่มีลักษณะเป็นรายการข้อคำถามจำนวน 40 ข้อ แยกตามประเภทอคติอย่างละ 10 ข้อแต่ละข้อมีคำตอบให้เลือกบนกราฟเส้นตรง 5 คำตอบให้ ทั้งคำตอบแบ่งเป็น 5 ระดับ คือ 4, 3, 2, 1, 0 แล้วพิจารณาผลการตอบโดยพิจารณาจากค่าฐานนิยม (Mode) ของระดับการตอบในแต่ละประเภทเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้คือ ค่าฐานนิยม 0 หมายถึง มีอคติในการประเมินตนเองสำหรับพัฒนาการเรียนการสอน น้อยหรือไม่มี ค่าฐานนิยม 1 หมายถึง มีอคติในการประเมินตนเองสำหรับพัฒนาการเรียนการสอน ค่อนข้างน้อย ค่าฐานนิยม 2 หมายถึง มีอคติในการประเมินตนเองสำหรับพัฒนาการเรียนการสอน ปานกลาง ค่าฐานนิยม 3 หมายถึง มีอคติในการประเมินตนเองสำหรับพัฒนาการเรียนการสอน ค่อนข้างมาก ค่าฐานนิยม 4 หมายถึง มีอคติในการประเมินตนเองสำหรับพัฒนาการเรียนการสอน มาก

3.3. เกณฑ์ในการพิจารณาความสอดคล้องในความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้เสียต่อการจัดการเรียนการสอนของครู

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ความสอดคล้องของผู้มีส่วนได้เสียโดยใช้ ดัชนีความสอดคล้องระหว่างผู้ประเมิน RAI (Rater Agreement Index) ซึ่งเป็นดัชนีความสอดคล้องระหว่างผู้ประเมินการปฏิบัติงาน ตามแนวคิดของ เบอร์รี-สโตค และคณะ (Judith A. Burry-Stoke ,1996) ในกรณีที่มีการประเมิน K พฤติกรรม มีผู้ประเมิน M คน และกลุ่มตัวอย่างคนเดียว คำนวณได้จากสูตร

$$RAI = 1 - \frac{\sum \sum R_{mk} - R_k}{K(M-1)(I-1)}$$

$$R_k = \frac{1}{M} \sum R_{mk}$$

โดย ให้ R_{mk} แทน ผลการประเมินของผู้ประเมินคนที่ M บนพฤติกรรมที่ K

ให้ R_k แทน ค่าเฉลี่ยของการประเมิน จำนวน K พฤติกรรม

I แทน ระดับจำนวนของคะแนน และ $K > 1, M > 2$

ทั้งนี้ RAI จะมีพิสัย ตั้งแต่ 0 - 1 ซึ่งถ้ามีค่าเข้าใกล้ 1 แสดงว่าผู้ประเมินเห็นสอดคล้องกันมาก

ดังนั้น เกณฑ์ในการพิจารณาความสอดคล้องคือ เข้าใกล้ 1 ให้มากที่สุด

2.4.4. เกณฑ์และตัวบ่งชี้ ในการประเมินตนเองของครูเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน โดยพิจารณาจากผลการตรวจสอบอคติ 4 สารสนเทศที่ควรปรับปรุงผลการตรวจสอบประเภท บุคคล ตามแนวคิดของ แอนโทนีโอนิ (1996 : 30) และคะแนนการพัฒนาตามแนวคิดของ ศิริชัย กาญจนวาสี (1989) ดังรายละเอียดในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 เกณฑ์และตัวบ่งชี้ในการประเมินตนเองของครูเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน

ตัวบ่งชี้	เกณฑ์	
	ผ่าน	ไม่ผ่าน
1.ความถูกต้องในการประเมิน ฯ 1.1.ระดับอคติในการประเมินตนเอง	ค่าฐานนิยม (Mode) ของอคติทั้ง 4 ลักษณะคือ รัก หลง ชัง กลัว อยู่ในระดับ 0 หมายถึง มีน้อย / ไม่มี 1 หมายถึง มีค่อนข้างน้อย	ค่าฐานนิยม (Mode) ของอคติ 4 (รัก หลง ชัง กลัว ลักษณะใดลักษณะหนึ่งมีระดับ 2 หมายถึง มีปานกลาง 3 หมายถึง มีค่อนข้างมาก 4 หมายถึง มีมาก
1.2.ประเภทของบุคคล (ตามแนวคิดของแอนโทนีโอนิ,1996)	เป็นบุคคลที่มีลักษณะ กลุ่มที่ 1 ฉายจุดเด่น(Strengths) หรือ กลุ่มที่ 3 ต้องการปรับปรุงพัฒนา (Improvement Needed)	เป็นบุคคลที่มีลักษณะ กลุ่มที่ 2 ซ่อนจุดเด่น (Hidden Strengths) หรือ กลุ่มที่ 4 ไม่คาดคิดว่าจะได้ข้อมูลย้อนกลับทางลบ (Unexpected Negative)
2. การพัฒนาการจัดการเรียนการสอน 2.1.จำนวนรายการสารสนเทศการเรียนการสอนที่ควรปรับปรุง	มีรายการสารสนเทศที่ควรปรับปรุงไม่เกิน 10 ข้อ (ใน 40 ข้อ) หรือ ไม่เกิน 25% ของรายการทั้งหมด	มีรายการสารสนเทศที่ควรปรับปรุงมากกว่า 10 ข้อ (ใน 40 ข้อ) หรือ มากกว่า 25% ของรายการทั้งหมด
2.2. คะแนนพัฒนาการ (ตามแนวคิดของ ศิริชัย กาญจนวาสี, 1989)	คะแนนพัฒนาการไม่ต่ำกว่า 20 %	คะแนนพัฒนาการน้อยกว่า 20 %

จากตารางที่ 1 ตัวบ่งชี้และเกณฑ์สำหรับการตรวจสอบผลการประเมินตนเองของครูเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนมีรายละเอียดดังนี้

1. ตัวบ่งชี้และเกณฑ์สำหรับการตรวจสอบความถูกต้อง

1.1.ระดับอคติในการประเมินตนเองของครูเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน เป็นตัวบ่งชี้แสดง อคติของครูในการประเมินตนเองเกี่ยวกับการเรียนการสอน ได้จากผลการตอบแบบสอบถามความคิด ความเชื่อ และการปฏิบัติของครูเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่มีรายการคำถาม 40 ข้อ (อคติละ 10 ข้อ) แต่ละข้อมีคำตอบให้เลือกตอบบนกราฟเส้นตรง 5 คำตอบ แต่ละคำ

ตอบมีตัวเลขประจำตามความเข้มของลักษณะอคติจากมากไปน้อยคือ 4,3,2,1,0 การตรวจอคติแต่ละลักษณะพิจารณาจากค่าฐานนิยม (Mode) ของระดับการตอบในแต่ละลักษณะหากมีค่าฐานนิยม (Mode) ซ้ำกัน 2 ตัว พิจารณาฐานนิยมที่มีระดับสูงกว่าหากมีซ้ำกัน 3 ตัวให้ใช้ค่าฐานนิยม (Mode) ตัวกลาง เกณฑ์การตัดสินคือ มีค่าฐานนิยม (Mode) ระดับ 0 หรือ 1 ทั้ง 4 ลักษณะ (รัก หลง ชัง กลัว) จึงผ่านเกณฑ์การประเมิน

1.2. ประเภทของบุคคล (ตามแนวคิดของแอนโทนีโอนิ, 1966) เป็นตัวบ่งชี้แสดงถึงครูที่ประเมินตนเอง ได้ตรงหรือสอดคล้องกับกลุ่มครูและกลุ่มผู้มีส่วนได้เสีย ซึ่งได้จากการนำคะแนนที่ได้จากการตอบแบบสอบถามในการประเมินตนเองของครูเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนและคะแนนที่ผู้มีส่วนได้เสียตอบแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนของครู เทียบกับค่าเฉลี่ยคะแนนของกลุ่มครู 10 คน (ครูกลุ่มตัวอย่างวิจัย) ที่สอนในโรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษาเดียวกัน แล้วพิจารณาลักษณะบุคคลแต่ละกลุ่มดังนี้

กลุ่มที่ 1 ฉายจุดเด่น เมื่อคะแนนของครูและคะแนนเฉลี่ยของผู้มีส่วนได้เสียสูงกว่า คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มครู

กลุ่มที่ 2 ต้องการพัฒนา เมื่อคะแนนของครูและคะแนนเฉลี่ยของผู้มีส่วนได้เสียต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มครู

กลุ่มที่ 3 ช่อนจุดเด่น เมื่อคะแนนของครูต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มครูแต่คะแนนของผู้มีส่วนได้เสียสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มครู

กลุ่มที่ 4 ไม่คาดคิดว่าจะได้ข้อมูลย้อนกลับทางลบ เมื่อคะแนนของครูสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มแต่คะแนนเฉลี่ยของผู้มีส่วนได้เสียต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของกลุ่มครู

เกณฑ์การตัดสินคือ ครูที่ประเมินตนเองได้ตรงหรือสอดคล้องกับผู้อื่น คือ ครูกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 3 ครูที่ประเมินตนเองได้ไม่ตรงหรือไม่สอดคล้องกับผู้อื่น คือครูกลุ่มที่ 2 และ 4

2. การพัฒนาการจัดเรียนการสอนของครู

2.1. จำนวนรายการสารสนเทศที่ควรปรับปรุง เป็นตัวบ่งชี้แสดงรายการสารสนเทศที่ครูควรปรับปรุงเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน ซึ่งได้จากการบันทึกข้อมูลและสารสนเทศของผู้มีส่วนได้เสีย (ศึกษานิเทศก์ ผู้บริหารโรงเรียน เพื่อนครู) หลังจากที่มีผู้มีส่วนได้เสียสังเกตการสอนของครูแล้วพิจารณาให้ปรับปรุงแต่ละรายการ จากรายการทั้งหมด 40 รายการ หากมีรายการที่ผู้มีส่วนได้เสีย เสนอให้ควรปรับปรุงซ้ำกันในรายการใดรายการหนึ่งนับเป็น 1 รายการ รายการใดไม่ซ้ำกัน นับเป็น 1 รายการ เกณฑ์การตัดสินคือ จำนวนรายการที่เสนอปรับปรุงรวมกันได้ ไม่เกิน 10 ข้อ ($\leq 25\%$) ผ่านเกณฑ์การประเมิน หากมีจำนวนรายการควรปรับปรุงมากกว่า 10 ข้อ ($> 25\%$) ยังไม่ผ่านเกณฑ์

2.2. คะแนนพัฒนาการ (ตามแนวคิดของศิริชัย กาญจนวาสี ,1989) เป็นตัวบ่งชี้แสดง การพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของครู ที่ได้มาจากการตอบแบบประเมินตนเองของครูเพื่อ พัฒนาการเรียนการสอน เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน 3 ครั้ง เปรียบเทียบกันดังนี้

1) เปรียบเทียบคะแนนครั้งที่ 1 กับครั้งที่ 2 เพื่อดูพัฒนาการครั้งแรก (เริ่มดำเนินการ วิจารณ์)

2) เปรียบเทียบคะแนนครั้งที่ 2 กับครั้งที่ 3 เพื่อดูพัฒนาการครั้งที่ 2 (ระหว่างดำเนินการ วิจารณ์)

3) เทียบคะแนนครั้งที่ 1 กับครั้งที่ 3 เพื่อดูพัฒนาการภาพรวม (เมื่อสิ้นสุดการ ดำเนินการวิจารณ์)

การประเมินแต่ละครั้ง มีเกณฑ์การตัดสินคือ ถ้ามีคะแนนพัฒนาการไม่ต่ำกว่า ร้อยละ 20 แสดงว่ามีการพัฒนา จึงผ่านเกณฑ์การประเมิน ถ้ามีคะแนนการพัฒนาน้อยกว่า ร้อยละ 20 ไม่ ผ่านเกณฑ์การประเมิน

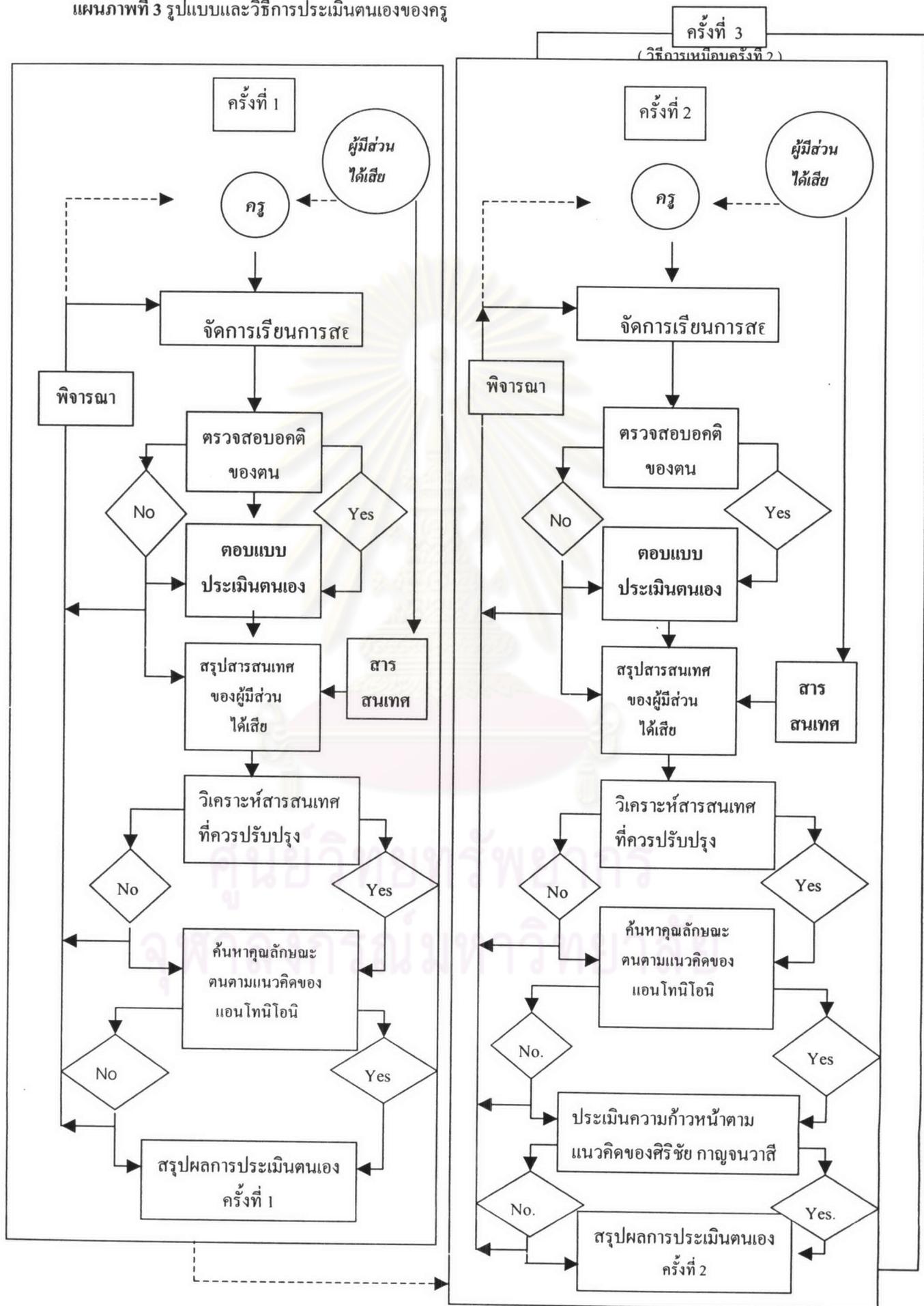
สูตรคะแนนพัฒนาการคือ

$$\text{คะแนนพัฒนาการ} = \frac{\text{คะแนนการวัดครั้งหลัง (y)} - \text{คะแนนการวัดครั้งแรก (x)}}{\text{คะแนนคาดหวังสูงสุด (Max)} - \text{คะแนนการวัดครั้งแรก (x)}} \times 100$$

การประเมินตนเอง ของครูมีรูปแบบและวิธีประเมินตามขั้นตอนการประเมินดังแผนภาพ ที่ 3

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนภาพที่ 3 รูปแบบและวิธีการประเมินตนเองของครู

จากแผนภาพที่ 3 รูปแบบและวิธีการประเมินตนเองของครูเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนมีดังนี้

ครั้งที่ 1 ดำเนินการตามขั้นตอนต่อไปนี้

1.1 ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้นักเรียนโดยผู้มีส่วนได้เสีย (ศึกษานิเทศก์ ผู้บริหาร โรงเรียนและเพื่อนครู) สังเกตการสอนของครูแล้วบันทึกข้อมูลหรือสารสนเทศเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนของครูตามรายการในแบบบันทึก

1.2 ครูตรวจสอบอคติในการประเมินตนเองเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน โดยตอบแบบสอบถามความเชื่อ ความคิด และการปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน แล้วพิจารณากับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ คือ ค่าฐานนิยม (Md.) ของระดับไม่เกิน 1 จึงผ่าน (ไม่มีอคติ) ผลการตรวจสอบตนเองถ้าไม่มีอคติให้ตอบแบบสอบถามประเมินตนเองถ้ามีอคติให้ปฏิบัติ 2 กรณี คือ (1) พิจารณาหรือทบทวนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของตนและการปฏิบัติเกี่ยวกับการเรียนการสอนของตน (2) ตอบแบบสอบถามประเมินตนเองของครูเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน

1.3 ตอบแบบประเมินตนเองของครูเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนแล้วบันทึกคะแนนการตอบลงในสมุดบันทึกของครู

1.4 สรุปและบันทึกสารสนเทศของผู้มีส่วนได้เสีย ได้แก่ คะแนนจากการตอบแบบสอบถามของผู้มีส่วนได้เสีย (ศึกษานิเทศก์ ผู้บริหาร โรงเรียน และเพื่อนครู) เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนของครูส่วนคะแนนการตอบแบบสอบถามของนักเรียนให้บันทึกคะแนนเฉลี่ยลงในสมุดบันทึกของครูและบันทึกรายการสารสนเทศที่ควรปรับปรุงเกี่ยวกับการเรียนการสอน

1.5 วิเคราะห์สารสนเทศการเรียนการสอนที่ควรปรับปรุง ซึ่งเป็นข้อมูลหรือสารสนเทศที่ได้จากผู้มีส่วนได้เสียมีทั้งข้อมูลเชิงปริมาณและข้อมูลเชิงคุณภาพ แล้วบันทึกสรุปลงในสมุดบันทึกของครู ข้อมูลเชิงปริมาณได้แก่ รายการสารสนเทศที่ควรปรับปรุงถ้ามีจำนวนไม่เกิน 10 รายการจึงผ่านการประเมินสารสนเทศ แต่ถ้ามีรายการสารสนเทศเกิน 10 รายการให้พิจารณาทบทวนการจัดการเรียนการสอนของตนเพื่อเตรียมปรับปรุงแก้ไขต่อไป

1.6 หากคุณลักษณะของตนโดยเปรียบเทียบคะแนนการทำแบบสอบถามประเมินตนเองของครูเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนกับคะแนนของผู้มีส่วนได้เสียเพื่อหาคุณลักษณะของตนตามแนวคิดของแอนโทนีโอนิ ถ้ามีคุณลักษณะตาม กลุ่มที่ 1 ฉายจุดเด่น (Strengths) หรือกลุ่ม 3 ต้องการพัฒนา (Improvement Needed) หมายถึงการประเมินของตนเองสอดคล้องกับผู้มีส่วนได้เสีย ถ้าหากพิจารณาแล้วมีคุณลักษณะตามกลุ่มที่ 2 ซ่อนจุดเด่น (Hidden Strengths) หรือ กลุ่มที่ 4 ไม่คาดคิดว่าจะได้ข้อมูลย้อนกลับทางลบ (Unexpected Negative) หมายถึง การประเมินของตนเองไม่สอดคล้องกับผู้มีส่วนได้เสีย ให้พิจารณาทบทวนการจัดการเรียนการสอนของตนเพื่อปรับปรุงแก้ไขหรือพัฒนาต่อไป

1.7 สรุปผลการประเมินตนเองครั้งที่ 1 เป็นการตรวจสอบความถูกต้องในการประเมินตนเองของครูเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนมี 2 วิธี คือ

1.7.1 ตรวจสอบอคติของตนว่ามีอคติ 4 ของตนได้แก่ ความรัก ความหลง ความซัง หรือความกลัว ในตนเองหรือเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนของตนหรือไม่

1.7.2 ตรวจสอบความสอดคล้องของผลการประเมินตนเองกับความคิดเห็น ของผู้มีส่วนได้เสีย ได้แก่ ศึกษานิเทศก์ ผู้บริหาร โรงเรียน เพื่อนครู และนักเรียน (ชั้นป.5-ม.3)

ครั้งที่ 2 ดำเนินการดังนี้

2.1 ดำเนินการ ในขั้นตอนที่ 2.1 –2.6 เหมือนตามขั้นตอนที่ 1.1 – 1.6 ในครั้งที่ 1

2.2 ประเมินความก้าวหน้าหรือผลการพัฒนาตามแนวคิดของ สิริชัย กาญจนวาสี โดยมีคะแนนพัฒนามากกว่า 0 ถ้าคะแนนพัฒนาการได้ 0 หรือน้อยกว่า 0 หมายถึงไม่มีผลการพัฒนาปรากฏ

2.3 สรุปผลการประเมินตนเองครั้งที่ 2 เป็นการตรวจสอบความถูกต้องในการประเมินตนเองและผลการพัฒนาตนเองจึงสรุป 2 กรณีดังนี้

2.3.1 การตรวจสอบความถูกต้องในการประเมินตนเองของครูเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนมี 2 วิธี คือ

2.3.1.1 ตรวจสอบอคติ 4 ของตนว่ามี ความรัก ความหลง ความซัง หรือความกลัวในตนหรือเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนของตนหรือไม่ (ผลจากข้อ 2.2)

2.3.1.2 ตรวจสอบความสอดคล้องของผลการประเมินตนเอง กับความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้เสียได้แก่ ศึกษานิเทศก์ ผู้บริหาร โรงเรียน เพื่อนครูและนักเรียนในท้องที่ครูทำการสอนในระดับชั้น ป.5-ม.3 (ผลจากข้อ 2.6)

2.3.2 ประเมินผลการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของครูมี 2 วิธีคือ

2.3.2.1 ตรวจสอบรายการสารสนเทศที่ควรปรับปรุง (ผลจากข้อ 2.4) เพื่อนำไปวางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนต่อไป

2.3.2.2 ตรวจสอบความก้าวหน้าหรือผลการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน (ผลจากข้อ 2.7) เพื่อให้ทราบถึงผลการจัดการเรียนการสอนของตนและความสามารถของตนเพื่อเป็นข้อมูลในการกำหนดคะแนนที่คาดหวังสูงสุดในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของครูในครั้งต่อไปอย่างต่อเนื่อง

ครั้งที่ 3 ดำเนินการเหมือนครั้งที่ 2

ภาคผนวก ข
รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ
รายชื่อกลุ่มตัวอย่าง

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ

- 1 รศ.ดร.ศิริเดช สุชีวะ ภาควิชาวิจัย คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- 2 ดร.เอมอร จังศิริพรปกรณ์ ภาควิชาวิจัย คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- 3 ผศ.ดร.สมถวิล วิจิตรวรรณ หัวหน้าฝ่ายรับนักศึกษา สำนักทะเบียนและวัดผลการศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- 4 ดร.วันทยา วงศ์ศิลปภิรมย์ นักวิชาการศึกษา 9 ชช. ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผลทางการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
- 5 ดร.ชวลิต โพธิ์นคร นักวิชาการศึกษา 8 ว. หัวหน้ากลุ่มวิจัยและพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษาและนวัตกรรมทางการวิจัย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
- 6 สิบเอกวรรณ ลังกาพันธ์ศึกษานิเทศก์ 9 หัวหน้ากลุ่มนิเทศ ติดตามผลและประเมินผลการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลำปาง เขต 1
- 7 นางประภาศรี รong กาศศึกษานิเทศก์ 9 หัวหน้ากลุ่มนิเทศ ติดตามผลและประเมินผลการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลำพูน เขต 1
- 8 นายชาติร์ สำราญ อาจารย์ 3 ระดับ 9 ปัจจุบันข้าราชการบำนาญ และวิทยากรให้ความรู้เกี่ยวกับเทคนิคการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญแก่ครูผู้สอน และบุคลากรทางการศึกษา
อดีต เป็นอาจารย์ 3 ระดับ 9 (คนแรกของประเทศไทย) โรงเรียนครูชนพัฒนาและเป็นผู้บริหารโรงเรียนกรู๋ปิ้ง สปอ.เมือง จ.ยะลา

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายชื่อครูผู้สอน ผู้มีส่วนได้เสียและข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับกรวิจัยแยกตามโรงเรียนและเขตพื้นที่การศึกษา
(ลำดับที่ ของครูในรายชื่อต่อไปนี้ ไม่ได้ตรงกับครูคนที่ ในงานวิจัยครั้งนี้)

ลำดับที่	โรงเรียน/ครูผู้สอน	ชั้น	วิชา/สารการเรียนรู้	จำนวน นักเรียน	เพื่อนครู	ผู้บริหารโรงเรียน	ศึกษานิเทศก์	หมายเหตุ
	สพท.ลำปางเขต 1 <u>อนุบาลลำปาง</u>							
1	กัลยา แก้วประเสริฐ	ป.4	วิทยาศาสตร์	50	วราภรณ์ บัวโทน	ผช.ผอ. พิมพร ไชยตา	วันทนา ไกรจิตเมตต์	ข้อมูลไม่สมบูรณ์
2	วราภรณ์ บัวโทน	ป.6	ภาษาไทย	48	กัลยา แก้วประเสริฐ		ศุภวรรณ แสงเมือง	
3	<u>อนุบาลเมืองลำปาง</u>							
4	วิมลรัตน์ เจริญธนฤทธิ์	ป.1/2	ภาษาไทย	38	ดัดดาวัลย์ ศรีจาริก	ผอ. นริศ สัตยารักษ์	บุญทอง บุญทวี	ข้อมูลไม่สมบูรณ์
5	ทองเพียร จันทร์แสนตอ	ป.4/1	ภาษาอังกฤษ	20		ผช.ผอ สมศักดิ์ ฝั้นคำฮ้าย	เพ็ญออน แสงสุข	
6	<u>บ้านบงสนธิ</u>							
6	กาญจนา ทาทาน	ป.4/4	ภาษาไทย	38	วรรณพร เกิดแสง	ผช.ผอ.บุปผา กันยะมี	ศุภวรรณ แสงเมือง	ข้อมูลไม่สมบูรณ์
7	สุพร เลิศสาครศิริ	ป.1/4	ภาษาไทย	38	อัมพรศรี โสภณรัตน์นกร		ศุภวรรณ แสงเมือง	
7	<u>บ้านแพะหนองแดง</u>							
8	ธัญญา นันทวิวัฒน์วงศ์	ป.5	สพช.	11	เพ็ญแข เวียงเงิน	ผอ.บุญเสริม โสภะ	วันทนา ไกรจิตเมตต์	ข้อมูลไม่สมบูรณ์
8	ปิยดา วงศ์เวียร	ป.6	ภาษาไทย	18	เพ็ญแข เวียงเงิน		ศุภวรรณ แสงเมือง	

ลำดับที่	โรงเรียน/ครูผู้สอน	ชั้น	วิชา/สารการการเรียนรู้	จำนวนนักเรียน	เพื่อนครู	ผู้บริหารโรงเรียน	ศึกษานิเทศก์	หมายเหตุ
9	นิตมพัฒนา 1 วรรณ อริยะสมบัติ	ป.1	ภาษาไทย	39	บุญรัตน์ ทองศิริมณีรัตน์ วรรณ อริยะสมบัติ	ผอ.ศิริวัฒน์ ทะอินตา	บุญทอง บุญทวี วิโรจน์ อริยะเครือ	
10	บุญรัตน์ ทองศิริมณีรัตน์ นิตมพัฒนา 3	ป.6	พลศึกษา	40				
11	นวกาญจน์ ฝันมณีวรรณ	ป.5	ภาษาไทย	32	พวงผกา หนันไชย	ผอ.อำนาจ พุทธิบุตตร	ศุภวรรณ แสงเมือง ศุภวรรณ แสงเมือง	
12	พวงผกา หนันไชย วัดแม่ทรายคำ	ป.4	ภาษาไทย	26	นวกาญจน์ ฝันมณีวรรณ			
13	ปิโรต ฝันคำชัย	ป.3	ภาษาอังกฤษ	18	อุพา วรรณโสภา	ผอ.ประพันธ์ เชื้อสิงห์	ขนิษฐา วิเศษคุปต์ ขนิษฐา วิเศษคุปต์	
14	ศรีมาน อินตะเสน	ป.2	ภาษาไทย	12	พีระพรรณ เครือคำขาว			
15	บ้านทุ่งผาย ทองบิณ คำหล่อ	ป.4	ภาษาไทย	22	แผน วงศ์ษา	ผอ.วิรัตน์ มาน้อย	ศุภวรรณ แสงเมือง ศุภวรรณ แสงเมือง	
16	วิไลวรรณ แก่นราช บ้านกาศมข	ป.3	ภาษาไทย	21	สุรีย์พร มังจักร			
17	สุกัญญา วันธนะ	ป.6	ภาษาไทย	28	รัตนาดี สรรพคุณ	ผอ.สรทรรศ หิริยุพานิช	ศุภวรรณ แสงเมือง ศุภวรรณ แสงเมือง	
18	นันทกา ปาเตนา	ป.1	ภาษาไทย	18	รัตนาดี สรรพคุณ			

ลำดับที่	โรงเรียน/ครูผู้สอน	ชั้น	วิชา/สารการเรียนรู้	จำนวนนักเรียน	เพื่อนครู	ผู้บริหารโรงเรียน	ศึกษานิเทศก์	หมายเหตุ
19	<u>วัดหลวงวิทยา</u> ประภา สัตย์ต่อพาส	ม.1	วิทยาศาสตร์	38	อัญชลี เรืองไพศาล	ผอ.อัครเดช จอมอินตา	วันทนา ไกรจิตเมตต์	ข้อมูลไม่สมบูรณ์
20	อัญชลี เรืองไพศาล	ม.1	สังคมศึกษาและ วัฒนธรรม	38	ประภา สัตย์ต่อพาส		วันทนา ไกรจิตเมตต์	
21	สุนีย์ ทองคำ		ศึกษา	38	สุจิตรา อินทะนา		วิโรจน์ อริยะเครือ	
22	สุจิตรา อินทะนา	ม.1	การอาชีพ	38	รุจน์ ทองคำ		จิตรลดา วงศ์อินทวัง	
23	สพท.ประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 <u>หาดสนุกราชบุรีบำรุง</u> บุญสม แงอินดี							
24	พรทิพย์ภา โสहितหาญ <u>ไทรบุรีวิทยา 65</u> <u>(วังไทรตั้ง)</u>	ป.1/2 ป.2	ภาษาไทย คณิตศาสตร์	25 30	ปราณี สุรานิมิตร ปทุม เพิ่มสมบัติ	ผอ.ประวิทย์ ม่วงงาม	เกษร คงศรี เกษร คงศรี	
25	สุติพร นวะมะวรรตนะ	ป.6	ศิลป	14	ถัดดา วิเชียรฉาย	ผอ.นิยุทธิ์ นวะมะวรรตนะ	นุติยาพร วงษ์เณร	
26	จารุมนต์ ม่วงงาม	ป.6	สตน.(พระพุทธร ศาสนา)	26	พรสิทธิ์ ดวงเดช		นิตยา เจริญเฉลิมศักดิ์	

ลำดับที่	โรงเรียน/ครูผู้สอน	ชั้น	วิชา/สารการเรียนรู้	จำนวนนักเรียน	เพื่อนครู	ผู้บริหารโรงเรียน	ศึกษานิเทศก์	หมายเหตุ
27	<u>บ้านต้นกระได</u> พรสวรรค์ สึงหเสมานนท์	ป.3	สปข. ภาษาไทย	33	ชานินี เชาว์เลิศ	ผอ.ปัญญา คงศรี	วรรณะ กุยเพชร	
28	วินิตา ศรีจิตต์	ม.3		31	ชานินี เชาว์เลิศ วาสนา สันพานิช อุทัยวรรณ คงมี		วรรณะ กุยเพชร เกษร คงศรี เกษร คงศรี	
29	<u>บ้านอ่าวน้อย</u> ดัดดาวลัย สายคง	ป.2	คณิตศาสตร์	12	ประทุม เพิ่มสมบัติ	ผอ.ฉลอง บุษสาย	ยุพิน โกณชา	
30	ปัทมญา เกตุงาม	ป.6	ภาษาอังกฤษ	23	ประทุม เพิ่มสมบัติ		นิตยา เจริญเฉลิมศักดิ์	
31	<u>บ้านบึง</u> จงจิต พิโกนุช	ป.2	คณิตศาสตร์	36	สุวรรณ นิยมญาติ	ผอ.แก้ว สายทอง	ยุพิน โกณชา	
32	สุวรรณ นิยมญาติ <u>บ้านคลองวาฬ</u>	ป.6	สปข.	29	จงจิต พิโกนุช		ยุพิน โกณชา	
33	สมใจ ชื่นจิตต์	ป.1	คณิตศาสตร์	18	นันทา ไกรทอง	อ.เสาวพรรณ ตังจรูญ	ยุพิน โกณชา	
34	นันทา ไกรทอง	ม.1/1	ตั้งคมศึกษา	35	สมใจ ชื่นจิตต์	(รักษาการ ผอ.ร.ร.)	นิตยาพร วงศ์เนตร	

ลำดับที่	โรงเรียน/ครูผู้สอน	ชั้น	วิชา/สารการการเรียนรู้	จำนวนนักเรียน	เพื่อนครู	ผู้บริหารโรงเรียน	ศึกษานิเทศก์	หมายเหตุ
35	<u>พัฒนาประชากรเกาะห้</u> จันทนา สืบเสน	ป.2	ภาษาไทย	35	ฐิติมา จุตพงษ์	ผอ.วีระ สังข์เฉย	เกษร คงศรี	
36	ชนิด วัชชัยกร <u>บ้านห้วยน้ำพุ</u>	ม.3	พลศึกษา	19	นิตยา เพ็องฟู	ผ.ช.ผอ.วินัย วัชรอด	สุเทพ วงษ์เณร	
37	พรพรรณ ศรีภาค	ป.6	ส.บ.ช.	49	ราตรี บานเย็น	ผอ.บุญ ศรีสุคนธ์	นุติยาพร วงศ์เณร	
38	นายไทรดา พูนสวัสดิ์	ป.6	ส.ถ.น.(พลศึกษา)	49	ไทรดา พูนลาภ พรพรรณ ศรีหาร		นุติยาพร วงศ์เณร	
39	<u>ประชากรังสรรถ์</u> นิภา พึ่งพระ	ป.1	ภาษาไทย	17	อ.ถนอม สระศรี	ผอ.บุญเสริม สมภู	ยุพิน โกณชา	
40	ชลอ ไกรทอง <u>ดำนสิงขร</u>	ป.4	คณิตศาสตร์	22	อ.ถนอม สระศรี		ยุพิน โกณชา	
41	ธีรภรณ์ วัชชัยกร	ป.2	คณิตศาสตร์	33	อ.ปราณี กัดตสมบูรณ์	ผอ.ชอุ่ม อ่างรุ่ง	นิตยา เจริญเฉลิมศักดิ์	
42	ปราณี กัดตสมบูรณ์	ป.6	ภาษาไทย	38	อ.ธีรภรณ์ วัชชัยกร		นิตยา เจริญเฉลิมศักดิ์	

รายชื่อครูผู้สอน ผู้มีส่วนได้เสียและข้อมูลพื้นฐาน ของเกี่ยวกับวิจัยนาร่อง แยกตามโรงเรียน

ลำดับที่	โรงเรียน/ครูผู้สอน	ชั้น	วิชา/สารการเรีนรู้	จำนวน นักเรียน	เพื่อนครู	ผู้บริหาร โรงเรียน	ศึกษานิเทศก์	หมายเหตุ
	สพท.ลำปางเขต 2 ด้อมแรควิทยา							
1.	สุมา เตชะ	อบ.2		30	วิภาดา กาวีชา อำนาจพร สติวงศ์	ผอ.สนิท สิทธิวะ	ขนิษฐา วิเศษอุปต์	
2.	ศิริพร ไชยชนะ	ป.1	ภาษาไทย	21	วิภาดา กาวีชา สง่า โอรัตนประยูรกิจ		อ.ปรกรณ์ บุญสำราญ	
3.	วิภาดา กาวีชา	ป.1/2	ภาษาไทย	22	สง่า โอรัตนประยูรกิจ ศิริพร ไชยชนะ		อ.ปรกรณ์ บุญสำราญ	
4.	สง่า โอรัตนประยูรกิจ	ป.2/1	ภาษาไทย	30	วิภาดา กาวีชา ศิริพร ไชยชนะ		อ.ปรกรณ์ บุญสำราญ	
5.	อำนาจพร สติวงศ์	ม.1/1	สังคมศึกษา	31	อ.ศิริพร ไชยชนะ อ.สง่า โอรัตนประยูรกิจ		วันทนา ไกรจิตเมตต์	
6.	อนุบาลเถิน ปิยะนาถ คันธวงค์	อบ.2		24	พรรณพร ก้อนเรือง	ผอ.ดำรงศักดิ์ สืบศรีวิชัย ผช.ผอ.ทองพูน กาวีเศษ	จิตรลดา วงศ์อินทะวัง	

ลำดับที่	โรงเรียน/ครูผู้สอน	ชั้น	วิชา/สารการการเรียนรู้	จำนวนนักเรียน	เพื่อนครู	ผู้บริหารโรงเรียน	ศึกษานิเทศก์	หมายเหตุ
7	ห้องพรรณ ไชยเลิศ	ป.1/1	ภาษาไทย	25	พรรณพร ก้อนเรือง ปิยนาด ต้นธวงค์ ผ่องพรรณ ไชยเลิศ		ชัยพูน อาสนพานิชย์	
8	พรรณพร ก้อนเรือง	ป.4/4	ภาษาไทย	40	ปิยนาด ต้นธวงค์ กฤษณา ศรีจันทร์		ชัยพูน อาสนพานิชย์	
9	สายเทียม อินทญาติ บ้านดอนไชย	ป.5/1	คณิตศาสตร์	34	ฉัตรชัย สุวรรณเลิศ	ผอ.สมศักดิ์ สลิวงค์	บุญทอง บุญทวี	
10	มุกดา แก้วบุตร	ป.4	ภาษาไทย	27	มุกดา แก้วบุตร		ปกรณ์ บุญถาวร	
11	ฉัตรชัย สุวรรณเลิศ	ป.6	สพข.	22	ฉัตรชัย สุวรรณเลิศ		วันทนา ไกรจิตเนตต์	
12	วิไล เข็มจรรยา บ้านเหล่า	ป.6	ภาษาอังกฤษ	22	ฉัตรชัย สุวรรณเลิศ		บุญทอง บุญทวี	
13	โสภาก อินถวง	ป.3	ภาษาไทย	28	บัวผิน จุมปา	อ.ญ.เกา คำฟู	ชัยพูน อาสนพานิชย์	
14	มธุลี ปะอินทร์	ป.5	ภาษาไทย	15	บัวผิน จุมปา		ชัยพูน อาสนพานิชย์	
15	บัวผิน จุมปา	ป.6	ภาษาไทย	23	มธุลี ปะอินทร์		ชัยพูน อาสนพานิชย์	

ลำดับที่	โรงเรียน/ครูผู้สอน	ชั้น	วิชา/สารการเรียนรู้	จำนวนนักเรียน	เพื่อนครู	ผู้บริหารโรงเรียน	ศึกษานิเทศก์	หมายเหตุ
16	<u>บ้านเวียง</u> พิสมัย แสสนใจ	อบ.1		18	กำไร สุริยา	อ.อญ.สนั่น กันชาติ	ขนิษฐา วิเศษคุปต์	
17	กำไร สุริยา	อบ.2		20	พิสมัย แสสนใจ		ขนิษฐา วิเศษคุปต์	
18	เพ็ญจันทร์ ชุมชอบ	ป.1	ภาษาไทย		ทองภา วงศ์ฟู		ป.กรณ์ บุญสำราญ	
19	ทองภา วงศ์ฟู	ป.3	ภาษาไทย		เพ็ญจันทร์ ชุมชอบ		ป.กรณ์ บุญสำราญ	
20	<u>บ้านหนองเตา</u> เครือวัลย์ ทรัพย์ทวีบุตร	อบ.2		10	แสงจันทร์ แผลมคม ภัตราพร แห่งพิษ	อ.อญ.จำลอง พินทิสืบ	วันทนา ไกรจิตเมตต์ บุญทอง บุญทวี	
21	ภัตราพร แห่งพิษ	ป.1	ภาษาไทย	10	เครือวัลย์ ทรัพย์ทวีบุตร แสงจันทร์ แผลมคม		บุญทอง บุญทวี	
22	แสงจันทร์ แผลมคม	ป.2	ส.บ.ช.	6	เครือวัลย์ ทรัพย์ทวีบุตร ภัตราพร แห่งพิษ		วันทนา ไกรจิตเมตต์	
23	<u>บ้านอุมทอง</u> สมจิตร ธีระเดรีอ	อบ.		14	พริ้มเพรา สติวงศ์	อ.อญ.สุพล ภัทรวาทิน	จิตรลดา วงศ์อินทะวัง	
24	จำเนียร เนียมสกุล	ป.2	ภาษาไทย	11	พริ้มเพรา สติวงศ์		บุญทอง บุญทวี	
25	พริ้มเพรา สติวงศ์	ป.6	ภาษาไทย	14	จำเนียร เนียมสกุล		บุญทอง บุญทวี	

ภาคผนวก ค
ข้อมูลเพิ่มเติม

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ผลการวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลในการวิจัย (เพิ่มเติม)

1. ผลการทดลองใช้ระบบการประเมินตนเองของครูเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนที่เพิ่มความถูกต้องโดยใช้สารสนเทศจากผู้มีส่วนเสียในการวิจัย(นาร์่อง)

ผู้วิจัยได้นำระบบ (ฉบับร่าง) ไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างวิจัย (นาร์่อง) ได้ผลการทดลอง ดังนี้ จากการศึกษาที่ผู้มีส่วนได้เสียประกอบด้วย คีษานีเทศก์ ผู้บริหารโรงเรียนและเพื่อนครู สังเกตการจัดการเรียนการสอนของครู ในระยะเวลาที่ครูทำการสอนและต้องการประเมินตนเอง จำนวน 2 ครั้ง ผู้มีส่วนได้เสียได้บันทึกแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่ควรปรับปรุงหรือพัฒนาให้แก่ครูผู้สอนในแบบบันทึกของผู้มีส่วนได้เสีย เพื่อให้ครูนำไปวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณและสังเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพซึ่งเป็นข้อมูลสำหรับครูนำไปใช้เป็นสารสนเทศการเรียนการสอน ดังนี้

1.1 สถานภาพและข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างวิจัย (นาร์่อง) ที่ประเมินระบบ ดังมีรายละเอียดในตารางที่ a

ตารางที่ a จำนวน ร้อยละของครูและผู้มีส่วนได้เสีย (นักเรียน เพื่อนครู ผู้บริหารโรงเรียน คีษานีเทศก์) จำแนกตามข้อมูลส่วนบุคคล

รายการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)
เพศ		
ชาย	106	44.17
หญิง	134	55.83
รวม	240	100
สถานภาพผู้ร่วมวิจัย		
ครูผู้สอน	25	10.42
ผู้มีส่วนได้เสีย	215	89.58
รวม	240	100.00
สถานภาพผู้มีส่วนได้เสีย		
นักเรียนชั้นป.5-ม.1	196	91.16
เพื่อนครู	6	2.79
ผู้บริหารโรงเรียน	7	3.26
คีษานีเทศก์	6	2.79
รวม	215	100.00

รายการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)
ครูผู้สอนแยกตามระดับชั้น		
อนุบาล	6	24
ป.1	5	20
ป.2	3	12
ป.3	2	8
ป.4	2	8
ป.5	2	8
ป.6	4	16
ม.1	1	4
รวม	25	100
ครูผู้สอนแยกตามรายวิชา/กลุ่ม ประสบการณ์/กลุ่มสาระ		
คณิตศาสตร์	1	4
ภาษาไทย	14	56
ภาษาอังกฤษ	1	4
สังคมศึกษา	1	4
สร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต	2	8
อนุบาล (บูรณาการ)	6	24
รวม	25	100

จากตารางที่ a การกระจายของกลุ่มตัวอย่าง ในการวิจัย (นำร่อง) พบว่า ส่วนมากเป็นหญิง (ร้อยละ 55.83) รองลงมาเป็นชาย (ร้อยละ 44.17) เมื่อจำแนกตามสถานภาพของผู้ร่วมวิจัยส่วนมากเป็นผู้มีส่วนได้เสีย (ร้อยละ 89.58) รองลงมาเป็นครูผู้สอน (ร้อยละ 10.42) โดยผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเป็นนักเรียนจำนวนมากที่สุด (ร้อยละ 91.16) รองลงมาก็คือ ผู้บริหารโรงเรียน (ร้อยละ 3.26) ส่วนเพื่อนครูและศึกษานิเทศก์มีจำนวนเท่ากัน (ร้อยละ 2.79) เมื่อพิจารณาครูผู้สอนจำแนกตามชั้นเรียนพบว่าส่วนมากเป็นครูผู้สอนระดับอนุบาล (ร้อยละ 24) รองลงมาก็คือระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 (ร้อยละ 20) เมื่อจำแนกครูผู้สอนตามรายวิชา รายสาระเนื้อหาหรือกลุ่มประสบการณ์ที่สอนพบว่าส่วนมากเป็นครูผู้สอนกลุ่มทักษะภาษาไทย (ร้อยละ 56) รองลงมาเป็นระดับชั้นอนุบาล (ร้อยละ 24)

1.2 ผลการจัดการเรียนการสอนที่ครูควรปรับปรุงหรือพัฒนา

จากการที่ผู้มีส่วนได้เสียประกอบด้วย ศึกษานิเทศก์ ผู้บริหาร โรงเรียนและเพื่อนครู สังเกตการจัดการเรียนการสอนของครู ในระยะเวลาที่ครูทำการสอนและต้องการประเมินตนเอง จำนวน 2 ครั้ง ผู้มีส่วนได้เสียได้บันทึกแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดการเรียน การสอนที่ควรปรับปรุงหรือพัฒนาให้แก่ครูผู้สอนในแบบบันทึกของผู้มีส่วนได้เสีย เพื่อให้ครูนำไปวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณและสังเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพซึ่งเป็นข้อมูลสำหรับครูนำไปใช้เป็น สารสนเทศการเรียนการสอน ดังนี้

1.2.1 ผลการวิเคราะห์สารสนเทศของครูในการทดลอง(นำร่อง) ที่ควรปรับปรุงหรือ พัฒนาเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน

ความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้เสีย (ศึกษานิเทศก์ ผู้บริหาร โรงเรียน และเพื่อนครู) เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนของครูที่ควรปรับปรุงตามรายการสารสนเทศหรือรายการใน บันทึกของ ผู้มีส่วนได้เสีย หลังจากสังเกตการจัดการเรียนการสอนของครู ในการทดลอง(นำร่อง) จำนวน 2 ครั้ง ได้ผลดังตารางที่ 6

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ ๖ รายการและจำนวนครูผู้สอนควรปรับปรุงเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนแยกตามวิชา สาระหรือกลุ่มประสบการณ์ที่สอน ในการวิจัย (นาร์อง)

รายการ	ครั้งที่ 1		ครั้งที่ 2	
	จำนวน(คน)	ร้อยละ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
1. รู้ข้อมูลพื้นฐานของนักเรียนเกี่ยวกับ				
1.1. ความสามารถพิเศษของนักเรียน	4	16.00	1	4.00
1.2. สิ่งที่นักเรียนต้องปรับปรุง หรือ พัฒนา	4	16.00	-	
1.3. สิ่งที่นักเรียนชอบเกี่ยวกับการเรียน	3	12.00	-	
1.4. สภาพทางบ้านของนักเรียน (เช่น อยู่กับใคร สนับสนุนการเรียน อย่างไร ...)	2	8.00	-	
1.5. สุขภาพของนักเรียน	-		-	
2. มีการเตรียมการสอนโดย				
2.1. จัดสื่อหรืออุปกรณ์ที่ระบุไว้ในแผนการสอน มีสภาพพร้อมที่จะใช้จัดกิจกรรมการเรียน การสอน	7	28.00		
2.2. กำหนดวัตถุประสงค์ในแผนการสอน ได้ชัดเจน สอดคล้องกับ เนื้อหาวิชาที่สอน	5	20.00	-	
2.3. ระบุขั้นตอนหรือกิจกรรมในแผนการสอน ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียน การสอน ด้วยการปฏิบัติจริง	5	20.00		
2.4. มีเครื่องมือหรือเอกสาร หรือแนวการวัดผล	5	20.00	1	4.00
2.5. เตรียมเนื้อหาในแผนการสอน สอดคล้องกับ หลักสูตรและสภาพแวดล้อมของนักเรียน	2	8.00		
3.การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครู				
3.1. ให้นักเรียนมีโอกาสสรุปสิ่งที่ตน เรียนรู้หรือ สร้างองค์ความรู้ของตนเอง	13	52.00	3	12.00
3.2. ใช้เทคนิคการสอนต่าง ๆ ที่กระตุ้นให้นักเรียน ได้ใช้ความคิด และสร้างความเข้าใจในสิ่งที่เรียนรู้	12	48.00	3	12.00
3.3. อธิบายให้นักเรียนรู้จุดมุ่งหมายในการเรียน แต่ละเรื่อง หรือหน่วยการเรียน	10	40.00	-	-
3.4. จัดกิจกรรม ที่มีความเหมาะสม กับวัยของนักเรียน ให้นักเรียนนำประสบการณ์เดิมมาใช้ เชื่อมโยง สู่ความรู้ใหม่	9	36.00	-	-

ตารางที่ ๖ (ต่อ)

รายการ	ครั้งที่ 1		ครั้งที่ 2	
	จำนวน(คน)	ร้อยละ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
3.5. มีการจัดการหรือกำหนดบทบาทหน้าที่นักเรียน โดยครูปฏิบัติพร้อมนักเรียนหรือให้นักเรียนเลือกปฏิบัติ	8	32.00	-	-
3.6. จัดกิจกรรมให้นักเรียนได้มีโอกาสปฏิบัติหรือได้เปลี่ยนบรรยากาศบ้าง	8	32.00	-	-
3.7. มีการสนับสนุนนักเรียนหรือให้นักเรียนได้ชื่นชมผลงานของตนเอง	7	28.00	-	-
3.8. มีการใช้สภาพแวดล้อมเป็นสื่อหรือจัดกิจกรรมได้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมของนักเรียน	6	24.00	-	-
3.9. จัดกิจกรรมให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการคิดอย่างอิสระและมีความสุข	4	16.00	-	-
3.10. สอนเนื้อหาจากง่ายไปยาก หรือ จากสิ่งใกล้ตัวไปยังสิ่งไกลตัวนักเรียน และทันต่อเหตุการณ์	3	12.00	1	4.00
3.11. สอนเนื้อหาได้ถูกต้องตามเรื่องที่สอน	2	8.00	-	-
3.12. จัดกิจกรรมให้นักเรียนมีส่วนร่วมปฏิบัติกิจกรรมกับเพื่อนหรือมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นหรือสิ่งอื่นที่อยู่รอบตัวนักเรียน	-	-	-	-
3.13. มีการให้กำลังใจหรือแรงเสริมนักเรียน	-	-	-	-
3.14. ให้การดูแลเอาใจใส่นักเรียนอย่างทั่วถึง	-	-	-	-
3.15. ดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอน และแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นระหว่างการจัดการเรียนการสอนได้สำเร็จ	-	-	-	-
4. มีการใช้สื่อหรืออุปกรณ์การสอนโดย				
4.1. ให้นักเรียนมีโอกาสได้หาหรือเลือกสื่อที่เรียนตามความสนใจของนักเรียน	12	48.00	2	8.0
4.2. เหมาะสมกับการเรียนรู้ของนักเรียน	7	28.00	-	-
4.3. สามารถนำไปสู่การเรียนรู้ของนักเรียนในเรื่องที่สอน	6	24.00	-	-
4.4. ให้นักเรียนได้สัมผัสสื่อด้วยตนเอง	5	20.00	-	-
4.5. สร้างความสนใจให้แก่ นักเรียน ได้	5	20.00	-	-

ตารางที่ b(ต่อ)

รายการ	ครั้งที่ 1		ครั้งที่ 2	
	จำนวน(คน)	ร้อยละ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
5.มีการใช้แหล่งเรียนรู้หรือภูมิปัญญาท้องถิ่น				
5.1.ให้นักเรียนทุกคนได้เรียนรู้จาก แหล่งเรียนรู้หรือภูมิปัญญาท้องถิ่น	4	16.00	-	-
5.2.ใช้ได้ตรงหรือสอดคล้องกับเนื้อหาในแผนการสอน	3	12.00	-	-
5.3.เหมาะสมกับวัยของนักเรียน	2	8.00	-	-
5.4.จัดได้สอดคล้องกับ สภาพชีวิตจริง ของนักเรียน	2	8.00	-	-
5.5.ให้นักเรียนมีโอกาสได้สัมผัสและ เรียนรู้ด้วยตัวเอง	2	8.00	-	-
6. การประเมินผลการจัดการเรียนการสอน				
6.1.ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการประเมินการเรียนรู้ของตน	9	36.00	-	-
6.2. มีการประเมินระหว่างเรียนและหลังเรียน หรือ ประเมินก่อนเรียนด้วยวิธีการที่ง่าย	7	28.00	-	-
6.3.มีการกำหนดเกณฑ์การประเมินไว้	7	28.00	-	-
6.4. มีบันทึกผลการวัดและการประเมินนักเรียนทุกคนเป็นปัจจุบัน	4	16.00	-	-
6.5.ใช้ข้อมูลจากการวัดหลาย ๆ วิธี ช่วยในการประเมินผลการเรียนของนักเรียน	6	24.00	-	-

จากตารางที่ b จำนวนครูผู้สอนมีรายการเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ควรปรับปรุงดังนี้

การรู้ข้อมูลพื้นฐานทางบ้านของนักเรียน จากสารสนเทศของผู้มีส่วนได้เสีย (ศึกษานิเทศก์ ผู้บริหาร โรงเรียน และเพื่อนครู) พบว่าครั้งแรกมีครูควรปรับปรุงเกี่ยวกับการรู้ความสามารถพิเศษของนักเรียน และสิ่งที่นักเรียนต้องปรับปรุงหรือพัฒนา มีจำนวนมากที่สุด (ร้อยละ 16.00) เท่ากัน รองลงมาคือสิ่งที่นักเรียนชอบเกี่ยวกับการเรียน (ร้อยละ 12) แต่สารสนเทศครั้งที่ 2 จากผู้มีส่วนได้เสีย ไม่มีจำนวนครูที่ควรปรับปรุง ยกเว้นการรู้ความสามารถพิเศษของนักเรียนมีครูเพียงคนเดียว (ร้อยละ 4) ที่ควรปรับปรุง

การเตรียมการสอน จากสารสนเทศของผู้มีส่วนได้เสีย (ศึกษานิเทศก์ ผู้บริหาร โรงเรียน และเพื่อนครู) พบว่าครั้งแรก ในรายการครูควรปรับปรุงเกี่ยวกับการจัดเตรียมสื่อหรืออุปกรณ์ที่ระบุ

ไว้ในแผนการสอนให้มีสภาพพร้อมที่จะใช้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนนั้น มีจำนวนครูควรปรับปรุงมากที่สุด (ร้อยละ 28.00) รองลงมาเป็นการเตรียมกำหนดวัตถุประสงค์ในแผนการสอนได้ชัดเจนสอดคล้องกับเนื้อหาวิชาที่สอน การระบุขั้นตอนหรือกิจกรรมในแผนการสอนที่ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอนด้วยการปฏิบัติจริง และการเตรียมเครื่องมือหรือเอกสารหรือแนวการวัดผลซึ่งมีจำนวนครูเท่ากัน (ร้อยละ 20) ส่วนครั้งที่ 2 ไม่มีจำนวนครูที่ต้องปรับปรุงทุกรายการ ยกเว้นรายการเตรียมเครื่องมือหรือเอกสารหรือแนวการวัดผลมีเพียง 1 คน (ร้อยละ 4) ที่ควรปรับปรุง

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครู จากสารสนเทศของผู้มีส่วนได้เสียพบว่าครั้งแรก ครูควรปรับปรุงเกี่ยวกับ การให้นักเรียนมีโอกาสสรุปสิ่งที่ตนเรียนรู้ หรือสร้างองค์ความรู้ของตนเอง จำนวนมากที่สุด (ร้อยละ 52) รองลงมาคือการใช้เทคนิคการสอนต่างๆ ที่กระตุ้นให้นักเรียนได้ใช้ความคิดและสร้างความเข้าใจในสิ่งที่เรียนรู้ จำนวนมากที่สุด (ร้อยละ 48.00) ส่วนรายการสารสนเทศที่ควรปรับปรุงครั้งที่ 2 ยังเป็นรายการเดิมทั้ง 2 รายการ แต่จำนวนมาลดลงเหลือจำนวนเท่ากัน (ร้อยละ 12)

การใช้สื่อหรืออุปกรณ์การสอนของครู จากสารสนเทศของผู้มีส่วนได้เสีย พบว่าครั้งแรก รายการที่ครูควรปรับปรุงเกี่ยวกับให้นักเรียนมีโอกาสได้หาหรือเลือกสื่อที่เรียนตามความสนใจของนักเรียน มีจำนวนครูมากที่สุด (ร้อยละ 48) รองลงมาคือการใช้สื่ออุปกรณ์เหมาะสมกับการเรียนรู้ของนักเรียน (ร้อยละ 28) ส่วนครั้งที่ 2 ไม่มีจำนวนครูควรปรับปรุงแต่ละรายการยกเว้นรายการให้นักเรียนมีโอกาสได้หาหรือเลือกสื่อที่เรียนตามความสนใจของนักเรียน มีจำนวนครูเพียง 2 คน (ร้อยละ 28) ที่ควรปรับปรุง

การใช้แหล่งเรียนรู้ จากสารสนเทศของผู้มีส่วนได้เสียพบว่า ครั้งแรก รายการที่ครูควรปรับปรุงเกี่ยวกับการให้นักเรียนทุกคนได้เรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้หรือภูมิปัญญาท้องถิ่นนั้น มีจำนวนครูมากที่สุด (ร้อยละ 16) รองลงมาคือการใช้แหล่งเรียนรู้หรือภูมิปัญญาท้องถิ่นได้ตรงหรือสอดคล้องกับเนื้อหาในแผนการสอน (ร้อยละ 12) ส่วนครั้งที่ 2 ไม่มีจำนวนครูควรปรับปรุง

การประเมินผลการจัดการเรียนการสอนจากสารสนเทศของผู้มีส่วนได้เสียพบว่าครั้งแรก รายการที่ครูควรปรับปรุงคือการให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการประเมินการเรียนรู้ของตน มีจำนวนครูมากที่สุด (ร้อยละ 48.00 คน) รองลงมาคือ มีการกำหนดเกณฑ์การประเมินไว้และมีการประเมินระหว่างเรียนและหลังเรียน หรือ ประเมินก่อนเรียนด้วยวิธีการที่ง่าย มีจำนวนครูเท่ากัน (ร้อยละ 28.00) ส่วนครั้งที่ 2 ไม่มีจำนวนครูควรปรับปรุง

เนื่องจากรายการในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เป็นสารสนเทศสำหรับครูแบ่งออกเป็น 6 กลุ่มรายการ ได้แก่ การรู้ข้อมูลพื้นฐานของนักเรียนที่เกี่ยวกับการเรียนรู้ การเตรียมการสอนของครู การจัดการเรียนการสอนของครู การใช้สื่อหรืออุปกรณ์การสอน การใช้แหล่งเรียนรู้หรือ

ภูมิปัญญาท้องถิ่น และการประเมินผลการจัดการเรียนการสอน นั้น ครูบางคนมีรายการย่อยที่ควรปรับปรุงหลายรายการ ใน 1 กลุ่มรายการ แต่เมื่อพิจารณาจำนวนครูที่มีรายการควรปรับปรุงแยกตามกลุ่มรายการ พบจำนวนครู ดังตารางที่ c

ตารางที่ c จำนวนครู และร้อยละ ของจำนวนครูที่มีรายการควรปรับปรุง ในการจัดการเรียนการสอนแยกตามกลุ่มรายการและครั้งที่ครูประเมินตนเองเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน

รายการ	ครั้งที่ 1		ครั้งที่ 2	
	จำนวนครู	ร้อยละ	จำนวนครู	ร้อยละ
การรู้ข้อมูลพื้นฐานของนักเรียนที่เกี่ยวกับการเรียนรู้	6	24.00	1	4.00
การเตรียมการสอนของครู	8	32.00	1	4.00
การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครู	16	64.00	4	16.00
การใช้สื่อหรืออุปกรณ์การสอน	14	56.00	4	16.00
การใช้แหล่งเรียนรู้หรือภูมิปัญญาท้องถิ่น	6	24.00	-	-
การประเมินผลการจัดการเรียนการสอน	12	48.00	-	-

จากตารางที่ c เมื่อพิจารณาโดยภาพรวมจากครูกลุ่มทดลอง (นำร่อง) จำนวน 25 คน มีจำนวนครูผู้สอนที่มีกลุ่มรายการสารสนเทศในการจัดการเรียนการสอนควรปรับปรุงเกี่ยวกับการรู้ข้อมูลพื้นฐานของนักเรียน ครั้งแรก จำนวน 6 คน (ร้อยละ 24) แต่ครั้งที่ 2 มีเพียง 1 คน (ร้อยละ 4) เมื่อพิจารณารายการที่ครูควรปรับปรุงเกี่ยวกับการเตรียมการสอน ครั้งแรกมีครูจำนวน 8 คน (ร้อยละ 24) แต่ครั้งที่ 2 มีเพียง 1 คน (ร้อยละ 4) เมื่อพิจารณารายการครูควรปรับปรุงเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครู ครั้งแรกจำนวน 16 คน (ร้อยละ 64) แต่ครั้งที่ 2 มีเพียง 4 คน (ร้อยละ 16) ในรายการ ควรปรับปรุงเกี่ยวกับการใช้สื่ออุปกรณ์การสอนของครู ครั้งแรกมีครูจำนวน 14 คน (ร้อยละ 56) แต่ครั้งที่ 2 มีเพียง 2 คน (ร้อยละ 8) และเมื่อพิจารณาว่าครูควรปรับปรุงเกี่ยวกับการใช้แหล่งเรียนรู้หรือ ภูมิปัญญาท้องถิ่น ครั้งแรกมีครูจำนวน 6 คน (ร้อยละ 24) แต่ครั้งที่ 2 ไม่มีจำนวนครูควรปรับปรุง รวมทั้ง เมื่อพิจารณาโดยภาพรวม มีครูควรปรับปรุงเกี่ยวกับการประเมินผลการเรียนการสอน ครั้งแรกจำนวน 12 คน (ร้อยละ 48) แต่ครั้งที่ 2 ไม่มีจำนวนครูควรปรับปรุง

1.2.2 ผลการสังเคราะห์ข้อมูลที่ครูกลุ่มทดลองวิจัย (นาร่อง) ควรปรับปรุงหรือพัฒนาเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน

จากแบบบันทึกการนิเทศผู้มีส่วนได้เสียได้แก่ คีษานิเทศก์ ผู้บริหาร โรงเรียน และเพื่อนครูได้บันทึกแสดงความคิดเห็นที่ครูผู้สอนควรปรับปรุงหรือพัฒนาซึ่งเป็นประโยชน์เฉพาะรายวิชาหรือรายกลุ่มประสบการณ์สรุปได้ดังนี้

คณิตศาสตร์ ครั้งที่ 1 การสอนเกี่ยวกับเศษส่วนหลังจากใช้สื่อการสอนที่ครูเตรียมมาแล้วครูสามารถให้นักเรียนเป็นสื่อมีการเคลื่อนไหวและเข้าใจในเรื่องที่เรียนได้ เช่น ขอนักเรียนอาสาสมัครออกมาหน้าห้องจำนวน 10 คน ยืนล้อมเป็นวงกลม แล้วขออาสาสมัครก้าวออกมานอกวงกลม 3 คน ครูให้นักเรียนช่วยกันสรุปว่า ขณะนี้มีนักเรียนออกมาอยู่นอกวงกลมเป็นเศษส่วนได้เท่าไรหรือในขณะนี้มีนักเรียนอยู่ในวงกลมเป็นเศษส่วนเท่าไร จากกิจกรรมนี้ครูสามารถนำไปใช้สอนเกี่ยวกับการบวก ลบ เศษส่วน ได้อีกต่อไป

คณิตศาสตร์ ครั้งที่ 2 วิธีการวัดผลการเรียนรู้เกี่ยวกับมุมโดยภาพรวมครูสามารถให้นักเรียนเขียนภาพที่ใกล้ตัวนักเรียนซึ่งมีลักษณะเป็นมุม 30 องศา 45 องศา 60 องศา และ 90 องศาได้ เช่น นักเรียนอาจวาดรูปบันไดด้านข้าง และกำหนดเกณฑ์การวัดผลการเรียนรู้ของนักเรียนด้วย

ภาษาไทย ครั้งที่ 1 สรุปประเด็นสำคัญที่ควรปรับปรุงดังนี้

1) หลังจากให้นักเรียนอ่านเรื่องใดเรื่องหนึ่งแล้วหากฝึกให้นักเรียนสรุปเรื่องที่อ่านโดยอาจเริ่มจากการกำหนดประเด็นให้นักเรียนก่อนว่าในเรื่องนี้มีใครทำอะไรที่ไหน เมื่อไร อย่างไร

2) การเล่าเรื่องให้นักเรียนฟัง ครูอาจหยุดเป็นระยะแล้วถามนักเรียนถึงเหตุการณ์ที่คาดว่าจะเป็นอย่างไรต่อไปทำไมจึงคิดเช่นนั้น

3) การแบ่งกลุ่มนักเรียนในการปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ ควรสังเกตนักเรียนในกลุ่มและคอยช่วยนักเรียนบางกลุ่มให้แสดงความคิดเห็นและปฏิบัติกิจกรรมร่วมกันทุกคนได้จะดีมาก

4) ควรเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ประเมินผลงานของตนเองด้วย

ภาษาไทย ครั้งที่ 2

1) สื่อบัตรคำที่เป็นคำใหม่ครูอาจมอบหมายให้นักเรียนทำ โดยแบ่งเป็นกลุ่มและให้นักเรียนเลือกคำใหม่ในบทมาแบ่งกันทำเป็นกลุ่มๆ แล้วแลกเปลี่ยนกันศึกษาคำใหม่จากบัตรคำ โดยครูคอยให้ความช่วยเหลือเมื่อนักเรียนมีปัญหาอย่างไรก็ชี้

2) การตรวจคำที่นักเรียนเขียนผิดครูควรให้นักเรียนลองตรวจเองอีกครั้งโดยเทียบจากในหนังสือ แล้วให้นักเรียนแก้ไขให้ถูกต้อง

ภาษาอังกฤษ ครั้งที่ 1 กิจกรรมการเรียนรู้คำศัพท์จากเพลงที่ครูเตรียมในกระดาษชาร์ตแล้วให้นักเรียนร้องตาม โดยใช้สถานที่ในห้อง Sound Lab อาจทำให้นักเรียนไม่คล่องตัวใน

การปฏิบัติกิจกรรมแต่หากเป็นการฝึกให้นักเรียนฟังเสียงเพลงจากเทปประกอบด้วยแล้วจัดกิจกรรมในห้อง Sound Lab นี้ได้จะดีมาก

ภาษาอังกฤษ ครั้งที่ 2 (ไม่มีข้อเสนอแนะเพิ่มเติม)

สังคมศึกษา ครั้งที่ 1 และ 2 (ไม่มีข้อเสนอแนะเพิ่มเติม)

กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ครั้งที่ 1

1. ควรมีการตรวจสอบวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการทดลอง ให้มีสภาพพร้อมใช้ก่อนให้นักเรียนแต่ละกลุ่มนำไปใช้

2. การนำเสนอผลการทดลองของนักเรียนควรมาจากข้อค้นพบในกลุ่ม เพื่อครูจะได้หาสาเหตุให้ได้ว่า ผลการทดลองบางกลุ่มที่คลาดเคลื่อนเป็นอย่างไร

กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ครั้งที่ 2 (ไม่มีข้อเสนอแนะเพิ่มเติม)

อนุบาล ครั้งที่ 1

1. การเก็บเด็ก ครูควรสร้างข้อตกลงกับนักเรียนเพื่อดึงดูดความสนใจของนักเรียนให้ฟังคำสั่งหรือคำพูดของครู โดยอาจใช้การเกาะวัสดุที่มีเสียงดังแต่ไม่รบกวนข้างห้องเพื่อเป็นสัญญาณให้ทุกคนเงียบแล้วฟังครูพูดหรือเริ่มทำกิจกรรมต่างๆ

2. การฝึกวินัยเด็กระดับอนุบาลควรใช้คำชมเป็นรางวัลให้มาก

3. กิจกรรมอาจมีการยืดหยุ่นจากแผนการสอนบ้าง หากมีความจำเป็นเพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ในกิจกรรมที่กำลังปฏิบัติอยู่แล้วจึงปรับแผนการสอนครั้งต่อไป

4. การจัดทำแผนการสอนใน 1 หน่วยเพื่อให้นักเรียนได้เรียนครบทุกกิจกรรม อาจใช้เวลาของแต่ละหน่วยการเรียนรู้ไม่เท่ากันทั้งนี้ขึ้นอยู่กับเรื่องในแต่ละหน่วยที่สามารถทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้มากน้อยอย่างไร

อนุบาล ครั้งที่ 2

1. การเล่นตามมุมของนักเรียน ครูฝึกนักเรียนในการจัดเก็บของเล่นได้ดี

2. ครูอาจทำการแก้ปัญหาในการแย่งของเล่นกัน โดยเล่านิทานเรื่องความสามัคคีแล้วเชื่อมโยงเข้าถึงตัวนักเรียนเกี่ยวกับการแบ่งปันซึ่งกันและกัน การเล่นด้วยกันอย่างมีความสุข

3. ครูสามารถโยงเนื้อหาเกี่ยวกับการแต่งกายตามฤดูกาลมาให้นักเรียนคิดวิเคราะห์ เข้าสู่ชีวิตประจำวันได้โดยใช้คำถามให้นักเรียนช่วยกันคิดทีละคำ เช่นในฤดูหนาวเราควรสวมเสื้ออย่างไร ทำไมจึงสวมเช่นนั้น ถ้านำไปสวมในฤดูร้อนจะเป็นอย่างไร ...

1.3 ผลการวิเคราะห์เพื่อเพิ่มความถูกต้องในการประเมินตนเองของครูเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน (กลุ่มทดลองนำร่อง)

เนื่องจากการประเมินตนเองของครูเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนมีจุดอ่อนที่ผู้ประเมินมีความลำเอียงในการประเมินตนจึงต้องมีการตรวจสอบผลการประเมินตนเองของครูเพื่อเพิ่มความ

ถูกต้องในการประเมินด้วยวิธีการ 2 วิธีคือ การตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดความเชื่อและการปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนของครู ส่วนอีกวิธีคือ เปรียบเทียบผลการประเมินตนเองเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนกับกลุ่มครูผู้สอน และกลุ่มผู้มีส่วนได้เสียจากการให้คะแนนเป็นมาตรวัดระดับ 5 ระดับ ดังรายละเอียดตามวิธีการต่อไปนี้

1.3.1 ความคิดความเชื่อและการปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนของครู จากการตอบแบบสอบถามใน ความคิด ความเชื่อและการปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนของครูกลุ่มทดลองวิจัย(นาร่อง) เพื่อวัดอคติ 4 ได้แก่ ความรัก ความหลง ความขง ความกลัวเกี่ยวกับตนในการจัดการเรียนการสอนของตน โดยให้ครูตอบแบบสอบถามที่มีลักษณะเป็นรายการข้อคำถามจำนวน 40 ข้อ แยกตามประเภทอคติอย่างละ 10 ข้อ แต่ละข้อมีคำตอบให้เลือกบนกราฟเส้นตรง 5 คำตอบให้ ทั้งคำตอบแบ่งเป็น 5 ระดับ คือ 4, 3, 2, 1,0 แล้วพิจารณาผลการตอบโดยพิจารณาจากค่าฐานนิยม (Mode) ของระดับการตอบในแต่ละประเภทเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้คือ
 ค่าฐานนิยม 0 หมายถึง มีอคติในการประเมินเองเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนน้อย /ไม่มี
 ค่าฐานนิยม 1 หมายถึง มีอคติในการประเมินตนเองเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนค่อนข้างน้อย
 ค่าฐานนิยม 2 หมายถึง มีอคติในการประเมินตนเองเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนปานกลาง
 ค่าฐานนิยม 3 หมายถึง มีอคติในการประเมินตนเองเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนค่อนข้างมาก
 ค่าฐานนิยม 4 หมายถึง มีอคติในการประเมินตนเองเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนมาก
 ได้ผลตามตารางที่ d

ตารางที่ d ค่าฐานนิยม (Mode) และร้อยละของความถี่หรือจำนวนข้อที่เลือกเกี่ยวกับความคิด ความเชื่อและการปฏิบัติในการจัดการเรียนการสอนของครูกลุ่มทดลอง(นาร่อง)แยกตามครั้งที่สอนและประเภทอคติ

คนที่	ครั้งที่ 1								ครั้งที่ 2							
	ความรัก		ความหลง		ความขง		ความกลัว		ความรัก		ความหลง		ความขง		ความกลัว	
	Md	%	Md	%	Md	%	Md	%	Md	%	Md	%	Md	%	Md	%
1	2	60	1	50	0	50	1	50	2	60	1	6	0	70	1	60
2	0	60	1	40	1	40	1	50	1	60	1	4	1	70	1	60
3	0	40	2	60	0	60	1	50	1	50	1	5	0	60	1	60
4	0	70	0	70	0	70	0	60	1	60	1	6	0	60	0	70
5	1	50	1	60	1	60	2	40	0	60	1	5	0	60	1	70
6	0	40	1	40	1	40	2	60	1	40	0	5	1	50	2	60

คนที่	ครั้งที่ 1								ครั้งที่ 2							
	ความรัก		ความหลง		ความซึ้ง		ความกลัว		ความรัก		ความหลง		ความซึ้ง		ความกลัว	
	Md	%	Md	%	Md	%	Md	%	Md	%	Md	%	Md	%	Md	%
7	0	60	1	50	1	50	1	50	1	50	0	5	1	50	2	60
8	1	50	1	60	1	60	1	40	1	50	0	4	1	40	1	50
9	1	50	1	40	1	40	1	60	1	60	1	6	0	40	1	60
10	0	40	0	60	1	60	2	50	0	60	0	6	1	50	1	70
11	0	50	0	50	1	50	2	40	0	40	0	4	1	50	1	70
12	1	60	2	40	1	40	0	50	1	50	0	5	0	50	1	60
13	0	40	1	40	0	40	2	40	0	70	1	5	1	60	0	60
14	2	70	1	40	1	40	0	50	1	40	2	5	1	50	1	40
15	2	60	1	50	0	50	0	60	1	60	2	4	0	50	0	60
16	0	60	1	50	1	50	2	60	1	50	1	6	1	50	1	60
17	0	50	0	50	1	50	0	50	1	50	1	6	1	60	1	60
18	1	70	1	60	2	60	2	70	1	40	1	7	1	60	2	50
19	0	60	0	70	2	70	2	50	0	60	0	7	0	60	2	40
20	1	50	2	70	1	70	1	70	1	50	0	40	0	50	1	40
21	2	50	0	70	1	60	1	60	0	40	1	50	1	60	1	60
22	0	40	1	70	1	50	1	70	1	50	0	40	0	50	1	40
23	0	70	1	60	2	40	2	40	0	50	0	50	0	40	1	60
24	0	60	1	50	0	54	0	60	1	60	1	50	0	40	1	50
25	1	60	1	40	0	60	1	40	0	40	1	40	1	60	1	50

จากตารางที่ d ครูกลุ่มทดลองนำร่อง จำนวน 25 คน มีความคิด ความเชื่อและการปฏิบัติ กิจกรรมการเรียนการสอนของตนที่แสดงถึงอคติในการประเมินตนเองของครูเพื่อพัฒนาการเรียน การสอน มีดังนี้

ครั้งที่ 1 อคติ 4 เกี่ยวกับ*ความรักตน* ครูส่วนมาก(จำนวน 21 คน) ไม่มีอคติในความรักตน และมีเพียง 4 คน ที่มีอคติในความรักตนระดับปานกลาง (Md = 2) คือคนที่ 1, 14, 15 และ 21 หรือ*ความหลงตน* ครูส่วนมาก(จำนวน 22 คน) ไม่มีอคติในความหลงตน มีเพียง 3 คนที่มีอคติใน ความหลงตนระดับปานกลาง (Md = 2) คือคนที่ 3,12 และ20 ส่วน*ความซึ้ง* หรือไม่พึงพอใจใน ผลงานของตน ครูส่วนมาก (จำนวน 22 คน)ไม่มีในความซึ้งหรือไม่มีความพึงพอใจในผลงานของ

คน มีเพียง 3 คน ที่มีอคติในความซึ้งหรือไม่มีความพึงพอใจในผลงานของตนระดับปานกลาง ($Md = 2$) คือ คนที่ 18,19 และ 23 รวมทั้ง*ความกลัว* เกี่ยวกับตนหรือการปฏิบัติงานของตน ครูส่วนมาก (จำนวน 16 คน) ไม่มีอคติในความกลัวเกี่ยวกับตนหรือการปฏิบัติงานของตน และมีเพียง 9 คน ที่มีอคติในความกลัวในตนหรือการปฏิบัติงานของตนระดับปานกลาง ($Md = 2$) คือคนที่ 5, 6, 10, 11,13, 16, 18,19 และ23

ครั้งที่ 2 อคติ 4 เกี่ยวกับ*ความรักตน* ครูส่วนมาก(จำนวน 24 คน) ไม่มีอคติในความรักตน และมีเพียง 1 คน ที่มีอคติในความรักตนระดับปานกลาง ($Md = 2$) คือคนที่ 1 หรือ*ความหลงตน* ครูส่วนมาก(จำนวน 23 คน) ไม่มีอคติในความหลงตน มีเพียง 2 คนที่มีอคติในความหลงตนระดับปานกลาง ($Md = 2$) คือคนที่ 14 และ 15 ส่วน*ความซึ้ง* หรือไม่พึงพอใจในผลงานของตน ครูทุกคนไม่มีอคติในความซึ้งตนหรือไม่พึงพอใจในผลงานของตน รวมทั้ง*ความกลัว* เกี่ยวกับตนหรือการปฏิบัติงานของตน ครูส่วนมาก (จำนวน 21 คน) ไม่มีอคติในความกลัวเกี่ยวกับตนหรือการปฏิบัติงานของตน และมีเพียง 4 คนที่มีอคติในความกลัวเกี่ยวกับตนหรือการปฏิบัติงานของตนระดับปานกลาง ($Md = 2$) คือคนที่ 6, 7,18 และ 19

ตารางที่ e จำนวน ร้อยละของครู ที่มีอคติในการประเมินของครูแยกตามประเภทอคติ และระดับ

ลักษณะ อคติ ระดับอคติ	ครั้งที่ 1				ครั้งที่ 2			
	ความรัก	ความหลง	ความซึ้ง	ความกลัว	ความรัก	ความหลง	ความซึ้ง	ความกลัว
น้อย/ไม่มี	14 (56%)	6 (24%)	7 (28%)	6 (24%)	8 (32%)	10 (40%)	12 (48%)	3 (12%)
ค่อนข้าง น้อย	7 (28%)	16 (64%)	15 (60%)	10 (40%)	16 (64%)	13 (52%)	13 (52%)	18 (72%)
ปานกลาง	4 (16%)	3 (12%)	3 (12%)	9 (36%)	1 (4%)	2 (8%)	0 (0%)	4 (16%)
ค่อนข้าง มาก	-	-	-	-	-	-	-	-
มาก	-	-	-	-	-	-	-	-
รวม	25 (100%)							

จากตารางที่ d ระดับอคติที่ครูทำการประเมินตนเองเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน มีจำนวน และร้อยละ แยกตามประเภทอคติ 2 ครั้ง พบว่า

ครั้งที่ e ประเภทอคติที่ครูประเมินตนเองมีจำนวนมากที่สุด(ร้อยละ 64.00)คือความหลงตน แต่อยู่ในระดับค่อนข้างน้อย รองลงมา(ร้อยละ 60) คือความซังตน หรือไม่พึงพอใจในผลงานของตน แต่อยู่ในระดับค่อนข้างน้อยเช่นเดียวกัน

ครั้งที่ 2 ประเภทอคติที่ครูประเมินตนเองมีจำนวนมากที่สุด(ร้อยละ 72.00) คือความกลัวเกี่ยวกับตนหรือในการปฏิบัติงานของตน แต่อยู่ในระดับค่อนข้างน้อย รองลงมา(ร้อยละ 64) คือความรักตน แต่อยู่ในระดับค่อนข้างน้อยเช่นเดียวกัน

1.3.2 การเปรียบเทียบผลการประเมินตนเองเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนกับกลุ่มครูผู้สอนและกลุ่มผู้มีส่วนได้เสีย ตามแนวคิดของ เดวิด แอนโทนีโอนิ (David Antonioni, 1996 : 30) ซึ่งแบ่งคนออกเป็น 4 กลุ่ม คือ

กลุ่มที่ 1 ฉายจุดเด่น (Strengths) คือ บุคคลที่มีความสามารถจริงจึงมีคะแนนประเมินตนเอง (T) และคะแนนเฉลี่ยของผู้มีส่วนได้เสีย (Sh) สูงกว่าคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มครู (TG) หรือ $(T, Sh > TG)$

กลุ่มที่ 2 ซ่อนจุดเด่น (Hidden Strengths) คือบุคคลที่คิดว่าตนเองเป็นคนที่ไม่มีความสามารถหรือเป็นคนชอบถ่อมตนจึงมีคะแนนประเมินตนเอง (T) ต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มครู (TG) และคะแนนกลุ่มครูต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยของผู้มีส่วนได้เสีย (Sh) หรือ $(T < TG < Sh)$ ซึ่งสอดคล้องกับผู้ที่มีอคติทางลบ

กลุ่มที่ 3 ต้องการปรับปรุง (Improvement Needed) คือบุคคลที่รู้ว่าตนเองต้องการปรับปรุง และพัฒนาตนจึงมีคะแนนประเมินตนเอง (T) และคะแนนเฉลี่ยของผู้มีส่วนได้เสีย (Sh) ต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มครู (TG) หรือ $(T, Sh < TG)$

กลุ่มที่ 4 ไม่คาดคิดว่าจะได้ข้อมูลย้อนกลับทางลบ (Unexpected Negative Feedback) เป็นบุคคลที่คิดว่าตนเองมีความสามารถสูง แต่ความเป็จริงยังมีจุดที่ต้องปรับปรุงตนจึงมีคะแนนประเมินตนเอง (T) สูงกว่าคะแนนเฉลี่ยของกลุ่ม (TG) และคะแนนเฉลี่ยของกลุ่ม (TG) สูงกว่าคะแนนเฉลี่ยของผู้มีส่วนได้เสีย (Sh) หรือ $(T > TG > Sh)$

ทั้งนี้กลุ่มครู (TG) คือครูในกลุ่มโรงเรียนล้อมแรด อำเภอดิน จ.ลำปาง ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างนำร่องจำนวน 25 คน และกลุ่มผู้มีส่วนได้เสียประกอบด้วยศึกษานิเทศก์ ผู้บริหารโรงเรียน เพื่อนครู และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 – มัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูแต่ละคนในแต่ละครั้งซึ่งการวิเคราะห์ผลการประเมินตนเองของครูเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน (ทดลองนำร่อง) ตามแนวคิดของ แอนโทนีโอนิ (Antonioni) ได้ผลดังตารางที่ f

ตารางที่ f ผลการประเมินตนเองของครูเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน(ทดลองนำร่อง) ตามแนวคิดของแอนโทนีโอนิ (Antonioni) จำนวน 2 ครั้งแยกรายบุคคล

คะแนน คนที่	ครั้งที่ 1						ครั้งที่ 2					
	ครู (T)	กลุ่มครู(TG)		ผู้มีส่วนได้เสีย (Sh)		กลุ่ม ที่	ครู (T)	กลุ่มครู (TG)		ผู้มีส่วนได้เสีย (Sh)		กลุ่ม ที่
		X	S.D.	X	S.D.			X	S.D.	X	S.D.	
1	208	172.96	5.08	191.03	8.29	1	219	187.16	4.34	201.56	6.32	1
2	166	172.96	5.08	153.61	7.14	3	173	187.16	4.34	177.11	5.44	3
3	176	172.96	5.08	174.01	6.44	1	180	187.16	4.34	179.25	6.47	1
4	202	172.96	5.08	204.22	8.45	1	210	187.16	4.34	204.46	6.59	1
5	188	172.96	5.08	177.13	9.46	1	220	187.16	4.34	218.34	7.10	1
6	146	172.96	5.08	165.54	7.38	3	153	187.16	4.34	176.43	5.32	3
7	134	172.96	5.08	158.06	5.46	3	145	187.16	4.34	165.42	6.45	3
8	167	172.96	5.08	170.13	7.59	3	201	187.16	4.34	214.66	7.36	1
9	159	172.96	5.08	164.34	7.20	3	164	187.16	4.34	175.45	4.15	3
10	138	172.96	5.08	158.71	8.75	3	172	187.16	4.34	180.53	6.78	3
11	145	172.96	5.08	163.25	6.78	3	161	187.16	4.34	175.63	7.44	3
12	184	172.96	5.08	191.11	6.45	1	190	187.16	4.34	195.66	8.12	1
13	172	172.96	5.08	168.68	7.83	3	180	187.16	4.34	194.33	9.46	2
14	205	172.96	5.08	199.65	9.77	1	210	187.16	4.34	215.40	6.45	1
15	216	172.96	5.08	210.43	6.14	1	220	187.16	4.34	219.87	5.47	1
16	158	172.96	5.08	152.21	8.45	3	172	187.16	4.34	184.36	6.34	3
17	189	172.96	5.08	190.74	4.19	1	205	187.16	4.34	210.49	7.49	1
18	167	172.96	5.08	160.25	6.83	3	180	187.16	4.34	186.34	8.16	3
19	134	172.96	5.08	146.94	7.16	3	167	187.16	4.34	178.59	9.45	3
20	213	172.96	5.08	215.76	8.44	1	216	187.16	4.34	220.11	6.33	1
21	158	172.96	5.08	165.78	6.55	3	168	187.16	4.34	175.54	7.12	3
22	194	172.96	5.08	182.45	7.46	1	207	187.16	4.34	213.85	8.01	1
23	149	172.96	5.08	153.42	8.12	3	183	187.16	4.34	192.65	6.45	2
24	187	172.96	5.08	194.23	7.56	1	194	187.16	4.34	201.78	5.47	1
25	166	172.96	5.08	154.89	6.44	3	189	187.16	4.34	195.51	6.59	1

จากตารางที่ f การประเมินตนเองของครูเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน ในการทดลอง (นำร่อง) พบว่า ครั้งที่ 1 ครูประเมินตนเองมีพิสัยของคะแนนระดับระหว่าง 134-216 ผู้มีส่วนได้เสียมีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนของครูมีพิสัยของคะแนนระดับระหว่าง 215.76 – 146.94

ส่วนการจำแนกกลุ่มบุคคลตามแนวคิดของแอนโทนีโอนิพบว่ามีแต่กลุ่มที่ 1 คือฉายจุดเด่นและกลุ่มที่ 3 ต้องการปรับปรุง ครั้งที่ 2 ครูประเมินตนเองมีพิสัยของคะแนนระดับระหว่าง 220-153 ผู้มีส่วนได้เสียมีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนของครูมีพิสัยของคะแนนระดับระหว่าง 220.11 – 165.42 ส่วนการจำแนกกลุ่มบุคคลตามแนวคิดของแอนโทนีโอนิพบว่ามีกลุ่มที่ 1 กลุ่มฉายจุดเด่น กลุ่มที่ 2 ซ่อนจุดเด่น กลุ่มที่ 3 ต้องการปรับปรุง แต่ไม่มีกลุ่มที่ 4 ไม่คาดคิดว่าจะได้ข้อมูลย้อนกลับทางลบ

จำนวนครูจำแนกตามกลุ่มบุคคลได้ดังตารางที่ ๘

ตารางที่ ๘ จำนวน ร้อยละของกลุ่มครูจำแนกตามแนวคิดของแอนโทนีโอนิ (Antonioni) แยกตามครั้งที่สอน

ลักษณะกลุ่มบุคคล	ครั้งที่ 1		ครั้งที่ 2	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)
กลุ่มที่ 1 ฉายจุดเด่น	11	44.00	13	52.00
กลุ่มที่ 2 ซ่อนจุดเด่น	-	-	2	8
กลุ่มที่ 3 ต้องการปรับปรุง	14	56.00	10	40.00
กลุ่มที่ 4 ไม่คาดคิดว่าจะได้ข้อมูลย้อนกลับทางลบ	-	-	-	-
รวม	25	100	25	100

จากตารางที่ ๘ เมื่อจำแนกกลุ่มครูตามแนวคิดของแอนโทนีโอนิ (Antonioni, 1996 : 30) พบว่า ครั้งที่ 1 กลุ่มครูมีลักษณะต้องการปรับปรุงจำนวนมากที่สุด (ร้อยละ 56.00) รองลงมาคือฉายจุดเด่น (ร้อยละ 44.00) ครั้งที่ 2 กลุ่มครูมีลักษณะฉายจุดเด่นมากที่สุด (ร้อยละ 52.00) รองลงมาคือต้องการปรับปรุง (ร้อยละ 40)

1.4 ผลการพัฒนาความก้าวหน้าของครูกลุ่มทดลองวิจัย (นาร่อง)

การศึกษาความก้าวหน้า ในการประเมินตนเองของครูเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนกลุ่มทดลอง (นาร่อง) เป็นการศึกษาการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของครูตามแนวคิดของศิริชัย กาญจนวาสี (1989) โดยคิดคะแนนพัฒนาการจากร้อยละของความแตกต่างระหว่างคะแนนการประเมินตนเองของครูครั้งแรกกับครั้งหลังที่เป็นสัดส่วนกับความแตกต่างระหว่างคะแนนความคาดหวังของครูกับคะแนนผลการประเมินครั้งหลัง ตามสูตรคะแนนพัฒนาการคือ

$$\text{คะแนนพัฒนาการ} = \frac{\text{คะแนนการวัดครั้งหลัง (x)} - \text{คะแนนการวัดครั้งแรก (y)}}{\text{คะแนนคาดหวังสูงสุด (Max) - คะแนนการวัดครั้งแรก (x)}} \times 100$$

แล้วนำคะแนนพัฒนาการเทียบกับเกณฑ์การพัฒนา ดังนี้

0 หรือน้อยกว่า 0 หมายถึง ไม่มีผลการพัฒนาปรากฏ 0.01 - 20.00 หมายถึง พัฒนาน้อยมาก

20.01 - 40.00 หมายถึง พัฒนาค่อนข้างน้อย 40.01 - 60.00 หมายถึง พัฒปานกลาง

60.01 - 80.00 หมายถึง พัฒนาค่อนข้างมาก 80.01 - 100 หมายถึง พัฒนามาก

ได้ผลจากการพัฒนาความก้าวหน้าของครูกลุ่มทดลองวิจัย (นาร่อง) ดังรายละเอียดในตารางที่ h

ตารางที่ h การพัฒนาการความก้าวหน้าเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนของครูกลุ่มทดลอง(นาร่อง)

คนที่	คะแนน	คะแนนการประเมิน ตนเองของครู			ผลการพัฒนา (เพิ่มขึ้น/ ไม่มี)	
		คะแนนที่คาดหวัง (Max)	คะแนนครั้งที่ 1 (X)	คะแนนครั้งที่ 2 (Y)	คะแนน (%)	สรุป
1	225	208	219	64.71	ค่อนข้างมาก	
2	225	166	173	11.86	น้อยมาก	
3	225	176	180	8.16	น้อยมาก	
4	225	202	210	34.78	ค่อนข้างน้อย	
5	225	188	220	32.43	ค่อนข้างน้อย	
6	225	146	153	8.86	น้อยมาก	
7	225	134	145	12.09	น้อยมาก	
8	225	167	201	58.62	ปานกลาง	
9	225	159	164	7.58	น้อยมาก	
10	225	138	172	64.15	ค่อนข้างน้อย	
11	225	145	161	20.00	น้อยมาก	
12	225	184	190	14.63	น้อยมาก	
13	225	172	180	3.56	น้อยมาก	
14	225	205	210	25.00	ค่อนข้างน้อย	
15	225	216	220	44.44	ปานกลาง	
16	225	158	172	20.90	ค่อนข้างน้อย	
17	225	189	205	44.44	ปานกลาง	
18	225	167	180	22.41	ค่อนข้างน้อย	
19	225	134	167	36.26	ค่อนข้างน้อย	
20	225	213	216	25.00	ค่อนข้างน้อย	
21	225	158	168	14.93	น้อยมาก	

คนที่	คะแนนการประเมิน ตนเองของครู			ผลการพัฒนา (เพิ่มขึ้น/ ไม่มี)	
	คะแนนที่คาดหวัง (Max)	คะแนนครั้งที่ 1 (X)	คะแนนครั้งที่ 2 (Y)	คะแนน (%)	สรุป
22	225	194	207	41.94	ปานกลาง
23	225	149	183	44.74	ปานกลาง
24	225	187	194	18.42	น้อยมาก
25	225	166	189	38.98	ค่อนข้างน้อย

จากตารางที่ h คะแนนประเมินตนเองของครูเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนครั้งแรกพิสัยระหว่าง 134 – 216 ครูคนที่ 15 มีคะแนนสูงสุด ครูคนที่ 20 มีคะแนนรองลงมา ครั้งที่ 2 มีพิสัยระหว่าง 153 – 220 ครูคนที่ 5 และ 15 มีคะแนนสูงสุดเท่ากัน ครูคนที่ 1 มีคะแนนรองลงมา พิสัยคะแนนพัฒนา ระหว่าง 64.71 – 20.00 ครูคนที่ 1 มีคะแนนพัฒนาสูงสุด ครูคนที่ 8 มีคะแนนพัฒนา รองลงมา ซึ่งผลการพัฒนาเพิ่มขึ้นทุกคน และมีระดับการพัฒนา ตั้งแต่ น้อย ถึง ค่อนข้างมาก

เมื่อพิจารณา จำนวนครูจำแนกตามระดับการพัฒนาได้ผลดังตารางที่ i

ตารางที่ i จำนวนและ ร้อยละ ของครูประเมินตนเองเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนที่มีการพัฒนาแยกตามระดับการพัฒนา

ครู	ผลการพัฒนา					
	น้อย (0.00 – 20.00)	ค่อนข้างน้อย (20.01–40.00)	ปานกลาง (40.01–60.00)	ค่อนข้างมาก (60.01-80.00)	มาก (80.01-100)	รวม
จำนวน	10	9	5	1	-	
ร้อยละ	40.00	36.00	20.00	4.00	-	100

จากตารางที่ i ผลการพัฒนาในการจัดการเรียนการสอนของครูมีจำนวนสูงสุดในระดับน้อย (ร้อยละ 40.00) รองลงมาคือระดับ ค่อนข้างน้อย (ร้อยละ 36.00)

1.4. สรุปผลการพัฒนาระบบการประเมินตนเองของครูเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนที่เพิ่มความถูกต้องโดยใช้สารสนเทศจากผู้มีส่วนได้เสีย ระยะที่ 1 (ทดลองนำร่อง)

จากการศึกษาวิจัย(ทดลองนำร่อง)ในการพัฒนาระบบการประเมินตนเองของครูเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนที่เพิ่มความถูกต้องโดยใช้สารสนเทศจากผู้มีส่วนได้เสีย สรุปข้อค้นพบ ดังนี้

1.4.1. ผลการประเมินตนเองของครูเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน

1.4.1.1. ผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างครั้งที่ 1 กับครั้งที่ 2

1.4.1.2. ผลการทดสอบความถูกต้องในการประเมินตนเองของครูเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน

1.4.1.3. การนำผลการประเมินไปใช้พัฒนาการเรียนการสอน

1.4.2. จุดเด่นและข้อบกพร่องที่ควรปรับปรุงเกี่ยวกับการพัฒนาระบบ

1.4.1. ผลการประเมินตนเองของครูเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน

1.4.1.1. ผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างครั้งที่ 1 กับครั้งที่ 2

ความแตกต่างในการประเมินตนเองของครูเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน ระหว่างครั้งที่ 1 กับครั้งที่ 2 โดยภาพรวม จากการทดสอบค่า t ได้ผลดังตารางที่ j

ตารางที่ j การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยในการประเมินตนเองของครูเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนโดยภาพรวมระหว่างครั้งที่ 1 และ ครั้งที่ 2 โดยการทดสอบค่า t (t -test)

ครั้งที่	$\bar{X}$	S.D.	t	p
1	172.96	5.08	5.7283**	.001
2	187.16	4.34		

** $P < .01$

จากตารางที่ j พบว่า ผลการประเมินตนเองของครูเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนครั้งที่ 1 กับ ครั้งที่ 2 มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

1.4.1.2. ผลการทดสอบความถูกต้องในการประเมินตนเองของครูเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน

การทดสอบความถูกต้องในการประเมินมี 2 วิธี คือ ตรวจสอบอคติในการประเมินตนเองและการเปรียบเทียบผลการประเมินตนเองกับกลุ่มตามแนวคิดของ แอนโทนี โอนิ ได้ผลดังตารางที่ k ตารางที่ k จำนวน และร้อยละ ของครูที่มีผลการตรวจสอบความตรงในการประเมินตนเองเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน

ครั้งที่	ไม่มีอคติ 4				คุณลักษณะตามกลุ่มบุคคล		
	ความรักตน	ความหลงตน	ความซ้ง	ความกลัว	ฉายจุดเด่น	ต้องการปรับปรุง	รวม
1	21 (84.00%)	22 (88.00%)	22 (88.00%)	16 (64.00%)	11 (44.00%)	14 (56.00%)	25 (100%)
2	24 (96.00%)	23 (92.00%)	25 (100%)	21 (84.00%)	13 (52.00%)	10 (40.00%)	23 (92.00%)

จากตารางที่ k ผลการตรวจสอบความตรงในการประเมินตนเองของครูเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนพบว่า ครั้งที่ 1 ครูไม่มีอคติในความหลงตนและความซ้งตนหรือไม่พึงพอใจในผลงานของตนจำนวนมากที่สุด (ร้อยละ 88.00) รองลงมาคือไม่มีอคติในความรักตน (ร้อยละ 84.00) ส่วนผลการประเมินตนเองเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนเมื่อเทียบกับลักษณะกลุ่มครูตามแนวคิดของแอนโทนี โอนิ

ครั้งแรกมีครูอยู่ในกลุ่มต้องการปรับปรุงสูงสุด (ร้อยละ 56.00) รองลงมาคือ นายจุดเด่น (ร้อยละ 44.00) ครั้งที่ 2 มีครูอยู่ในกลุ่มนายจุดเด่น มากที่สุด (ร้อยละ 52.00) รองลงมาคือ ต้องการปรับปรุง (ร้อยละ 40.00) จากผลการวิเคราะห์ดังกล่าว ในครั้งที่ 2 จำนวนครูที่ไม่มีอคติในตนเองมีจำนวนเพิ่มขึ้น แต่จากการเปรียบเทียบกับลักษณะกลุ่มครูตามแนวคิดของเฮนโทนีโอนิ แม้มีครูในกลุ่มที่มีลักษณะสอดคล้องกับการไม่มีอคติ จำนวนลดลงเล็กน้อย (ร้อยละ 8.00) แต่จำนวนครูที่ไม่มีอคติ มีจำนวนมากกว่าเกณฑ์ที่กำหนด (ร้อยละ 50.00)

1.4.1.3. การนำผลการประเมินไปใช้พัฒนาการเรียนการสอน

การพิจารณาเกี่ยวกับ การนำผลการประเมินตนเองของครูเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนไปใช้ในการพัฒนาการจัดเรียนการสอนของคนนั้น มีการพิจารณา 2 วิธีคือ พิจารณาจากจำนวนข้อรายการที่ครูควรปรับปรุงเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน ซึ่งได้จากความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้เสีย ได้แก่ ศึกษานิเทศก์ ผู้บริหารโรงเรียน และเพื่อนครู ตามรายการจัดการเรียนการสอนที่ควรปรับปรุงหรือพัฒนา ในแบบบันทึกของผู้มีส่วนได้เสียดังกล่าว ส่วนอีกวิธี คือการพิจารณาจากคะแนนพัฒนาการตามแนวคิดของ สิริชัย กาญจนวาสิ (1989) ได้ผลดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละของครู ที่นำผลการประเมินไปใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอน แยกตามวิธีพิจารณาและจำนวนครั้ง

ครั้งที่	รายการปรับปรุง			คะแนนพัฒนาการ		
	มี	ไม่มี	รวม	มี	ไม่มี	รวม
1	16 (64 %)	9 (36 %)	25 (100 %)	-	-	-
2	4 (16 %)	21 (84 %)	25 (100 %)	25 (100 %)	-	25 (100 %)

จากตารางที่ 1 เมื่อพิจารณารายการที่ครูควรปรับปรุงเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนตามความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้เสียพบว่า ครั้งที่ 1 ครูมีรายการที่ควรปรับปรุงมากที่สุด (ร้อยละ 64.00) รองลงมาคือ ครูไม่มีรายการปรับปรุง (ร้อยละ 36.00) ครั้งที่ 2 ครูไม่มีรายการปรับปรุงจำนวน มากที่สุด (ร้อยละ 84.00) รองลงมาคือ มีรายการปรับปรุง (ร้อยละ 16) ส่วนการพัฒนาการเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน โดยเทียบคะแนนพัฒนาการครั้งที่ 1 กับครั้งที่ 2 พบว่า ครูทุกคนมีการพัฒนาการเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน จากข้อมูลดังกล่าวครูทุกคนมีการนำผลการประเมินไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน

1.4.2. จุดเด่นและข้อบกพร่องที่ควรปรับปรุง

หลังจากการดำเนินกิจกรรมการประเมินตนเองของครูเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน ครั้งที่ 2 ครู ผู้บริหาร และศึกษานิเทศก์ได้ ประชุมแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับ

การดำเนินการดำเนินการเพื่อพัฒนาระบบการประเมินตนเองของครูเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนที่เพิ่มความถูกต้องโดยใช้สารสนเทศจากผู้มีส่วนได้เสีย สรุปได้ดังตารางที่ m ตารางที่ m จุดเด่นและข้อบกพร่องจากการทดลอง(นำร่อง)ในการพัฒนาระบบการประเมินตนเองของครูเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน

จุดเด่น	ข้อบกพร่องที่ควรปรับปรุง
<ol style="list-style-type: none"> 1. ครูได้ทราบทิศทางในการจัดการเรียนการสอนที่ถูกต้อง 2. ครูมีความมั่นใจในการจัดการเรียนการสอนมากขึ้น 3. ครูได้รับการพัฒนาโดยตรงจากการได้รับข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะจากผู้มีส่วนได้เสียตามสภาพที่เป็นจริงหรือได้ข้อมูลเชิงประจักษ์ 4. ครูมีโอกาสได้ปรับปรุงหรือพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของตนให้ดีขึ้น ครูมีความพึงพอใจที่ได้รับข้อมูลหรือสารสนเทศแก่ครูจากผู้มีส่วนได้เสีย 5. ผู้บริหารสามารถทำการนิเทศภายในได้พร้อมกับการประเมินตนเองของครูเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน 6. ครู ผู้บริหาร และศึกษานิเทศก์มีโอกาสได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และเข้าใจในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามสภาพของโรงเรียนมากขึ้น 7. นักเรียนได้มีโอกาสเลือกปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเองมากขึ้น เช่น เลือกอ่านเรื่องที่ตนสนใจหรือเลือกทำชิ้นงานตามข้อตกลงของกลุ่มแล้วนำเสนอในห้องเรียน 	<ol style="list-style-type: none"> 1. แบบบันทึกสำหรับศึกษานิเทศก์ ผู้บริหาร และเพื่อนครู (เล่มสีเขียว) ลดช่องลงเหลือเพียงช่องปฏิบัติ และข้อควรปรับปรุง โดยตัดช่องไม่ปฏิบัติออก 2. ควรลดจำนวนเพื่อนครูให้สังเกตการสอนเพียง 1 คน (จากเดิมบางโรงเรียนมี 2 คน) 3. การจัดการเรียนการสอนของครู ที่ประเมินตนเองเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนในโรงเรียน เดียวกัน ควรแยก เข้า บ่าย หรือ คนละวัน เพื่อให้มีเวลาสนทนาซักถาม แลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันให้มากขึ้นหลังจากครูทำการสอนเสร็จ (จากเดิมมีบางโรงเรียน จัดกิจกรรมการเรียนการสอนชั่วโมงติดต่อกัน) 4. ควรมีเอกสารเกี่ยวกับเทคนิคการจัดการเรียนการสอนที่เน้นเด็กเป็นสำคัญให้ครูได้ศึกษามากกว่านี้ 5. ครูมีภาระงานมากทำให้การสรุปผลการตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นของนักเรียนเสร็จช้า 4. ควรใช้สารสนเทศที่เป็นคะแนนของนักเรียน ตั้งแต่ระดับ ชั้น ป. 5 – ม.3 มาวิเคราะห์

บันทึกข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้มีส่วนได้เสียเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนของครู ผู้มีส่วนได้เสีย ได้แก่ ศึกษานิเทศก์ ผู้บริหาร โรงเรียน เพื่อนครูได้บันทึกแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมสรุปได้ดังนี้

1. การเตรียมการสอน

1.1. การเขียนจุดประสงค์การเรียนรู้

“เขียนจุดประสงค์น้อยไปเพราะสามารถวัดได้ทั้ง KAP” “การเขียนจุดประสงค์ปลายทางสามารถยกมาจากจุดประสงค์ในหลักสูตรส่วนจุดประสงค์นำทางพิจารณาจากจุดประสงค์ปลายทางผนวกกับเนื้อหาที่สอนและการจัดทำกิจกรรมการเรียนการสอนในแต่ละครั้ง” “ควรเพิ่มจุดประสงค์ด้านคุณธรรมจริยธรรมเพราะจุดประสงค์มีแต่ด้านความรู้และทักษะ” “การเขียนผลการเรียนรู้ที่คาดหวังให้นำมาจากผลการเรียนรู้ที่คาดหวังกลุ่มสาระภาษาไทยในหลักสูตรมาเขียนโดยอาจหลอมรวมข้อได้” “ควรเพิ่มจุดประสงค์อีก 1 ข้อ คือสามารถใช้เครื่องหมายวรรคตอนได้ถูกต้อง”

1.2. การเขียนแผนการสอน และการเตรียมกิจกรรมการสอน

“เขียนแผนการสอนให้สอดคล้องสัมพันธ์กันระหว่างจุดประสงค์การเรียนรู้ การจัดการเรียนการสอนและการวัดผลการเรียนรู้ของนักเรียน” “ทบทวนกิจกรรมในแผนให้ครอบคลุมจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ในแผนการสอน” “ทบทวนกิจกรรมในแผนให้ครอบคลุมจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ในแผนการสอน” “ควรกำหนดเวลาในแผนการสอนให้ชัดเจนเพราะการทำกิจกรรมของนักเรียนการเรียนรู้ที่ครูจัดมีมากทำให้เร่งนักเรียนและนักเรียนไม่มีโอกาสได้สอบวัดความรู้เรื่องที่เรียน ตามที่ระบุไว้ในแผนการสอนได้ทัน” “เนื้อหาในแผนการสอนเขียนย่อเกินไปควรขยายให้ละเอียด” “การเขียนสาระการเรียนรู้จากถั่วถึงลักษณะหรือประโยชน์หรือโทษทั้งนี้ขึ้นอยู่กับเรื่องที่สอน”

2. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

“การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้นักเรียนควรคำนึงถึงเวลาด้วยเพราะทำให้ครูไม่สามารถวัดผลการเรียนรู้นักเรียนได้ทันตามที่ระบุไว้ในแผนการสอน” “ควรให้นักเรียนร่วมกันศึกษาและปฏิบัติตามใบงานให้มากขึ้น” “สภาพแวดล้อมในห้องไม่เหมาะสมกับการจัดกิจกรรมกลุ่มเพราะนักเรียนจำนวนมาก (50 คน) นั่งเรียนในห้องปฏิบัติการทางวิทยาศาสตร์” “การจัดกิจกรรมในกลุ่มย่อยครูควรกระตุ้นให้นักเรียนทุกคนมีส่วนร่วมในการทำงานและศึกษาใบงานอย่างเป็นระบบมากขึ้น” “ครูควรให้นักเรียนสรุปผลการเรียนรู้โดยครูอาจนำสรุปเป็นตัวอย่างก่อน” “ควรฝึกทักษะการคิดให้เด็กมากขึ้น เช่น แข่งขันคิดคำที่มีตัวการ์นต์ แล้วใช้คำที่คิดแต่งประโยคแข่งกัน” “กิจกรรมจับคู่เครื่องหมายวรรคตอนหากบริเวณห้องจำกัดอาจแบ่งสอนทีละ 5

ค.2

เครื่องหมาย” “ควรแบ่งจำนวนนักเรียนปฏิบัติกิจกรรมตามสภาพห้องเรียน” “นักเรียนควรทำแบบฝึกหัดก่อนให้นักเรียนทำแบบทดสอบและควรทดสอบหลังจากเสร็จสิ้นกระบวนการสอนแล้ว” “ควรจัดกิจกรรมให้พอกับเวลาที่กำหนดในแผนไม่ควรมีมากเกินไป เพราะจะสอนไม่ทัน” “ควรสรุปผลการเรียนรู้เมื่อสอนเสร็จหรือจบการเรียนแล้วให้ตรวจจุดประสงค์” “ควรให้นักเรียนมีส่วนร่วมมากที่สุดและทุกชั่วโมงเพราะนักเรียนจะได้ไม่เบื่อเพราะได้ร่วมกิจกรรม” “ควรแยกคำใหม่ในบทเรียนให้เด็กศึกษาก่อน” “ควรสอนด้วยการสาธิตและให้นักเรียนปฏิบัติเพราะเป็นการสอนเรื่องการเล่นพื้นบ้าน” “ควรให้ความสนใจคำตอบของนักเรียนเช่น ถามรชาดของกลางสาดนักเรียนบางคนตอบเปรี้ยวบางคนตอบหวาน แต่ครูไม่ได้ช่วยสรุปว่ามีทั้งเปรี้ยวและหวาน หรือมีแต่เปรี้ยว,หวาน อย่างใดอย่างหนึ่ง” “กระบวนการกลุ่มต้องฝึกให้นักเรียนคิดร่วมกันทำงานร่วมกันโดยครูคอยกระตุ้น” “ควรเปิดโอกาสหรือช่วยให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นและสรุปความรู้ทั่วทุกคน” “กิจกรรมจับคู่แล้วรับแถบประโยคจากครูเป็นกิจกรรมที่ดีแต่ครูต้องตรวจสอบก่อนว่านักเรียนจับคู่ได้ครบหรือยัง” “ควรฝึกนักเรียนให้เข้ากลุ่มเป็น 3 บ้าง เพราะการให้นักเรียนเขียนประโยคคนละ 1 ประโยค เป็นการฝึกเขียนน้อยเกินไปควรเข้ากลุ่มแล้วช่วยกันดูว่าประโยคที่เพื่อนเขียนถูกหรือผิด โดยครูเดินตรวจอีกหนึ่งรอบแล้วให้คิดประโยคของเพื่อนอีกคนละ 1-2 ประโยค ตามความสนใจของนักเรียน” “กรณีที่ต้องการให้นักเรียนเขียนประโยคเดียวควรให้นักเรียนพูดประโยคที่จะเขียนให้เพื่อนฟังก่อน โดยครูอาจจะสุ่มนักเรียนเพื่อตรวจสอบว่านักเรียนนักเรียนมีความเข้าใจเกี่ยวกับประโยคหรือไม่” “เรื่องที่ให้นักเรียนเล่านอกจากจะเป็นนิยายแล้วควรเป็นเรื่องจริงที่ได้จากข่าวหรือเรื่องจริงที่ปรากฏบ้าง” “การให้นักเรียนเรียนรู้เกี่ยวกับการทำอาหารต้องฝึกเรื่องวินัยในการจัดเก็บและการรักษาความสะอาดของมือและเครื่องใช้ทุกครั้ง และระวังการล้วง แคะ แกะ เกา ด้วย”

3. สื่อการสอน

“กระเป๋านางควรสูงกว่าเดิมเพราะใส่บัตรคำแล้วนักเรียนมองเห็นชัดเจน” “ควรใช้สื่อที่เป็นรูปธรรมนำเข้าสู่บทเรียนหรือใช้ภาพโปสเตอร์ให้นักเรียนดูจะได้เห็นชัดเจนยิ่งขึ้น” “ควรหาสื่อที่ดึงดูดความสนใจนักเรียนเพื่อลดเสียงนักเรียนแข่งกับครู” “สื่อนอกจากเป็นใบงานให้ความรู้แล้วควรเป็นสื่อจำลองระบบสุริยะจักรวาล” “ครูมีสื่อบัตรคำภาษาอังกฤษและควรให้นักเรียนทำบัตรภาพรายการกีฬาต่างๆ” “กิจกรรมการสอนภาษาอังกฤษ เรื่องกีฬาครูสามารถใช้แหล่งเรียนรู้โดยให้นักเรียนศึกษาค้นคว้ารายละเอียดเกี่ยวกับ กีฬาประเภทต่างๆแล้วเขียนรายงานการศึกษาค้นคว้า” “หากใช้เพลงนำเข้าสู่บทเรียน จะสร้างความสนใจของนักเรียนได้ระดับหนึ่งเพราะเพลงเกี่ยวกับคนดีมีมาก” “หากมีสื่ออื่น เช่น VDO ข่าวหนังสือพิมพ์ประกอบจะช่วยสร้างความสนใจนักเรียนได้มากขึ้น” “การเตรียมสื่อให้คำนึงถึงความคุ้มค่าและลงทุน” “ควรใช้สื่อที่หลากหลาย”

ก.4

“สื่อบัตรคำควรเขียนให้อักษรตัวโตเพราะนักเรียนข้างหลังมองเห็นไม่ชัดเจนชัดเจน” “การเขียนสาระการเรียนรู้จากกล่าวถึงลักษณะหรือประโยชน์หรือโทษทั้งนี้ขึ้นอยู่กับเรื่องที่สอน” “กระเป๋ามันสูงกว่าเดิมเพราะใส่บัตรคำแล้วนักเรียนมองเห็นชัดเจน”

4. การวัดและประเมินผล

“ ควรให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการประเมินผลการเรียนของตนเอง” “ควรมีการวัดผลก่อนเรียนสังเกตผู้เรียน และมีแบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรมนักเรียน” “จุดประสงค์ในแผนการสอนควรมีครบ 3 ด้าน คือความรู้ (K) จริยธรรม (A) ทักษะปฏิบัติและกระบวนการ” “ ควรกำหนดเกณฑ์การวัดและประเมินผลไว้ให้ชัดเจน” “ ควรให้เพื่อน หรือตัวนักเรียนลองประเมินซึ่งงานกันบ้าง”

5. การควบคุมชั้นเรียน

“ควรดูแลเอาใจใส่นักเรียนให้ทั่วถึงทุกคน ควรจัดชั้นเรียนและเตรียมตัวนักเรียนให้พร้อมก่อนเรียนโดยใช้สื่อนำเข้าบทเรียนจะทำให้นักเรียนสนใจเรียนมากขึ้น” “ครูสนใจแต่นักเรียนที่อยู่หน้าห้อง” “ครูควรสังเกตนักเรียนว่าชอบปฏิบัติกิจกรรมอะไรอย่างไร เพื่อให้เกิดการเรียนรู้” “ ควรสนใจคำถาม คำตอบของนักเรียน เพราะคำถามของนักเรียนบางคนสามารถนำมาเป็นประเด็นให้นักเรียนช่วยกันคิดได้ เช่น ทำไมเขาต้อง.... หรือ ผมคิดว่าเขาน่าจะทำในสิ่งที่ดีกว่านี้”

6. สภาพแวดล้อม และบรรยากาศ

“ นักเรียนมีจำนวนมากเกิน (50)คน จัดกิจกรรมในห้องเรียนทำให้ไม่คล่องตัว” “บรรยากาศการเรียนการสอนเงียบเกินไป” “ควรมีการเสริมแรงนักเรียนทุกครั้งที่มีโอกาส” “ควรให้เพื่อนชมผลงานของนักเรียนบ้าง” “นักเรียนมีความกระตือรือร้นดีขึ้น” “บรรยากาศในห้องเรียนวันนี้ดีมาก นักเรียนมีความสุขในการเรียน” “นักเรียนกล้าแสดงออกมากขึ้น” “การนำเสนอของนักเรียนสนใจงานของเพื่อน มีการซักถามดีขึ้น” “นักเรียนมีวินัยในการเรียนดีขึ้น และช่วยกันทำงานในกลุ่มให้เสร็จก่อน จึงไปคุยของเพื่อน”

7. ข้อดี

“ ครูมีความตั้งใจจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้เด็กดีมาก” “เตรียมการสอนได้ดีมาก” “การให้นักเรียนพิจารณาเกี่ยวกับลักษณะของสระก่อนลงมือเขียนทีละคู่เป็นการฝึกการสังเกตและการวิเคราะห์สำหรับเด็กได้ดี” “อธิบายวิธีการอ่านการเขียนได้ชัดเจน” “เตรียมสื่อไว้ให้นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมได้ดี นักเรียนมีความสุขกับการเรียนรู้” “ขอชื่นชมในความเพียรพยายามของครู” “ขอชื่นชมที่จัดการเรียนการสอนได้สอนดีขึ้น”

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นางสาวบุญทอง บุญทวี เกิดวันที่ 22 กันยายน 2495 สำเร็จปริญญาตรี สาขา
วิทยาศาสตร์บัณฑิต (คณิตศาสตร์) คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ปีการศึกษา 2523
และปริญญาโทบริหารบัณฑิต สาขาวิชา การวัดและประเมินผลการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2534 เข้ารับการศึกษาในระดับดุษฎีบัณฑิต ภาควิชา วิจัยการศึกษา
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2542 ปัจจุบัน รับราชการ เป็นศึกษานิเทศก์
เขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานครเขต 2 ช่วยราชการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย